AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ

SOSİAL, İQTİSADİ İNKİŞAF

12

YANVAR-DEKABR

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	**MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏR**	**5**
	2022-ci ildə ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	**5**
II	**REAL SEKTOR**	
	Ümumi daxili məhsul	12
	Sənaye	15
	Tikinti	39
	Kənd təsərrüfatı	46
	Nəqliyyat	53
	İnformasiya və rabitə	56
	İstehlak bazarı	57
	Əmtəə bazarı	58
	İctimai iaşə xidmətləri	63
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	64
	Qiymət indeksləri	67
	Kredit qoyuluşları	82
	Məşğulluq və işsizlik	84
III	**DÖVLƏT SEKTORU**	
	Dövlət büdcəsi	87
IV	**XARİCİ SEKTOR**	
	Xarici ticarət	91
V	**İNSTİTUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR**	
	Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası	97
VI	**SOSİAL SEKTOR**	
	Əhalinin gəlirləri	118
	Əməkhaqqı	119
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	120
	Sosial müdafiə	122
	Səhiyyə	124
	Ətraf mühit	125
	Təhsil	126
	Elm	128
	Mədəniyyət	129
	İdman	130
	Demoqrafik vəziyyət	131
	Əlavələr	**135**
	Metodoloji izahatlar	**159**
	Dövlət Statistika Komitəsi - 2022	**175**

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 12
18 yanvar 2023-cü il

2022-ci İLDƏ ÖLKƏNİN İQTİSADİ VƏ SOSİAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏRİ

2022-ci ildə ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 133,8 milyard manatlıq və ya 2021-ci illə müqayisədə 4,6 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 2,7 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 9,1 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 51,1 faizi sənaye, 8,2 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,0 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 4,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatlı və balıqçılıq, 4,8 faizi tikinti, 1,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,4 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 14,7 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,4 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 13292,2 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2022-ci ildə 86,0 milyard manatlıq və ya 2021-ci illə müqayisədə 1,1 faiz az sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 2,5 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 7,1 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 75,4 faizi mədənçıxarma sektorunda, 20,6 faizi emal sektorunda, 3,4 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 5,6 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 7,3 faiz artmışdır.

Emal sektorunda sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 3,9 dəfə, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı

93,9 faiz, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 68,0 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 58,8 faiz, geyim istehsalı 46,2 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 42,2 faiz, mebel istehsalı 25,8 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 25,6 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 17,7 faiz, kağız və karton istehsalı 16,2 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 15,6 faiz, ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı 13,4 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 12,6 faiz, qida məhsullarının istehsalı 7,7 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 7,3 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 5,7 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 4,9 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 1,3 faiz artmış, içkilərin istehsalı 4,0 faiz, neft məhsullarının istehsalı 4,2 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 5,2 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 12,2 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 21,4 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 2,3 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 8,4 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 yanvar 2023-cü il vəziyyətinə 1043,0 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığımı başa çatmışdır. 2022-ci ildə qarğıdalı da daxil olmaqla tarlalardan 3161,3 min ton və ya 2021-ci illə müqayisədə 6,0 faiz az dənli və dənli paxlalı bitkilər, 1074,3 min ton (1,2 faiz çox) kartof, 1823,3 min ton (0,4 faiz çox) tərəvəz, 469,3 min ton (2,0 faiz çox) bostan məhsulları, 1253,1 min ton (4,0 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 212,6 min ton (1,3 faiz çox) üzüm, 1,0 min ton (15,0 faiz az) yaşıl çay yarpağı, 222,7 min ton (15,3 faiz çox) şəkər çuğunduru, 321,8 min ton (12,1 faiz çox) pambıq, 29,4 min ton (13,8 faiz çox) günəbaxan və 5,1 min ton (21,0 faiz az) tütün yığılmışdır.

2021-ci illə müqayisədə 2022-ci ildə diri çəkidə ət istehsalı 3,0 faiz artaraq 628,0 min ton, süd istehsalı 1,9 faiz artaraq 2264,7 min ton, yumurta istehsalı 9,8 faiz artaraq 2018,1 milyon ədəd, yun istehsalı 2,3 faiz azalaraq 15,8 min ton, barama istehsalı 31,4 faiz azalaraq 341,4 ton olmuşdur.

2021-ci ilə nisbətən kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 3,4 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 3,4 faiz, bitkiçilik məhsulları istehsalı 3,3 faiz artmışdır.

2022-ci ildə **əsas kapitala** 18272,3 milyon manat məbləğində, yaxud 2021-ci illə müqayisədə 5,5 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 9,8 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 13,6 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 10611,3 milyon manatı və ya 58,1 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 6735,6 milyon manatı (36,9 faizi) xidmət sahələrinə, 925,4 milyon manatı (5,0 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 14718,9 milyon manatını və ya 80,6 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 13461,5 milyon manatı və ya 73,7 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2022-ci ildə 218,7 milyon ton **yük** və 1621,1 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2021-ci illə müqayisədə yük daşınması 12,8 faiz, sərnişin daşınması isə 33,5 faiz atmışdır. Yüklərin 57,6 faizi avtomobil, 30,2 faizi boru kəməri, 8,6 faizi dəmir yolu, 3,4 faizi dəniz, 0,2 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin 86,7 faizi avtomobil, 12,9 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 2742,8 milyon manatlıq xidmətlərin 73,5 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2022-ci ildə göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 2021-ci illə müqayisədə 14,8 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 82,4 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2022-ci ildə **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 52171,0 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 9253,4 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2021-ci illə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 3,1 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 8,0 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 29380,2 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 22790,8 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 51229,2 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 38347,7 milyon dollarını və ya 74,9 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 12881,5 milyon dollarını (25,1 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 25466,2 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2021-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 62,7 faiz, real ifadədə 7,9 faiz, o cümlədən ixrac 11,2 faiz, idxal isə 1,2 faiz artmışdır.

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2021-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 13,9 faiz, real ifadədə 4,8 faiz artaraq 2688,4 milyon dollar təşkil etmişdir.

2022-ci ildə **istehlak qiymətləri indeksi** 2021-ci illə müqayisədə 113,9 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 119,5 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 108,6 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 110,4 faiz təşkil etmişdir.

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında muzdlu işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 14,6 faiz artaraq 829,9 manata çatmışdır.

2021-ci illə müqayisədə 2022-ci ildə **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 20,5 faiz artaraq 68,9 milyard manat olmuşdur.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2022-ci ildə **dövlət büdcəsinə** 30660,6 milyon manat vəsait daxil

olmuş, büdcədən 32008,3 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 1347,7 milyon manatlıq kəsir yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2022-ci ilin dekabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 20218,7 milyon manat təşkil etmiş, onun 16312,5 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 3,2 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2022-ci il dekabr ayının 1-nə 11588,6 milyon manat olmuşdur.

2022-ci ildə milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya – 1,79 manata, 100 Türk lirəsinə – 10,43 manata, 100 Rusiya rubluna – 2,52 manata bərabər olmuşdur.

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **əhalinin sayı** 58679 nəfər və ya 0,6 faiz artaraq 2022-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə 10215045 nəfərə çatmışdır.

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2022-ci ildə, faktiki	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2021-ci 2020-ci ilə nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	**133 825,8**	**104,6**	**105,6**
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	69 826,0	109,1	107,2
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	**13 292,2**	**104,1**	**105,1**
Sənaye məhsulu, milyon manat	**86 002,7**	**98,9**	**105,0**
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	17 576,4	107,1	118,0
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	**18 272,3**	**105,5**	**95,5**
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	12 871,9	113,6	95,8
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	1 530,4	87,7	53,8
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	**10 984,2**	**103,4**	**103,4**
o cümlədən: bitkiçilik	5 538,0	103,3	104,0
heyvandarlıq	5 446,2	103,4	102,8
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	**218,7**	**112,8**	**102,8**
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	**1 621,1**	**133,5**	**103,1**
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	**2 742,8**	**114,8**	**106,1**
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	**52 171,0**	**103,1**	**103,2**
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	**9 253,4**	**108,0**	**104,8**
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	**30 660,6**	**116,2**	**107,0**
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	**32 008,3**	**116,7**	**103,8**
Dövlət büdcəsinin kəsiri, milyon manat	**1 347,7**	**x**	**x**
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	**68 914,6**	**120,5**	**102,6**
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	**6 844,9**	**119,9**	**102,1**

…ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2022-ci il 01 dekabr vəziyyətinə, milyon manat	**11 588,6**	**128,0**	**114,5**
Kredit qoyuluşları, 2022-ci il 01 dekabr vəziyyətinə, milyon manat	**20 218,7**	**121,1**	**113,8**
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	641,3	81,6	85,2
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	**829,9***	**114,6****	**102,9*****
İstehlak qiymətlərinin indeksi	**x**	**113,9**	**106,7**
Əhalinin sayı, 2022-ci il 01 dekabr vəziyyətinə, min nəfər	**10 215,0**	**100,6**	**100,3**
Xarici ticarət dövriyyəsi[1], milyon ABŞ $			
faktiki qiymətlərlə	**51 229,2***	**162,7****	**144,1*****
müqayisəli qiymətlərlə	**x**	**107,9****	**103,1*****
o cümlədən: **ixrac**			
faktiki qiymətlərlə	38 347,7*	181,9**	173,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	111,2**	114,4***
ondan **qeyri-neft ixracı**			
faktiki qiymətlərlə	2 688,4*	113,9**	143,9***
müqayisəli qiymətlərlə	x	104,8**	133,7***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	12 881,5*	123,7**	107,7***
müqayisəli qiymətlərlə	x	101,2**	88,8***

Qeyd:

* 2022-ci ilin yanvar-noyabr ayları

** 2022-ci ilin yanvar- noyabr ayları 2021-ci ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən.

*** 2021-ci ilin yanvar- noyabr ayları 2020-ci ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən.

[1] Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərinə dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

2022-ci ildə ölkədə 133,8 milyard manatlıq və ya əvvəlki illə müqayisədə 4,6 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 2,7 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 9,1 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 51,1 faizi sənaye, 8,2 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,0 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 4,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 4,8 faizi tikinti, 1,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,4 faizi informasiya və rabitə sahələrinin, 14,7 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,4 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 13292,2 manata bərabər olmuşdur.

Cədvəl 2

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	2022	2021	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Ümumi Daxili Məhsul	**133 825,8**	**93 203,2**	**104,6**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	6376,3	5336,8	103,4
Sənaye	68434,7	39956,6	98,4
o cümlədən: mədənçıxarma sənayesi	60263,0	32649,9	97,4
emal sənayesi	6699,1	5982,8	103,1
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1203,6	1092,7	102,3
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	269,0	231,2	108,4
Tikinti	6471,6	5543,4	113,4
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	11027,4	9340,4	103,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	8041,9	6389,9	123,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	2115,2	1176,3	158,2
İnformasiya və rabitə	1885,6	1644,1	114,8
Digər sahələr	19607,7	16236,1	104,1
Məhsula və idxala xalis vergilər	**9865,4**	**7579,6**	**107,8**

Cədvəl 3

Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	2022	2021	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Ümumi Daxili Məhsul	**133825,8**	**93203,2**	**104,6**
o cümlədən: neft-qaz sektoru	63999,8	35770,8	97,3
qeyri neft-qaz sektoru	69826,0	57432,4	109,1

Qrafik 1

2022-ci ildə istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

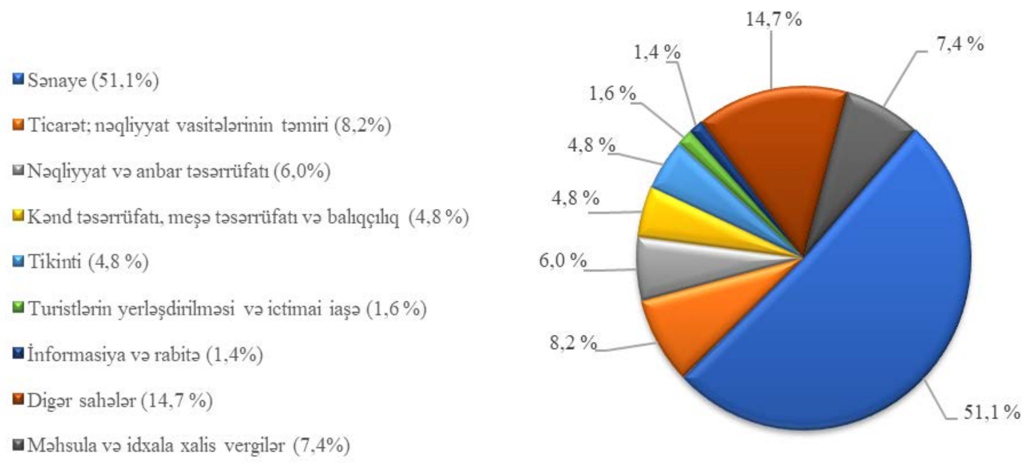

Sənaye

2022-ci ildə sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 1,1 faiz azalaraq 86,0 milyard manat təşkil etmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 2,5 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 7,1 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 75,4 faizi mədənçıxarma, 20,6 faizi emal, 3,4 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 88,1 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 94,1 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 5,9 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2021-ci il		
Yanvar	103,1	96,6
Fevral	90,5	96,0
Mart	103,4	96,4
Aprel	92,5	96,2
May	111,8	97,8
İyun	99,2	99,7
İyul	99,4	101,1
Avqust	96,8	102,6
Sentyabr	92,4	104,5
Oktyabr	97,2	105,2
Noyabr	109,6	105,5
Dekabr	110,6	105,2
2022-ci il		
Yanvar	100,2	105,4
Fevral	89,7	104,6
Mart	96,1	103,9
Aprel	89,0	102,7
May	113,7	103,3

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyun	92,5	102,1
İyul	107,4	101,5
Avqust	95,2	99,9
Sentyabr	95,4	99,4
Oktyabr	101,5	99,0
Noyabr	104,6	98,9
Dekabr	117,3	98,9

2022-ci ildə 2021-ci illə müqayisədə uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı 25,1 faiz, istehsal vasitələrinin istehsalı 14,4 faiz, qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı 6,8 faiz artmış, aralıq istehlak məhsullarının istehsalı isə 2,1 faiz, enerji məhsullarının istehsalı isə 1,7 faiz azalmışdır.

Cədvəl 5

	2022-ci ilin dekabr ayı 2021-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Sənaye – cəmi	**97,7**	**98,9**
Aralıq istehlak məhsullarının istehsalı	99,3	97,9
Uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı	84,4	125,1
Qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı	115,0	106,8
İstehsal vasitələrinin istehsalı	149,3	114,4
Enerji məhsullarının istehsalı	95,9	98,3

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 yanvar 2023-cü il vəziyyətinə 1043,0 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 44,8 faizi Bakı, 23,6 faizi Sumqayıt, 4,1 faizi Gəncə şəhərlərinin, 3,8 faizi Şirvan, 0,1 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 71,9 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 64,8 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilə nisbətən 2,4 faiz azalmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan əmtəəlik xam neft hasilatı 32,6 milyon ton, əmtəəlik təbii qaz hasilatı isə 35,0 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəəlik neft hasilatı əvvəlki illə müqayisədə 5,6 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 7,3 faiz artmışdır.

Cədvəl 6

Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	32667,7	94,5	243,7
ondan əmtəəlik	32575,1	94,4	243,7
Təbii qaz, milyon kub metr	46743,3	106,6	-
ondan əmtəəlik	34958,3	107,3	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis filizləri və konsentratları, ton	2519,8	94,0	57,4

…ardı

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	10951,3	133,4	116,0
o cümlədən : qızıl	3174,7	94,7	68,0
gümüş	7776,6	160,1	48,0
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	631,5	38,7	41,4
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	344,7	84,9	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	2902,7	84,6	7,7
Duz, min ton	77,5	108,3	-
Bentonit, min ton	152,8	87,7	173,2
ondan əmtəəlik	147,6	86,5	173,2
Gips və anhidrit, min ton	369,9	88,5	49,8

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

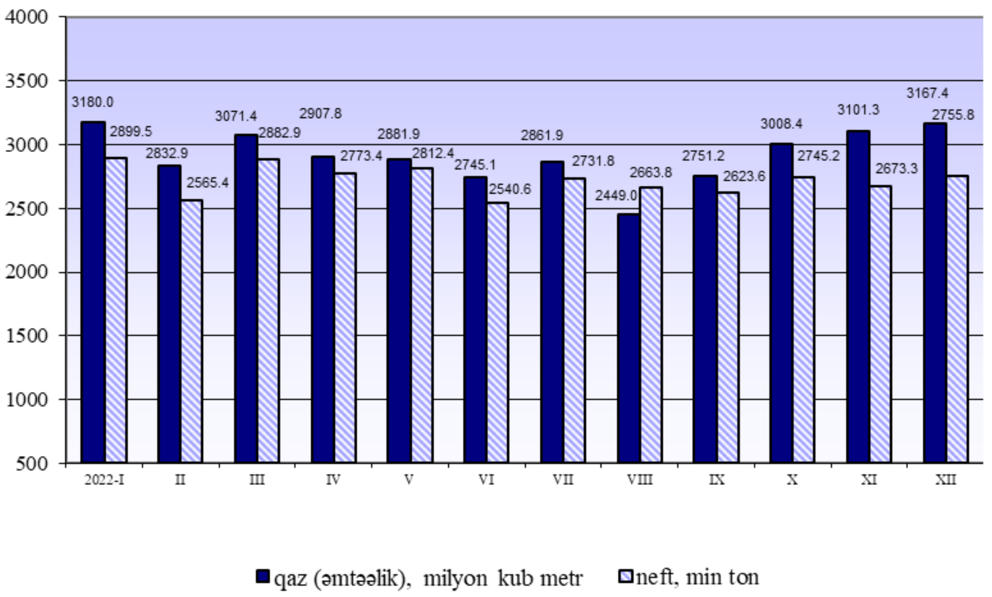

Emal sənayesi

Emal sənayesində 2022-ci ildə 17731,5 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 7

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2021-ci il		
Yanvar	105,3	118,0
Yanvar-fevral	106,4	118,3
Yanvar-mart	107,1	116,9
Yanvar-aprel	114,9	122,8
Yanvar-may	115,6	121,8
Yanvar-iyun	116,4	121,7
Yanvar-iyul	117,0	121,2
Yanvar-avqust	118,2	122,9
Yanvar-sentyabr	122,4	124,7
Yanvar-oktyabr	122,0	124,8
Yanvar-noyabr	122,0	125,5
Yanvar-dekabr	119,8	122,9
2022-ci il		
Yanvar	130,5	131,5
Yanvar-fevral	126,5	127,0
Yanvar-mart	122,7	125,6
Yanvar-aprel	112,2	120,8
Yanvar-may	108,2	119,9
Yanvar-iyun	106,0	115,4
Yanvar-iyul	106,2	114,1
Yanvar-avqust	105,0	111,7
Yanvar-sentyabr	103,3	108,9
Yanvar-oktyabr	102,8	106,6
Yanvar-noyabr	102,5	105,9
Yanvar-dekabr	104,7	108,6

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

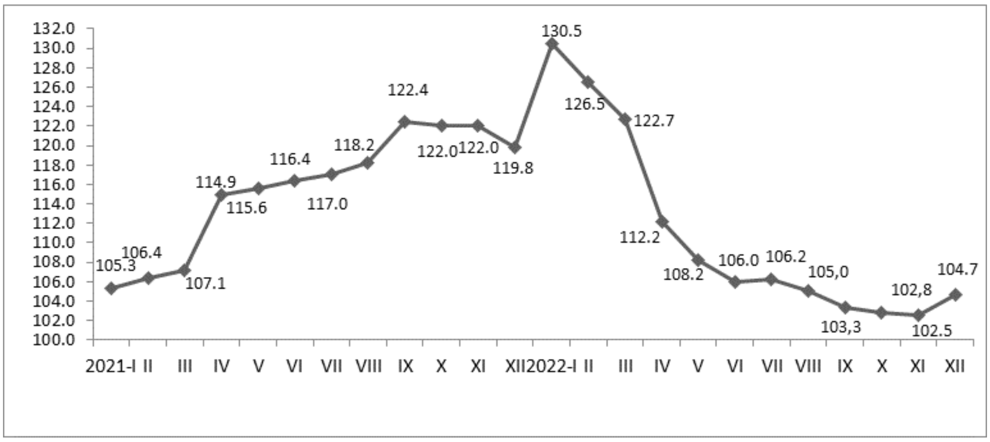

Cədvəl 8

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2022-ci ildə istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi –cəmi	**17731,5**	**104,7**
o cümlədən: qida məhsullarının istehsalı	4882,1	107,7
içki istehsalı	545,5	96,0
tütün məmulatlarının istehsalı	768,9	87,8
toxuculuq sənayesi	384,8	101,3
geyim istehsalı	162,0	146,2
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	25,3	193,9
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı	69,7	113,4
kağız və karton istehsalı	154,6	116,2
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	90,3	142,2
neft məhsullarının istehsalı	4136,3	95,8
kimya sənayesi	1836,0	104,9

…ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2022-ci ildə istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	14,9	94,8
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	478,2	107,3
tikinti materiallarının istehsalı	1085,7	112,6
metallurgiya sənayesi	1016,1	115,6
hazır metal məmulatlarının istehsalı	423,2	117,7
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	50,8	105,7
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	186,3	125,6
maşın və avadanlıqların istehsalı	385,6	158,8
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	124,9	168,0
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	12,2	3,9 d.
mebellərin istehsalı	225,8	125,8
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	96,7	137,6
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	575,6	78,6

Əvvəlki illə müqayisədə qida məhsullarının istehsalında 7,7 faiz artım, içki istehsalında 4,0 faiz, tütün məmulatlarının istehsalında isə 12,2 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından marqarin istehsalı 85,0 faiz, qənd və şəkər tozunun istehsalı 11,7 faiz artmış, duru bitki yağlarının istehsalı isə 7,3 faiz azalmışdır.

Cədvəl 9

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulat-larının istehsalı
2021-ci il			
Yanvar	103,0	104,8	2,9 d.
Yanvar-fevral	102,5	81,4	2,1 d.
Yanvar-mart	106,3	86,9	183,1
Yanvar-aprel	106,9	90,1	198,7
Yanvar-may	107,7	91,4	186,3
Yanvar-iyun	108,1	95,0	180,8
Yanvar-iyul	106,8	101,8	162,5
Yanvar-avqust	106,2	102,9	155,1
Yanvar-sentyabr	109,3	103,4	156,9
Yanvar-oktyabr	110,9	101,6	156,1
Yanvar-noyabr	111,3	103,7	153,4
Yanvar-dekabr	110,2	102,3	154,0
2022-ci il			
Yanvar	119,1	87,2	69,5
Yanvar-fevral	114,1	84,4	89,7
Yanvar-mart	109,4	80,0	104,5
Yanvar-aprel	108,5	85,7	88,2
Yanvar-may	108,9	89,6	92,8
Yanvar-iyun	107,8	92,2	92,5
Yanvar-iyul	111,5	93,1	97,6
Yanvar-avqust	113,2	93,9	102,4
Yanvar-sentyabr	109,3	94,8	100,1
Yanvar-oktyabr	108,0	95,8	97,6
Yanvar-noyabr	108,0	95,3	95,1
Yanvar-dekabr	107,7	96,0	87,8

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

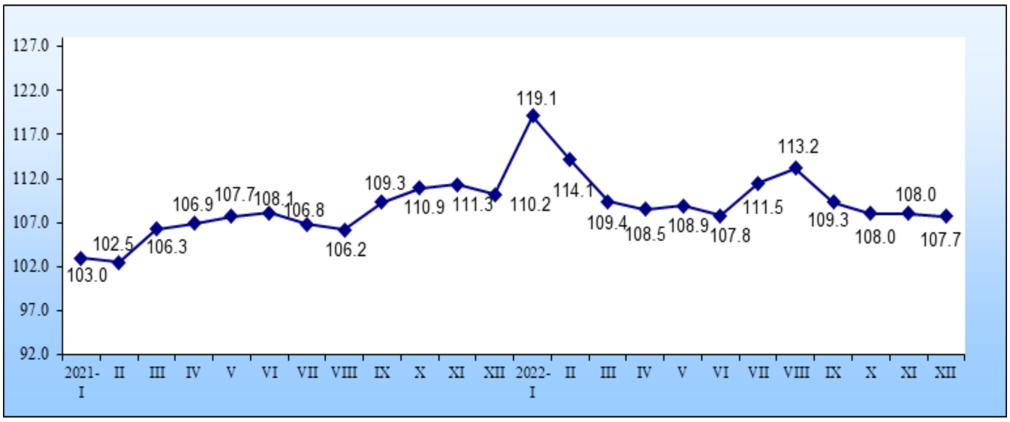

Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	27176,0	101,9	42,2
Qaymaq və xama, ton	8034,9	88,0	-
Pendir və kəsmik, ton	51862,2	87,5	57,8
Kərə yağı, ton	24733,3	91,7	84,0
Cem və marmeladlar, ton	91720,9	98,9	5014,6
Duru bitki yağları, ton	48544,2	92,7	5948,7
Marqarin, ton	59469,6*	125,0	6794,6
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	75,5	108,6	3,1
Qənd və şəkər tozu, min ton	380,4	111,7	31,1
İçki məhsulları			
Araq, min dkl	1244,9	70,2	238,2
Viski, konyak, min dkl	96,0	2,9 d.	29,8
Üzüm şərabı, min dkl	943,1	93,2	902,2
Pivə, min dkl	4683,6	99,5	315,1
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	35890,8	106,5	575,6

…ardı

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	4163,9	97,4	861,9
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	13299,2	86,9	596,5

*) yanvar-noyabr aylarının məlumatlarında aparılmış dəqiqləşmə (53851,0) nəzərə alınmaqla

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 572,1 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki illə müqayisədə dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 93,9 faiz, geyim istehsalında 46,2 faiz, toxuculuq sənayesində isə 1,3 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsalin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2021-ci il			
Yanvar	110,9	89,7	3,9 d.
Yanvar-fevral	126,5	96,0	7,2 d.
Yanvar-mart	127,8	110,8	4,8 d.
Yanvar-aprel	133,3	119,0	4,4 d.
Yanvar-may	143,0	120,5	2,9 d.
Yanvar-iyun	148,1	110,7	2,2 d.
Yanvar-iyul	156,4	101,2	161,2
Yanvar-avqust	152,5	90,2	156,1
Yanvar-sentyabr	146,8	86,8	142,0
Yasnvar-oktyabr	142,0	85,5	135,6
Yanvar-noyabr	130,5	83,6	131,4
Yanvar-dekabr	126,8	78,3	129,8

…ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2022-ci il			
Yanvar	86,1	93,6	2,1 d
Yanvar-fevral	88,8	112,3	144,5
Yanvar-mart	89,9	150,2	78,4
Yanvar-aprel	88,8	155,4	75,8
Yanvar-may	79,5	150,6	95,3
Yanvar-iyun	77,2	159,0	112,9
Yanvar-iyul	75,4	152,0	129,4
Yanvar-avqust	72,0	147,3	159,9
Yanvar-sentyabr	68,9	144,7	163,1
Yanvar-oktyabr	69,3	137,6	159,9
Yanvar-noyabr	71,2	139,0	164,3
Yanvar-dekabr	101,3	146,2	193,9

Cədvəl 12

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	91184,1	98,6	28310,5
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	22531,5	66,5	778,5
Pambıq iplik, ton	14130,5	62,8	1464,5
ondan əmtəəlik	13960,5	62,1	1464,5
Pambıq yataq ağları, min ədəd	45,7	13,0	10,2
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	4973,9	38,4	4786,9
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	926,9	107,3	11,7
Alt geyim, min ədəd	782,9	139,6	0,4

…ardı

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sair geyim və aksesuarların istehsalı, min ədəd	7243,2	122,1	917,6
Corab məmulatları, min cüt	3758,3	122,1	10,3
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	871,5	2,9 d.	42,6
Qadın və ya qızlar üçün kostyum və komplektlər, ədəd	8491	118,6	9
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv,m	55,4	92,0	140,0
Aşılanmış xəz dərilər, min kv.m	-	-	0,5
Ayaqqabı, min cüt	1333,5	109,8	5,0

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 4136,3 milyon manat olmaqla, əvvəlki illə müqayisədə 4,2 faiz azalmışdır. Avtomobil benzininin istehsalı 1,4 faiz artmış, neft bitumu istehsalı 5,5 faiz, dizel yanacağının istehsalı 15,5 faiz, neft koksunun istehsalı 18,2 faiz, neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin istehsalı isə 21,6 faiz, sürtkü yağlarının istehsalı 23,5 faiz, yanacaq mazutunun istehsalı isə 26,9 faiz azalmışdır.

Cədvəl 13

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	1282,7	101,4	33,1
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	296,1	78,4	1,4
Ağ neft, min ton	563,6	114,6	34,1
Dizel yanacağı, min ton	2040,0	84,5	58,8

…ardı

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Yanacaq mazutu, min ton	77,7	73,1	10,0
Sürtkü yağları, min ton	44,6	76,5	4,9
Neft bitumu, min ton	342,4	94,5	11,7
Neft koksu, min ton	209,6	81,8	50,7

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 2329,1 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki illə müqayisədə rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 7,3 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalında 4,9 faiz artım, əczaçılıq məhsullarının istehsalında isə 5,2 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Rezin və plastik kütlə məmulatlarından məsaməli polistirol lövhələr və zolaqların istehsalı 2,0 dəfə, bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qolların istehsalı 62,4 faiz, kimya sənayesi məhsullarından metanol (metil spirti) istehsalı 41,4 faiz, lak-boya məmulatlarının istehsalı isə 20,5 faiz artmışdır.

Cədvəl 14

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2021-ci il			
Yanvar	114,3	10,4 d.	197,0
Yanvar-fevral	106,5	9,6 d.	145,3
Yanvar-mart	87,5	7,3 d.	115,2
Yanvar-aprel	86,6	6,0 d.	124,0
Yanvar-may	90,2	4,4 d.	124,6
Yanvar-iyun	94,7	3,1 d.	129,7
Yanvar-iyul	96,3	188,3	120,1

…ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
Yanvar-avqust	105,8	162,1	117,5
Yanvar-sentyabr	116,1	188,8	122,1
Yanvar-oktyabr	124,2	190,2	119,0
Yanvar-noyabr	126,3	193,2	120,3
Yanvar-dekabr	125,5	158,3	117,4
2022-ci il			
Yanvar	161,6	163,2	118,6
Yanvar-fevral	148,3	142,6	123,2
Yanvar-mart	169,1	167,4	129,3
Yanvar-aprel	152,2	2,0 d.	120,0
Yanvar-may	125,2	2,1 d.	119,9
Yanvar-iyun	120,4	2,1 d.	110,1
Yanvar-iyul	118,0	2,0 d.	109,5
Yanvar-avqust	107,1	176,7	108,5
Yanvar-sentyabr	105,5	138,1	106,5
Yanvar-oktyabr	103,8	116,9	106,5
Yanvar-noyabr	102,7	107,7	106,0
Yanvar-dekabr	104,9	94,8	107,3

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

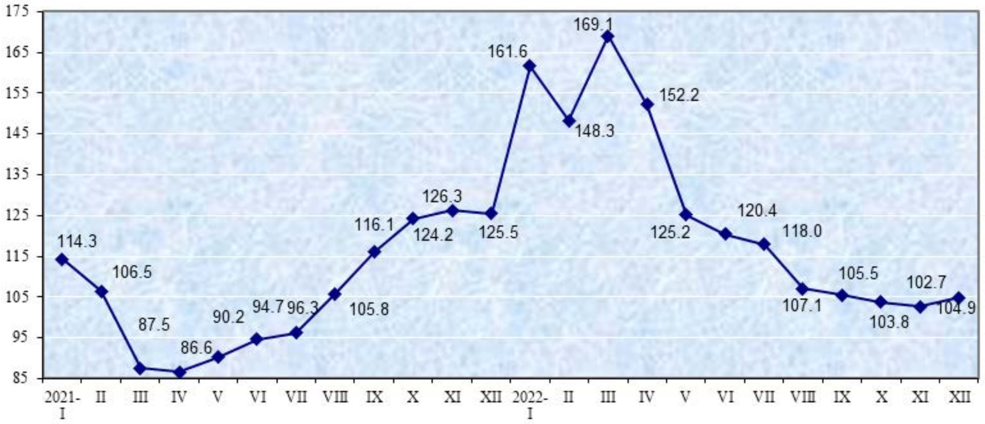

Cədvəl 15

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	23406,8	104,1	107,0
ondan əmtəəlik	1554,2	2,1 d.	107,0
Yod, ton	194,7	116,2	31,5
Oksigen, min kub m	5488,1	56,8	3,4
ondan əmtəəlik	5192,1	54,0	3,4
Propilen, min ton	134,3	91,7	1,6
ondan əmtəəlik	128,7	93,9	1,6
Polietilen, min ton	134,7	81,8	7,7
Etilen, min ton	139,8	83,0	1,8
Metanol (metil spirti), min ton	534,5	141,4	35,0
Lak-boya məmulatları, ton	33759,1	120,5	170,5
Sair üzvi kompozisiya həllediciləri və durulaşdırıcıları, ton	61344,3	146,3	13,2
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	15329,2	162,4	1516,7
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	8712,2	146,3	604,1
Məsaməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	1854,4	2,0 d.	76,0
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	64652,7	123,2	9089,5
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlər, ton	3216,6	52,6	195,0

…ardı

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	4,8	5,3 d.	-
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	6880,7	4,3 d.	198,8
Tibbi maska, milyon ədəd	18,1	43,3	5,5

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində 2022-ci ildə istehsalın ümumi dəyəri 1085,7 milyon manat olmaqla, əvvəlki illə müqayisədə 12,6 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki illə müqayisədə tikinti əhənginin istehsalı 29,4 faiz, tikinti gipsinin istehsalı 15,4 faiz, asfaltın istehsalı 4,6 faiz, sementin istehsalı isə 3,5 faiz artmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

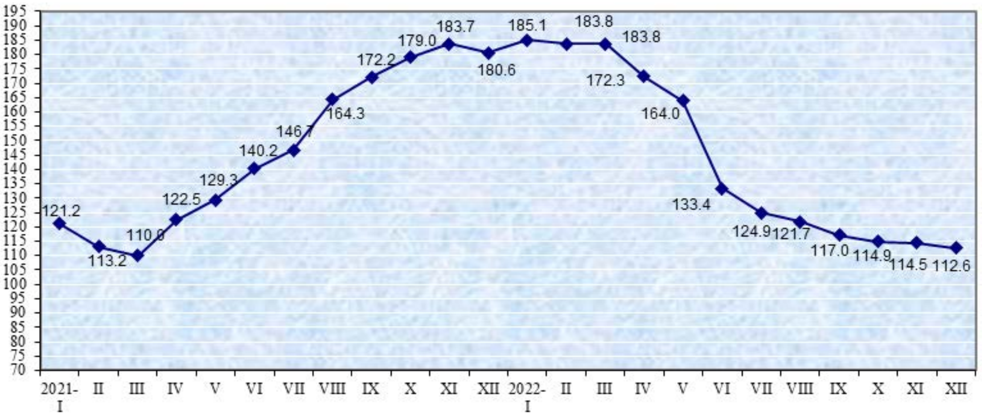

Cədvəl 16

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	3558,1	103,5	101,9
Tikinti gipsi, min ton	42,6	115,4	1,9
Tikinti əhəngi, min ton	46,2	129,4	0,7
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	85,4	96,0	21,8
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	47,5	101,1	3,5
Asfalt, min ton	217,5	104,6	0,3
Tikinti kərpici, min kub metr	595,8	68,2	3,0
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	3474,8	93,6	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	35823,2	87,6	-

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 2022-ci ildə 1439,3 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 17,7 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 15,6 faiz artım müşahidə olunmuşdur. 2022-ci ildə polad boruların istehsalı 2,0 dəfə, polad tökmə istehsalı 26,9 faiz, armaturun istehsalı 23,4 faiz artmışdır. Hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsi üzrə 34118,7 ton qara metallardan sair konstruksiyalar istehsal edilmişdir.

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2021-ci il		
Yanvar	108,1	75,1
Yanvar-fevral	93,9	79,8
Yanvar-mart	100,6	88,5
Yanvar-aprel	100,0	90,7
Yanvar-may	102,4	95,3
Yanvar-iyun	109,4	103,4
Yanvar-iyul	114,5	110,0
Yanvar-avqust	117,3	110,3
Yanvar-sentyabr	115,6	116,8
Yanvar-oktyabr	116,1	121,3
Yanvar-noyabr	118,9	124,0
Yanvar-dekabr	116,9	117,4
2022-ci il		
Yanvar	140,8	159,0
Yanvar-fevral	141,8	153,6
Yanvar-mart	134,9	115,2
Yanvar-aprel	127,9	134,3
Yanvar-may	134,2	143,3
Yanvar-iyun	126,0	147,0
Yanvar-iyul	117,2	132,4
Yanvar-avqust	109,9	135,9
Yanvar-sentyabr	107,5	134,3
Yanvar-oktyabr	105,4	112,9
Yanvar-noyabr	102,1	113,0
Yanvar-dekabr	115,6	117,7

Cədvəl 18

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	391,4	126,9	6,3
Armatur, min ton	433,9	123,4	68,0
Polad borular, min ton	130,5	2,0 d.	3,3
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, ilkin şəkildə, min ton	33,7	135,3	8,7
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	3857,0	141,1	99,3
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan yığma tikinti konstruksiyaları, min manat	33924,9	189,7	-
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	34118,7	115,5	2435,5
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	5829,2	104,4	-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 2022-ci ildə 237,1 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki illə müqayisədə elektrik avadanlıqlarının istehsalı 25,6 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı isə 5,7 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki illə müqayisədə avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatların istehsalı 3,1 dəfə artmış, qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatlarının istehsalı isə 35,2 faiz azalmışdır.

Cədvəl 19

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2021-ci il		
Yanvar	46,6	196,3
Yanvar-fevral	3,0 d.	106,2
Yanvar-mart	2,5 d.	114,1
Yanvar-aprel	2,8 d.	165,2
Yanvar-may	2,5 d.	181,5
Yanvar-iyun	2,5 d.	160,6
Yanvar-iyul	2,6 d.	146,7
Yanvar-avqust	144,9	153,4
Yanvar-sentyabr	113,6	153,9
Yanvar-oktyabr	105,5	108,7
Yanvar-noyabr	111,9	80,9
Yanvar-dekabr	108,3	88,8
2022-ci il		
Yanvar	150,9	193,3
Yanvar-fevral	139,6	178,2
Yanvar-mart	104,1	2,1 d.
Yanvar-aprel	87,7	160,8
Yanvar-may	95,7	156,7
Yanvar-iyun	130,8	153,2
Yanvar-iyul	134,5	163,9
Yanvar-avqust	125,9	150,1
Yanvar-sentyabr	123,0	143,0
Yanvar-oktyabr	110,3	141,4
Yanvar-noyabr	98,8	137,1
Yanvar-dekabr	105,7	125,6

Cədvəl 20

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazlar, ədəd	179002	82,3	-
Avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatlar, ədəd	24764	3,1 d.	-
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	27600	64,8	571
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	8100,8	115,8	1227,9
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	770,6	82,5	-
Məişət soyuducuları, ədəd	151	27,1	4

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 2022-ci ildə 522,7 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki illə müqayisədə sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 3,9 dəfə, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 68,0 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı isə 58,8 faiz artmışdır. 2022-ci ildə 2049 ədəd və ya 2021-ci illə müqayisədə 30 ədəd az minik avtomobili istehsal olunmuşdur. Dövr ərzində əvvəlki illə müqayisədə traktorların istehsalı 9,7 faiz azalmışdır.

Cədvəl 21

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
2021-ci il			
Yanvar	123,5	98,1	33,3
Yanvar-fevral	2,0 d.	25,7	4,3
Yanvar-mart	2,4 d.	36,7	2,3
Yanvar-aprel	2,7 d.	43,9	0,9
Yanvar-may	198,5	52,3	29,1
Yanvar-iyun	148,3	52,9	30,9
Yanvar-iyul	104,8	52,2	28,7
Yanvar-avqust	101,8	61,5	30,2
Yanvar-sentyabr	100,0	88,2	10,0
Yanvar-oktyabr	90,9	96,5	10,0
Yanvar-noyabr	88,9	101,6	9,8
Yanvar-dekabr	90,9	121,3	7,4
2022-ci il			
Yanvar	169,8	3,0 d.	2,4 d.
Yanvar-fevral	143,3	2,3 d.	5,1 d.
Yanvar-mart	123,0	2,3 d.	6,6 d.
Yanvar-aprel	130,8	2,5 d.	4,4 d.
Yanvar-may	151,9	2,9 d.	4,5 d.
Yanvar-iyun	148,7	2,8 d.	2,6 d.
Yanvar-iyul	139,0	2,6 d.	3,0 d.
Yanvar-avqust	138,5	2,3 d.	3,3 d.
Yanvar-sentyabr	149,4	193,7	3,2 d.
Yanvar-oktyabr	145,0	181,7	3,2 d.
Yanvar-noyabr	146,9	173,9	3,4 d.
Yanvar-dekabr	158,8	168,0	3,9 d.

Cədvəl 22

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobillərin istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	69,2	96,4	-
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	5422	112,9	220
Mancanaq dəzgahları, ədəd	440	77,1	101
Traktorlar, ədəd	588	90,3	18
Minik avtomobilləri, ədəd	2049	98,6	270

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorları

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda 2022-ci ildə 2930,9 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki illə müqayisədə 2,3 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 502,9 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2022-ci ildə istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	2930,9	102,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	502,9	108,4

Cədvəl 24

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı		
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	27300,1*	98,0
ondan əmtəəlik	26413,6	104,4
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1561,9	125,3
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	24742,4	103,5
küləklə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	49,0	54,0
günəş enerjisi ilə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	60,3	110,6
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı		
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	534,2	95,9

*) əsas fəaliyyəti elektrik enerjisinin istehsalı olmayan müəssisələr nəzərə alınmadan

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2022-ci ildə ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 18272,3 milyon manat və ya 2021-ci illə müqayisədə 5,5 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 9,8 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 13,6 faiz artmışdır. Ümumi sərmayənin 10611,3 milyon manatı və ya 58,1 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 6735,6 milyon manatı (36,9 faizi) xidmət sahələrinin, 925,4 milyon manatı (5,0 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 50,7 faizi dövlət, 49,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 73,7 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 80,6 faizini təşkil etmişdir.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitdə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 9002,0 milyon manat, büdcə vəsaitləri 6660,5 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 1221,9 milyon manat, bank kreditləri 472,1 milyon manat, sair vəsaitlər 915,8 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 25

Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

	2022-ci il, milyon manat	2021-ci ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	**18272,3**	**105,5**	**100,0**
o cümlədən: Müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri	9002,0	96,0	49,3
Bank kreditləri	472,1	45,4	2,6
Büdcə vəsaitləri	6660,5	149,8	36,4
Büdcədənkənar dövlət fondlarının vəsaitləri	-	-	-
Əhalinin şəxsi vəsaiti	1221,9	108,4	6,7
Sair vəsaitlər	915,8	68,8	5,0

Qrafik 7

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə mənbələri üzrə strukturu, faizlə

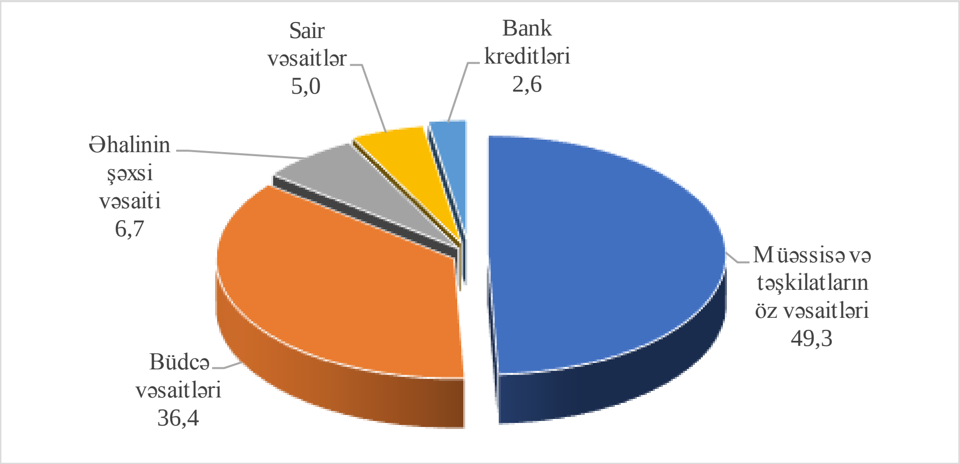

2022-ci ildə əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 37,9 faizi sənaye, 25,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 23,1 faizi tikinti, 3,7 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 2,1

faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,8 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,5 faizi təhsil, 0,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, hər birində 0,5 faiz olmaqla turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 0,4 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 0,3 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi, 0,2 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 0,1 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 26

İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri

İqtisadiyyatın sahələri	2022-ci il, milyon manat	2021-ci ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	**18272,3**	**105,5**	**100,0**
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	**379,9**	**107,9**	**2,1**
Sənaye	**6930,7**	**89,6**	**37,9**
o cümlədən: Mədənçıxarma sənayesi	4913,4	99,0	26,9
Emal sənayesi	1128,3	54,3	6,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	672,0	135,1	3,7
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	217,0	111,3	1,2
Tikinti	**4226,1**	**101,7**	**23,1**
ondan mənzil tikintisi	925,4	94,2	5,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	**144,6**	**53,2**	**0,8**
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	**4650,3**	**158,0**	**25,4**
o cümlədən: nəqliyyat	4646,4	157,9	25,4
poçt və kuryer fəaliyyəti	3,9	5,3 d.	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	**82,5**	**45,0**	**0,5**

...ardı

İqtisadiyyatın sahələri	2022-ci il, milyon manat	2021-ci ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
İnformasiya və rabitə	**307,1**	**195,7**	**1,7**
ondan rabitə	299,6	3,0 d.	1,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	**334,2**	**4,9 d.**	**1,8**
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	**4,0**	**128,6**	**0,0**
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	**42,0**	**21,3**	**0,2**
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	**66,0**	**104,6**	**0,4**
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	**670,1**	**84,1**	**3,7**
Təhsil	**271,1**	**102,6**	**1,5**
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	**83,9**	**97,7**	**0,5**
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	**27,3**	**95,6**	**0,1**
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	**52,5**	**3,0 d.**	**0,3**

2022-ci ildə neft-qaz sektoruna 5400,4 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 12871,9 milyon manatlıq vəsaitin 1530,4 milyon manatı (ümumi sərmayənin 8,4 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

Cədvəl 27

Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2022-ci il	Neft-qaz sektoru		Qeyri neft-qaz sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	372,6	56,6	285,5	43,4
Fevral	365,3	53,6	316,3	46,4
Mart	260,3	23,6	840,7	76,4
Aprel	322,9	26,1	914,4	73,9
May	488,9	39,5	748,1	60,5
İyun	440,1	31,8	944,5	68,2
İyul	474,2	47,3	527,9	52,7
Avqust	525,5	29,0	1289,8	71,0
Sentyabr	353,5	34,1	683,9	65,9
Oktyabr	341,9	21,1	1278,2	78,9
Noyabr	318,7	24,9	960,4	75,1
Dekabr	1136,5	21,8	4082,2	78,2

2022-ci ildə Bakı şəhərində Tədris və Xidmət Kompleksi, "Xanım Fatimeyi Zəhra" məscidinin yeni binası, "Qobu" yarımstansiyası və "Qobu" Elektrik Stansiyası, Prezident Administrasiyasının Vətəndaş Qəbulu Mərkəzi, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun yeni binası, 7 saylı "ASAN xidmət" mərkəzi, "Bilim Bakı" mərkəzi, Zeytun yağı və süfrəlik zeytun məhsullarının emalı zavodu, şəhid ailələri və müharibə əlilləri üçün nəzərdə tutulan yeni yaşayış kompleksi, 110/35/10 kilovoltluq elektrik yarımstansiyası, Rəqəmsal Şəbəkələrin Baş İdarəetmə Mərkəzi, Badam emalı zavodu, Uşaq və Yeniyetmələr üçün Respublika Vərəm Xəstəlikləri Sanatoriyası, "The Ritz-Carlton Baku" oteli, Bakı Metropoliteninin "Xocəsən" stansiyası, "Xocəsən" elektrik deposu, 5 saylı DOST Mərkəzi, Mərkəzi Parkın ikinci hissəsi, 2 saylı Sumqayıt regional "ASAN xidmət" Mərkəzi, Gəncə şəhərində Gəncə Dövlət Dram Teatrının yeni binası, Gəncə regional "ASAN xidmət" Mərkəzi, Gəncə lokomotiv deposu, Ağsu rayonunda Gənc Sənətkarlar Mərkəzi, Dövlət Rəmzləri Muzeyi, Ağcabədi rayonunda Daxili İşlər Nazirliyi Daxili Qoşunlarının hərbi şəhərciyi, Şuşa Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzi, Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolu,

"Şabran" İstirahət Kompleksi, Kəlbəcər rayonunda "Kəlbəcər-1" Kiçik Su Elektrik Stansiyası, Zəngilan rayonunda "Dost Aqropark" ağıllı kənd təsərrüfatı kompleksinin birinci mərhələsi, Arximed turbini tipli Su Elektrik Stansiyası və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala 3553,4 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 28

Daxili və xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2022-ci il	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	362,0	55,0	296,1	45,0
Fevral	417,5	61,3	264,1	38,7
Mart	897,2	81,5	203,8	18,5
Aprel	1012,9	81,9	224,4	18,1
May	967,2	78,2	269,8	21,8
İyun	1036,5	74,9	348,1	25,1
İyul	734,5	73,3	267,6	26,7
Avqust	1415,5	78,0	399,8	22,0
Sentyabr	822,3	79,3	215,1	20,7
Oktyabr	1377,7	85,0	242,4	15,0
Noyabr	1037,7	81,1	241,4	18,9
Dekabr	4637,9	88,9	580,8	11,1

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 3343,8 milyon manatı (94,1 faizi) Birləşmiş Krallıq, İsveçrə, Yaponiya, ABŞ, Türkiyə, Norveç, Rusiya, İran, Hindistan və Fransa sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2022-ci ildə tikinti müəssisələri tərəfindən (fərdi sahibkarlar nəzərə alınmaqla) yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 68,3 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 16,9 faizini əsaslı təmir, 6,5 faizini cari təmir, 8,3 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 88,6 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

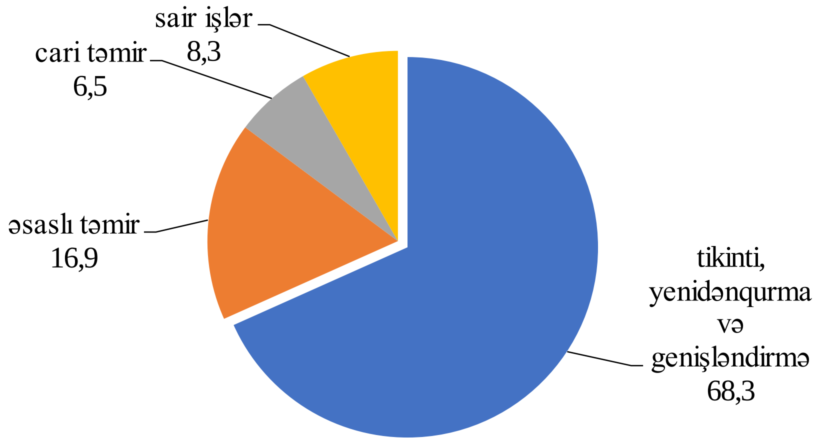

Kənd təsərrüfatı

2022-ci il üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 10984,2 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 5446,2 milyon manatı heyvandarlıq, 5538,0 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

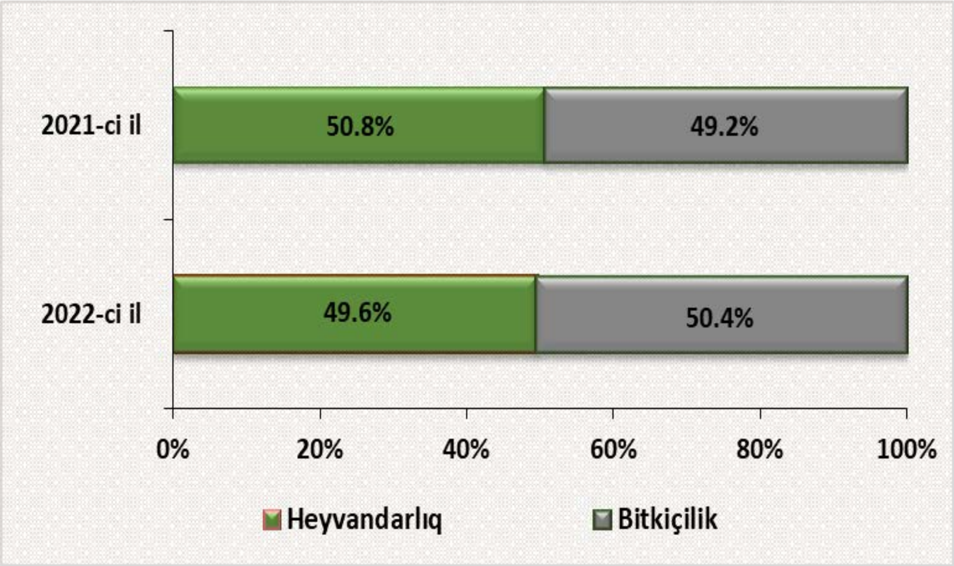

2021-ci illə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 3,4 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 3,4 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 3,3 faiz artmışdır.

Cədvəl 29

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən: heyvandarlıq məhsulları	o cümlədən: bitkiçilik məhsulları
2021-ci il			
Yanvar	102,3	102,1	106,8
Yanvar-fevral	102,3	102,1	106,2
Yanvar-mart	102,2	102,2	102,5
Yanvar-aprel	102,3	102,3	102,6
Yanvar-may	102,9	102,3	105,2
Yanvar-iyun	105,6	102,4	108,9
Yanvar-iyul	105,6	102,6	108,5
Yanvar-avqust	105,0	102,6	107,3
Yanvar-sentyabr	105,0	102,6	107,3
Yanvar-oktyabr	104,1	102,7	105,4
Yanvar-noyabr	103,8	102,8	104,8
Yanvar-dekabr	103,4	102,8	104,0
2022-ci il			
Yanvar	102,7	102,6	104,8
Yanvar-fevral	103,1	102,5	114,1
Yanvar-mart	103,4	102,8	114,4
Yanvar-aprel	103,6	102,8	114,8
Yanvar-may	103,3	102,8	105,1
Yanvar-iyun	100,0	102,8	97,3
Yanvar-iyul	103,1	102,7	103,4
Yanvar-avqust	103,2	102,7	103,6
Yanvar-sentyabr	103,0	102,9	103,0
Yanvar-oktyabr	103,2	103,1	103,2
Yanvar-noyabr	103,4	103,3	103,4
Yanvar-dekabr	103,4	103,4	103,3

Bitkiçilik. Ölkədə kənd təsərrüfatı məhsullarının yığımı başa çatmışdır. 2022-ci ildə qarğıdalı da daxil olmaqla 985,7 min hektar sahədən, hər hektardan orta hesabla 31,3 sentner olmaqla, ilkin çəkidə 3161,3 min ton dənlilər və dənli paxlalı bitkilər toplanmışdır. 2021-ci illə müqayisədə 6,0 faiz az məhsul götürülmüşdür.

2022-ci ildə istehsal olunmuş dənlilərin və dənli paxlalı bitkilərin 1736,1 min tonunu və yaxud 54,9 faizini buğda təşkil etmişdir. Buğdanın məhsuldarlığı 31,9 sentner olmuşdur. Bundan əlavə, 1074,3 min ton və ya 2021-ci ilə nisbətən 1,2 faiz çox kartof, 1823,3 min ton (0,4 faiz çox) tərəvəz, 469,3 min ton (2,0 faiz çox) bostan məhsulları, 1253,1 min ton (4,0 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 212,6 min ton (1,3 faiz çox) üzüm, 1,0 min ton (15,0 faiz az) yaşıl çay yarpağı, 29,4 min ton (13,8 faiz çox) günəbaxan, 321,8 min ton (12,1 faiz çox) pambıq, 222,7 min ton (15,3 faiz çox) şəkər çuğunduru və 5,1 min ton (21,0 faiz az) tütün yığılmışdır.

Cədvəl 30

Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə bitkiçilik məhsullarının yığımı

	2022-ci il				2021-ci il		
	Əkin sahəsi, min hektar	**Yığılmış sahə, min hektar**	**Yığılmış məhsul, min ton**	**Məhsul-darlıq, sent/ha**	**Yığılmış sahə, min hektar**	**Yığılmış məhsul, min ton**	**Məhsul-darlıq, sent/ha**
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər-cəmi	**985,7**	**977,9**	**3 161,3**	**31,3**	**998,4**	**3 363,0**	**32,8**
o cümlədən: buğda	547,2	543,5	1 736,1	31,9	572,3	1 885,4	32,9
arpa	386,3	382,7	1 100,8	28,8	373,7	1 146,7	30,7
qarğıdalı	30,5	30,5	275,3	58,6	32,1	287,3	61,6
çəltik	3,1	3,1	11,6	36,1	3,0	10,7	34,8
sair dənlilər	6,8	6,5	15,5	20,1	7,0	15,0	21,8
paxlalılar	11,8	11,6	22,0	15,8	10,3	17,9	16,8
Pambıq	**104,3**	**104,2**	**321,8**	**30,9**	**100,6**	**287,0**	**28,5**
Dən üçün günəbaxan[1]	**11,5**	**11,5**	**29,4**	**23,0**	**11,1**	**25,8**	**22,3**
Şəkər çuğunduru[1]	**5,0**	**4,8**	**222,7**	**455**	**4,9**	**193,2**	**391**
Tütün	**2,4**	**2,4**	**5,1**	**20,8**	**3,0**	**6,4**	**21,3**
Kartof	**54,8**	**54,8**	**1 074,3**	**190**	**56,1**	**1 062,0**	**184**
Tərəvəz	**65,4**	**65,4**	**1 823,3**	**196**	**68,2**	**1 815,5**	**190**
Bostan məhsulları	**20,1**	**20,1**	**469,3**	**233**	**20,2**	**459,9**	**228**
Meyvə və giləmeyvə	**222,4**[2]	**174,4**[3]	**1 253,1**	**71,5**	**167,7**[3]	**1 204,9**	**71,5**
Üzüm	**15,7**[2]	**14,8**[3]	**212,6**	**102,7**	**15,1**[3]	**209,8**	**98,2**
Yaşıl çay yarpağı, ton	**1,0**[2]	**0,8**[3]	**1000,9**	**12,2**	**0,7**[3]	**1177,7**	**16,9**

[1] ilkin çəkidə
[2] cəmi əkmələr
[3] əkmələr bar verən yaşda

Ölkədə 2023-ci ilin məhsulu üçün payızlıq bitkilərin kütləvi səpini başa çatmaq üzrədir və 2022-ci il dekabrın 24-ü vəziyyətinə 1054,7 min hektar sahədə dən və yaşıl yem üçün payızlıq bitkilər səpilmişdir. Səpin aparılmış sahənin 98,7 faizini və yaxud 1041,1 min hektarını dən üçün payızlıq bitkilər təşkil etmişdir ki, onun da 646,2 min hektarı buğda, 394,8 min hektarı arpa, 0,1 min hektarı isə çovdar əkinlərinin payına düşür.

2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə dən üçün payızlıq bitkilərin səpin sahəsi 2,5 faiz, o cümlədən buğdanın səpin sahəsi 7,3 faiz artmış, arpanın səpin sahəsi 4,6 faiz azalmışdır.

Heyvandarlıq. 2021-ci illə müqayisədə 2022-ci ildə diri çəkidə ət istehsalı 3,0 faiz artaraq 628,0 min ton, süd istehsalı 1,9 faiz artaraq 2264,7 min ton, yumurta istehsalı 9,8 faiz artaraq 2018,1 milyon ədəd, yun istehsalı 2,3 faiz azalaraq 15,8 min ton, barama istehsalı 31,4 faiz azalaraq 341,4 ton olmuşdur.

Cədvəl 31

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

	Ət (diri çəkidə)	**Süd**	**Yumurta, milyon ədəd**	**Yun**
2021-ci il				
Yanvar	43,1	157,0	152,9	-
Yanvar-fevral	85,4	314,2	301,7	-
Yanvar-mart	130,4	484,0	463,7	-
Yanvar-aprel	176,3	672,3	624,7	2,3
Yanvar-may	213,7	874,7	800,8	12,2
Yanvar-iyun	268,5	1 075,3	951,3	14,6
Yanvar-iyul	307,9	1 263,0	1 120,7	15,0
Yanvar-avqust	353,9	1 433,8	1 269,4	15,5
Yanvar-sentyabr	399,6	1 627,3	1 412,2	15,9
Yanvar-oktyabr	457,5	1 809,3	1 554,2	16,0
Yanvar-noyabr	507,3	1 999,3	1 687,3	16,0
Yanvar-dekabr	610,0	2 223,4	1 838,8	16,1

…ardı

	Ət (diri çəkidə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
2022-ci il				
Yanvar	44,4	159,2	157,0	-
Yanvar-fevral	87,9	318,8	306,3	-
Yanvar-mart	134,3	493,3	476,6	-
Yanvar-aprel	181,6	685,0	643,1	2,2
Yanvar-may	220,1	890,9	824,8	12,0
Yanvar-iyun	276,8	1 093,1	988,8	14,4
Yanvar-iyul	317,1	1 284,4	1 165,1	14,8
Yanvar-avqust	364,2	1 457,6	1 323,3	15,2
Yanvar-sentyabr	411,2	1 655,5	1 486,5	15,6
Yanvar-oktyabr	470,8	1 837,6	1 658,6	15,6
Yanvar-noyabr	522,0	2 036,3	1 821,5	15,6
Yanvar-dekabr	628,0	2 264,7	2 018,1	15,8

2022-ci ildə hər inək və camışdan orta hesabla 1731 kiloqram (2021-ci ildə 1709 kq) süd sağılmışdır.

İlkin məlumatlara görə 2023-cü il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 7772,1 min baş qoyun və keçi, 2628,6 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1288,7 min baş inək və camış mövcud olmuşdur. İribuynuzlu mal-qaranın 49,0 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Cədvəl 32

Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə heyvanların və quşların sayı, min baş

	Yanvarın 1-i vəziyyətinə		Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	
	2023-cü il	2022-ci il	%	+, -
İribuynuzlu mal-qara	2 628,6	2 648,8	99,2	-20,2
o cümlədən: inək və camışlar	1 288,7	1 288,0	100,1	0,7
Qoyun və keçilər	7 772,1	7 899,7	98,4	-127,6
Donuzlar, baş	4 663	5 954	78,3	-1 291
Quşlar (müəssisələr üzrə)	11 635,5	11 448,8	101,6	186,7
ondan quşçuluq müəssisələri üzrə	10 886,6	10 955,2	99,4	-68,6

Ötən il quşçuluq müəssisələrində diri çəkidə 78,6 min ton quş əti və 880,0 milyon ədəd yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə bu müəssisələr üzrə cəmi quşların sayı 10886,6 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 240 ədəd yumurta alınmışdır.

Nəqliyyat

2022-ci ildə yük və sərnişin daşımaları əvvəlki illə müqayisədə müvafiq olaraq 12,8 faiz və 33,5 faiz artmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 218,7 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 3,4 faizi dəniz, 8,6 faizi dəmir yolu, 0,2 faizi hava, 57,6 faizi avtomobil nəqliyyatı, 30,2 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 10

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

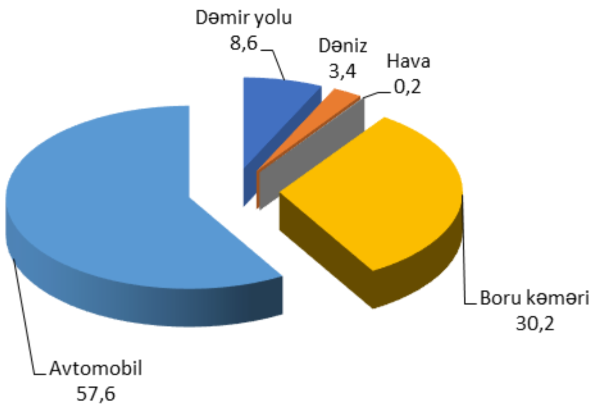

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 12,5 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 78,2 faiz təşkil etmişdir.

2022-ci ildə nəqliyyatçılar 1621,2 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 86,7 faizi avtomobil nəqliyyatı, 12,9 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2022-ci ildə 18,7 milyon ton yük, 5136,5 min sərnişin daşınmış, 2021-ci illə müqayisədə yük daşınmasında 24,3 faiz, sərnişin daşınmasında isə 81,8 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 337 vaqon yüklənmiş, 395 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 16,0 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 3,4 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,8 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2022-ci ildə daşınmış yüklərin həcmi 7519,2 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilə nisbətən 37,5 faiz artmışdır. Yüklərin 43,7 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

Dəniz limanları tərəfindən 11750,6 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 10734,8 min tonunu və ya 91,4 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2023-ci il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 369,0 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2021-ci ilə nisbətən 20,9 faiz artaraq 21,4 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 11

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

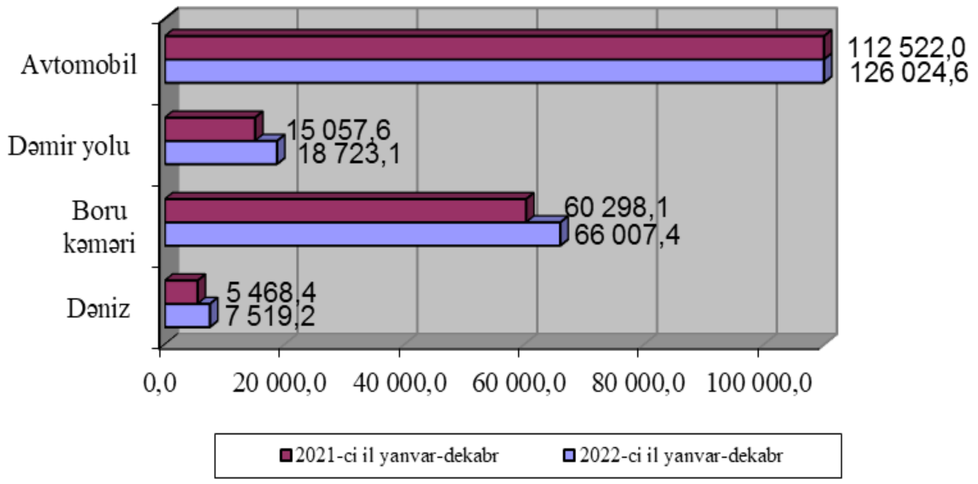

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 126,0 milyon ton yük, 1405,0 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki illə müqayisədə müvafiq olaraq 12,0 faiz və 25,5 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 94,0 faizi avtobus, 6,0 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 23,1 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 25,0 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 2,3 dəfə artaraq 208,7 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 2253,8 min və ya 2,0 dəfə çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,7 faizi dövlət, 0,3 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 27,1 faiz azalaraq 406,2 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 37781,5 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqletmənin 78,7 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və il ərzində bu kəmər vasitəsilə 29749,6 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 5103,9 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 39216,9 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilə nisbətən 11,7 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 53,0 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 20803,7 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 46968,5 min ton, yük dövriyyəsi isə 11590,9 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 25451,5 min tonu və ya 54,2 faizi avtomobil nəqliyyatı, 15388,9 min tonu və ya 32,8 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 6128,1 min tonu və ya 13,0 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 26,8 faizini və ya 12583,8 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2022-ci il ərzində əvvəlki illə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 14,8 faiz artaraq 2742,8 milyon manat təşkil etmiş, xidmətlərin 73,5 faizi əhaliyə göstərilmişdir.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 38,0 faizi və ya 1042,7 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2022-ci ildə istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 63,0 milyard manat olmaqla 2021-ci ilə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 4,4 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2021-ci illə müqayisədə 4,3 faiz artaraq 60,7 milyard manata bərabər olmuş, onun 49,8 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 33

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2022-ci ildə, milyon manat	2022-ci ildə 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	**63 010,4**	**104,4**
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	2 284,6	107,9
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	60 725,8	104,3
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	30 231,5	104,1

Hesabat ilində bir istehlakçı orta hesabla ayda 521,5 manat və ya 2021-ci illə müqayisədə nominal ifadədə 81,0 manat çox vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2022-ci ildə pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 52,2 milyard manatlıq, o cümlədən 29,4 milyard manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 22,8 milyard manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2021-ci illə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 3,1 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 2,3 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 4,0 faiz artmışdır.

Cədvəl 34

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturu

	2022-ci ildə, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2022-ci ildə 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	**52 171,0**	**100,0**	**103,1**
o cümlədən: ərzaq məhsulları	26 930,6	51,6	102,5
içkilər və tütün məmulatları	2 449,6	4,7	100,2
qeyri-ərzaq malları	22 790,8	43,7	104,0

Hesabat ilində əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 431,8 manat və ya 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 64,0 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 243,2 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 188,6 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Cədvəl 35

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2021-ci il			
Yanvar	98,6	101,8	95,2
Yanvar-fevral	98,7	102,0	95,1
Yanvar-mart	98,9	102,1	95,3
Yanvar-aprel	100,1	102,2	97,7
Yanvar-may	100,3	102,2	98,1
Yanvar-iyun	101,7	102,3	101,1
Yanvar-iyul	102,6	102,4	102,8
Yanvar-avqust	102,7	102,4	103,1
Yanvar-sentyabr	102,8	102,4	103,3
Yanvar-oktyabr	102,9	102,3	103,5
Yanvar-noyabr	103,0	102,5	103,6
Yanvar-dekabr	103,2	102,5	103,9
2022-ci il			
Yanvar	102,9	102,5	103,5
Yanvar-fevral	103,0	102,6	103,5
Yanvar-mart	103,1	102,6	103,7
Yanvar-aprel	103,0	102,5	103,7
Yanvar-may	103,1	102,5	103,8
Yanvar-iyun	102,9	102,3	103,6
Yanvar-iyul	102,9	102,3	103,7
Yanvar-avqust	102,8	102,2	103,6
Yanvar-sentyabr	102,9	102,3	103,6
Yanvar-oktyabr	102,9	102,2	103,6
Yanvar-noyabr	103,0	102,2	103,8
Yanvar-dekabr	103,1	102,3	104,0

Cədvəl 36

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin mal qrupları üzrə strukturu

	2022-ci ildə, milyon manat	2022-ci ildə 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	**52 171,0**	**103,1**
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	29 380,2	102,3
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	7 369,5	101,4
elektrik malları və mebellər	2 476,4	100,7
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	556,8	105,3
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	1 166,1	114,1
avtomobil benzini və dizel yanacağı	2 768,7	107,9
digər qeyri-ərzaq malları	8 453,3	104,6

Hesabat ilində istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 56,3 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 14,1 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,3 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağının, 4,8 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,2 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 1,1 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 16,2 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

Qrafik 12

2022-ci ildə pərakəndə ticarət dövriyyəsinin mal qrupları üzrə strukturu

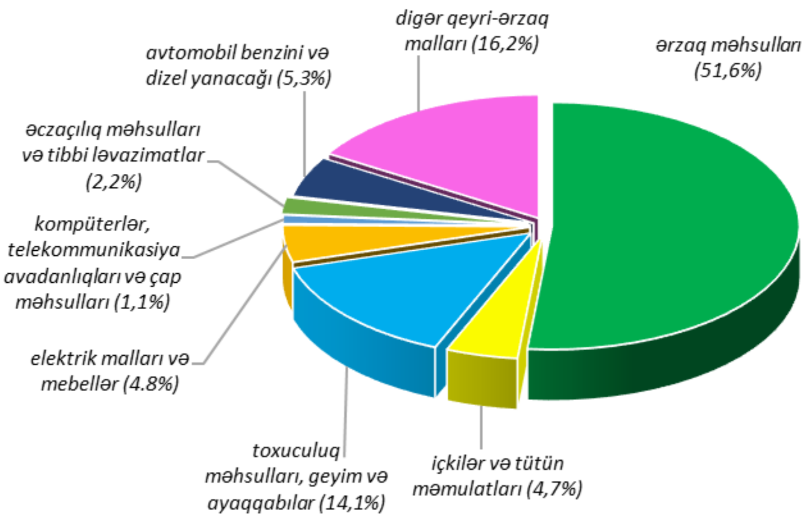

Cədvəl 37

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2022-ci ildə, milyon manat	2022-ci ildə 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	**52 171,0**	**103,1**
o cümlədən: müəssisələr üzrə	13 608,5	102,2
fərdi sahibkarlar üzrə	27 215,8	103,0
bazar və yarmarkalar üzrə	11 346,7	104,2

Qrafik 13

2022-ci ildə pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu

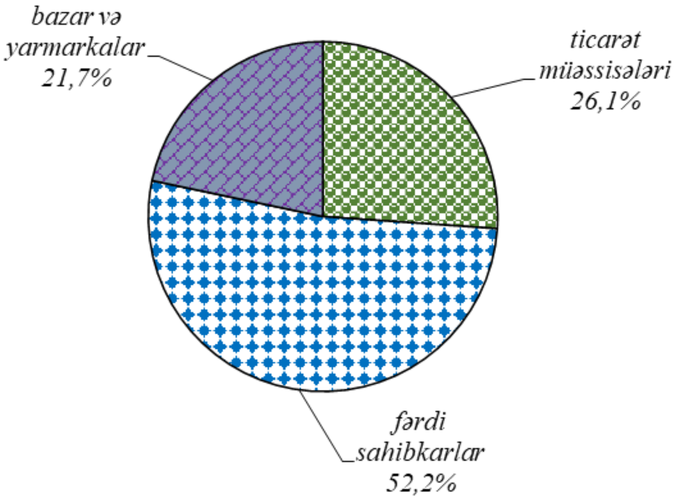

İctimai iaşə xidmətləri

2022-ci ildə ictimai iaşə dövriyyəsi 2021-ci illə müqayisədə real ifadədə 37,0 faiz artaraq 1586,0 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 38

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2022-ci ildə, min manat	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Cəmi	**1 585 985,5**	**137,0**
o cümlədən: dövlət	10 591,2	104,5
qeyri-dövlət	1 575 394,3	137,3
ondan: fiziki şəxslər	782 055,9	141,5

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 49,6 faizi hüquqi şəxslərin, 50,4 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2021-ci illə müqayisədə 33,5 faiz artaraq 793,3 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2022-ci ildə əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2021-ci illə müqayisədə real ifadədə 8,0 faiz artaraq 9253,4 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 7019,8 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 75,9 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 39

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2022-ci ildə, milyon manat	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	**9 253,4**	**108,0**
o cümlədən: dövlət	2 098,9	107,4
qeyri-dövlət	7 154,5	108,2
ondan: fiziki şəxslər	2 233,6	108,0

2022-ci ildə hər bir ölkə sakini orta hesabla 919,1 manatlıq və ya əvvəlki illə müqayisədə nominal ifadədə 144,7 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Cədvəl 40

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2021-ci il			
Yanvar	74,9	75,7	72,6
Yanvar-fevral	83,9	86,2	77,4
Yanvar-mart	88,6	91,0	82,2
Yanvar-aprel	95,9	96,4	94,4
Yanvar-may	99,8	101,0	96,0
Yanvar-iyun	102,3	103,6	98,3
Yanvar-iyul	104.2	105,6	100,0
Yanvar-avqust	104,9	106,1	101,1
Yanvar-sentyabr	104,6	105,8	100,8
Yanvar-oktyabr	104,7	105,9	101,2
Yanvar-noyabr	104,6	105,7	101,1
Yanvar-dekabr	104,8	105,8	101,7
2022-ci il			
Yanvar	106,6	106,8	105,7
Yanvar-fevral	105,0	104,5	106,6
Yanvar-mart	105,2	104,7	106,6
Yanvar-aprel	106,9	106,1	109,4
Yanvar-may	108,1	106,0	114,7
Yanvar-iyun	107,4	105,6	113,4
Yanvar-iyul	107,2	105,7	112,2
Yanvar-avqust	107,3	106,3	110,8
Yanvar-sentyabr	107,8	107,2	109,6
Yanvar-oktyabr	106,9	106,7	107,5
Yanvar-noyabr	107,3	107,4	106,7
Yanvar-dekabr	108,0	108,0	108,0

Qrafik 14

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

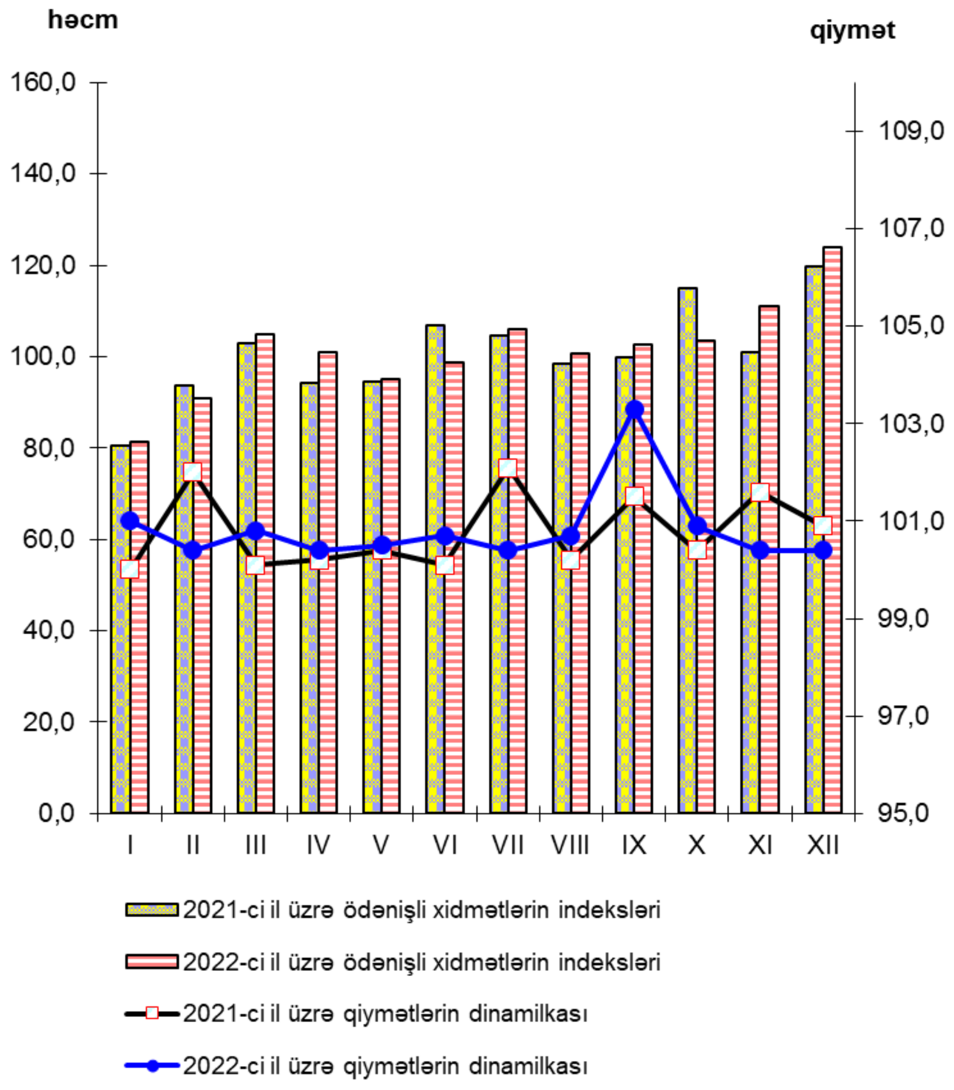

Qiymət indeksləri

Cədvəl 41

	2022-ci ilin dekabr ayı 2022-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin dekabr ayı 2021-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	101,0	114,4	113,9
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	92,1	115,5	184,3
o cümlədən: neft-qaz sənayesi	89,1	115,7	205,9
qeyri neft-qaz sənayesi	100,2	110,6	117,2
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	101,1	110,2	115,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,4	106,8	101,8
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	150,3	150,7
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,8	99,9
İdxal olunan məhsulların qiymət indeksi	102,1*	123,4**	122,2***
İxrac olunan məhsulların qiymət indeksi	95,2*	122,7**	163,6***
o cümlədən: qeyri neft-qaz məhsulları	100,0*	100,2**	108,7***

*2022-ci ilin noyabr ayı 2022-ci ilin oktyabr ayına nisbətən
**2022-ci ilin noyabr ayı 2021-ci ilin noyabr ayına nisbətən
***2022-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2021-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən

Qrafik 15

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

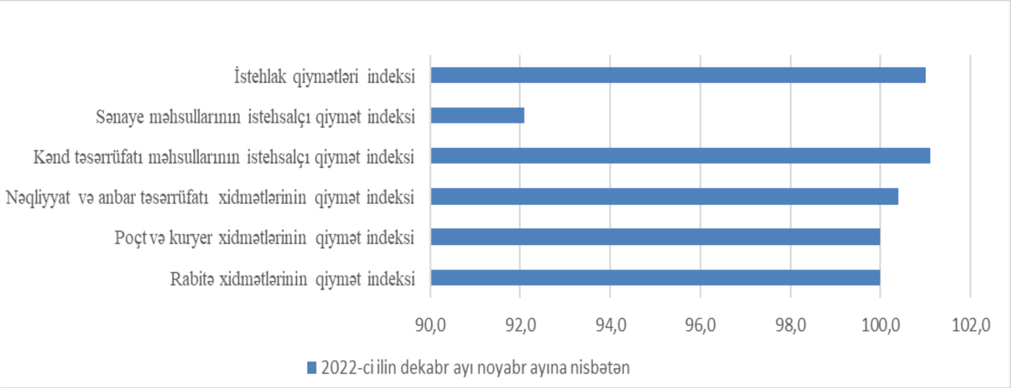

Qrafik 16

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

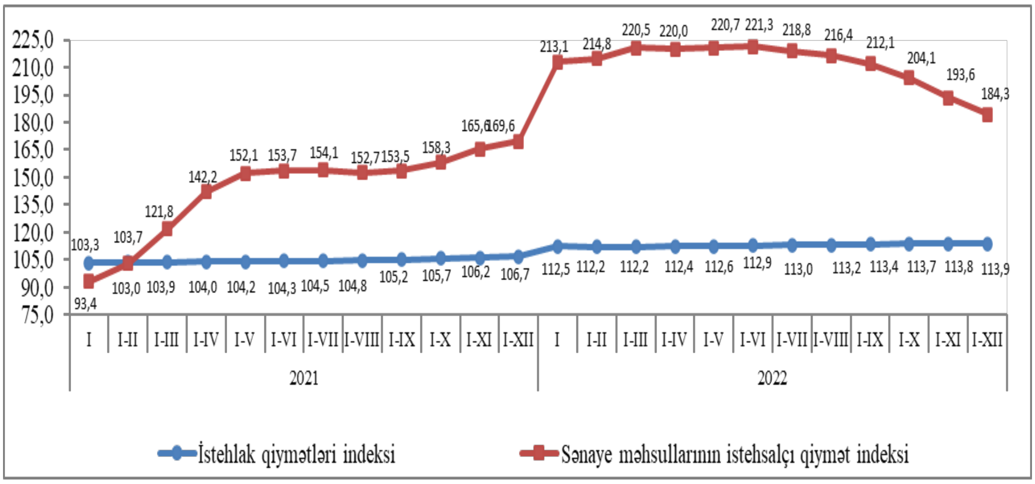

İstehlak qiymətləri indeksi

2022-ci ilin dekabr ayında istehlak qiymətləri indeksi noyabr ayı ilə müqayisədə 101,0 faiz, 2022-ci ildə əvvəlki illə müqayisədə isə 113,9 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 42

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021-ci il						
Yanvar	101,2	103,3	103,3	101,4	104,6	104,6
Fevral	101,6	104,2	103,7	102,1	105,2	104,9
Mart	100,9	104,1	103,9	101,8	104,8	104,8
I rüb	**103,3**	**-**	**103,9**	**104,8**	**-**	**104,8**
Aprel	100,3	104,3	104,0	100,4	104,4	104,7
May	100,0	104,9	104,2	99,4	105,2	104,8
İyun	99,5	104,7	104,3	98,6	105,3	104,9
II rüb	**101,3**	**-**	**104,7**	**101,5**	**-**	**105,0**
İyul	100,9	106,0	104,5	100,3	106,4	105,1
Avqust	100,5	106,7	104,8	100,8	107,8	105,4
Sentyabr	101,8	108,5	105,2	102,6	110,4	106,0
III rüb	**101,5**	**-**	**107,1**	**100,6**	**-**	**108,2**
Oktyabr	101,6	110,0	105,7	102,8	113,1	106,7
Noyabr	101,5	111,1	106,2	101,9	114,9	107,4
Dekabr	101,6	112,0	106,7	102,6	115,8	108,1
IV rüb	**104,5**	**-**	**111,0**	**107,1**	**-**	**114,6**
2022-ci il						
Yanvar	101,6	112,5	112,5	102,6	117,1	117,1
Fevral	101,1	111,9	112,2	102,1	117,2	117,2
Mart	101,1	112,1	112,2	101,5	116,8	117,0
I rüb	**104,4**	-	**112,2**	**107,0**	-	**117,0**
Aprel	101,0	113,0	112,4	101,7	118,4	117,4
May	100,7	113,7	112,6	101,0	120,2	117,9
İyun	99,9	114,2	112,9	99,0	120,6	118,4
II rüb	**102,6**	-	**113,6**	**103,8**	-	**119,7**
İyul	100,5	113,7	113,0	100,1	120,3	118,7
Avqust	100,9	114,2	113,2	101,2	120,8	118,9
Sentyabr	103,1	115,6	113,4	103,4	121,8	119,3
III rüb	**102,3**	-	**114,5**	**101,7**	-	**121,0**
Oktyabr	101,6	115,6	113,7	102,2	121,0	119,4
Noyabr	101,0	115,1	113,8	101,2	120,1	119,5
Dekabr	101,0	114,4	113,9	101,7	119,0	119,5
IV rüb	**105,0**	-	**115,0**	**106,3**	-	**120,1**

…ardı

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021-ci il						
Yanvar	102,5	103,5	103,5	100,0	101,3	101,3
Fevral	100,3	103,7	103,6	102,0	103,3	102,3
Mart	100,2	103,7	103,6	100,1	103,4	102,6
I rüb	**102,9**	**-**	**103,6**	**101,7**	**-**	**102,6**
Aprel	100,3	103,9	103,7	100,2	104,3	103,1
May	100,6	104,4	103,8	100,5	104,8	103,4
İyun	100,3	104,6	103,9	100,1	104,0	103,5
II rüb	**101,0**	**-**	**104,3**	**101,3**	**-**	**104,4**
İyul	100,2	104,8	104,1	102,1	106,2	103,9
Avqust	100,3	105,0	104,2	100,2	106,4	104,2
Sentyabr	100,8	105,9	104,4	101,5	107,9	104,6
III rüb	**101,1**	**-**	**105,2**	**103,0**	**-**	**106,9**
Oktyabr	100,9	106,7	104,6	100,4	108,4	105,0
Noyabr	100,5	107,1	104,8	101,6	109,1	105,4
Dekabr	100,7	107,7	105,1	100,9	110,0	105,8
IV rüb	**102,1**	**-**	**107,2**	**102,9**	**-**	**109,1**
2022-ci il						
Yanvar	100,8	105,9	105,9	101,0	111,1	111,1
Fevral	100,3	106,0	106,0	100,4	109,3	110,2
Mart	100,8	106,6	106,2	100,8	110,0	110,1
I rüb	**101,9**	-	**106,2**	**102,6**	-	**110,1**
Aprel	100,6	107,1	106,4	100,4	110,2	110,2
May	100,7	107,1	106,6	100,5	110,3	110,2
İyun	100,5	107,4	106,7	100,7	110,9	110,3
II rüb	**101,9**	-	**107,2**	**101,6**	-	**110,5**
İyul	101,4	108,6	107,0	100,4	108,9	110,1
Avqust	100,6	108,9	107,2	100,7	109,5	110,0
Sentyabr	102,4	110,5	107,6	103,3	111,4	110,2
III rüb	**103,1**	-	**109,3**	**102,5**	-	**110,0**
Oktyabr	101,3	110,9	107,9	100,9	112,0	110,4
Noyabr	101,6	112,1	108,3	100,4	110,7	110,4
Dekabr	100,5	111,9	108,6	100,4	110,2	110,4
IV rüb	**104,3**	**-**	**111,7**	**103,8**	**-**	**111,0**

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2022-ci ilin dekabr ayında noyabr ayı ilə müqayisədə 100,5 faiz, əvvəlki ilin dekabr ayı ilə müqayisədə 114,0 faiz, 2022-ci ildə əvvəlki illə müqayisədə isə 111,7 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 17

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

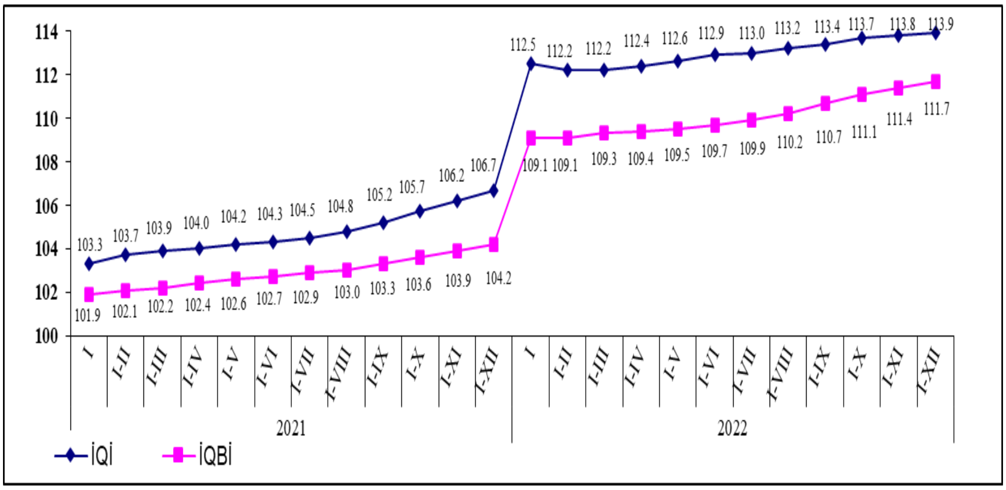

2022-ci ilin dekabr ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi noyabr ayı ilə müqayisədə 101,7 faiz, 2022-ci ildə əvvəlki illə müqayisədə isə 119,5 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 43

Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2022-ci ilin dekabr ayı 2022-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin dekabr ayı 2021-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci il 2020-ci ilə nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	100,5	125,8	121,6	106,4
Ət və ət məhsulları	100,2	116,3	112,1	100,8
Balıq və balıq məhsulları	101,4	112,7	114,8	105,2
Süd və süd məhsulları, yumurta	101,2	111,1	111,3	108,5
Kərə və bitki yağları	100,2	114,5	115,7	108,2
Meyvələr	102,1	113,9	116,5	106,8
Tərəvəzlər	107,8	139,9	156,1	124,7
Qənd, cem, bal, şokolad və konfetlər	100,9	115,3	113,1	108,0
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,9	117,9	113,7	105,5
Çay, qəhvə, kakao	101,2	115,2	108,8	104,4
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,4	112,2	110,1	104,6
Araq, brendi (konyak)	100,2	105,8	105,9	102,1
Tütün məmulatları	100,0	106,9	106,9	109,5

2022-ci ilin dekabr ayında qeyri-ərzaq məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi noyabr ayı ilə müqayisədə 100,5 faiz, 2022-ci ildə əvvəlki illə müqayisədə isə 108,6 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 44

Qeyri-ərzaq məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2022-ci ilin dekabr ayı 2022-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin dekabr ayı 2021-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci il 2020-ci ilə nisbətən, faizlə
Parçalar	100,2	116,3	115,2	107,8
Geyim	100,4	109,9	107,7	102,9
Ayaqqabı	100,4	110,1	107,8	102,5
İnşaat materialları	100,1	110,6	112,8	107,8
Mebel və ev əşyaları	100,7	113,1	110,8	103,7
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,6	113,9	113,3	105,7
Məişət cihazları	100,3	109,0	107,1	102,4
Kiçik elektrik cihazları	100,2	109,8	108,6	102,8
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,5	111,5	111,5	106,2
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	101,1	114,8	111,5	103,8
Dərmanlar	100,0	111,1	101,9	100,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,0	109,6	109,5	105,7
Minik avtomobilləri	100,2	102,6	103,9	102,4
Velosipedlər	100,3	111,1	108,5	103,4
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,4	111,8	112,6	104,2
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	109,0	104,5	120,0
Telefon aparatları	100,0	104,4	103,5	100,3
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,1	104,4	104,3	102,5
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	99,8	104,3	103,2	100,8
Oyuncaqlar	100,7	112,8	111,3	104,7
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	101,4	117,4	113,1	103,8

…ardı

	2022-ci ilin dekabr ayı 2022-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin dekabr ayı 2021-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci il 2020-ci ilə nisbətən, faizlə
Kitablar	100,2	110,2	108,0	101,8
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,0	102,8	102,5	100,5
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,4	143,5	138,2	104,3
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	100,2	112,4	109,9	104,3
Zərgərlik məmulatları	100,4	112,4	110,4	106,1
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,5	113,0	110,7	105,7

2022-ci ilin dekabr ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi noyabr ayı ilə müqayisədə 100,4 faiz, 2022-ci ildə əvvəlki illə müqayisədə isə 110,4 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 45

Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin istehlak qiymətləri indeksləri

	2022-ci ilin dekabr ayı 2022-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin dekabr ayı 2021-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci il 2020-ci ilə nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,6	117,7	115,2	105,5
Ayaqqabıların təmiri	101,2	119,4	114,5	103,6
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	102,0	115,9	112,3	104,0
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	100,0	104,3	191,7
Zibilin daşınması xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0

…ardı

	2022-ci ilin dekabr ayı 2022-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin dekabr ayı 2021-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci il 2020-ci ilə nisbətən, faizlə
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	104,3	191,7
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	100,0	100,0	110,2	104,3
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	100,0	120,0	119,5
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,2	114,0	113,3	103,9
Məişət cihazlarının təmiri	100,2	116,3	112,4	104,2
Ev və məişət xidmətləri	100,6	116,0	112,7	105,8
Tibbi xidmətlər	100,1	107,7	108,5	105,3
Stomatoloji xidmətlər	100,2	114,8	112,4	105,6
Xəstəxana xidmətləri	100,0	106,2	106,7	102,4
Avtomobillərin təmiri	100,2	113,7	111,7	104,8
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	101,4	101,9	100,0
Metro nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,5	100,3	100,7
Hava nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	109,5	149,6	126,8	133,5
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	157,9	157,9	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	99,0	99,8	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	101,5	110,1	103,8	101,7

…ardı

	2022-ci ilin dekabr ayı 2022-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin dekabr ayı 2021-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci il 2020-ci ilə nisbətən, faizlə
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	101,1	102,0	102,7
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,4	120,2	118,2	104,6
Mehmanxana xidməti	100,9	110,3	106,8	100,8
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	100,6	114,5	111,9	107,3
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

Cədvəl 46

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2022-ci ilin dekabr ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,9	101,5	100,4	100,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	101,4	101,8	101,7	100,7
Abşeron-Xızı	101,6	102,9	100,8	100,2
Dağlıq Şirvan	100,6	101,3	100,3	100,1
Gəncə-Daşkəsən	100,9	101,6	100,4	100,1
Qarabağ	101,0	101,9	100,3	100,1
Qazax-Tovuz	101,4	102,6	100,5	100,3
Quba-Xaçmaz	101,3	102,2	100,6	100,6
Lənkəran-Astara	101,3	102,2	100,2	100,7
Mərkəzi Aran	101,1	101,7	100,5	100,6
Mil-Muğan	100,6	101,0	100,7	100,2
Şəki-Zaqatala	100,7	101,3	100,3	100,1
Şərqi Zəngəzur	...	...	...	...
Şirvan-Salyan	100,7	101,5	100,2	100,0

Qrafik 18

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

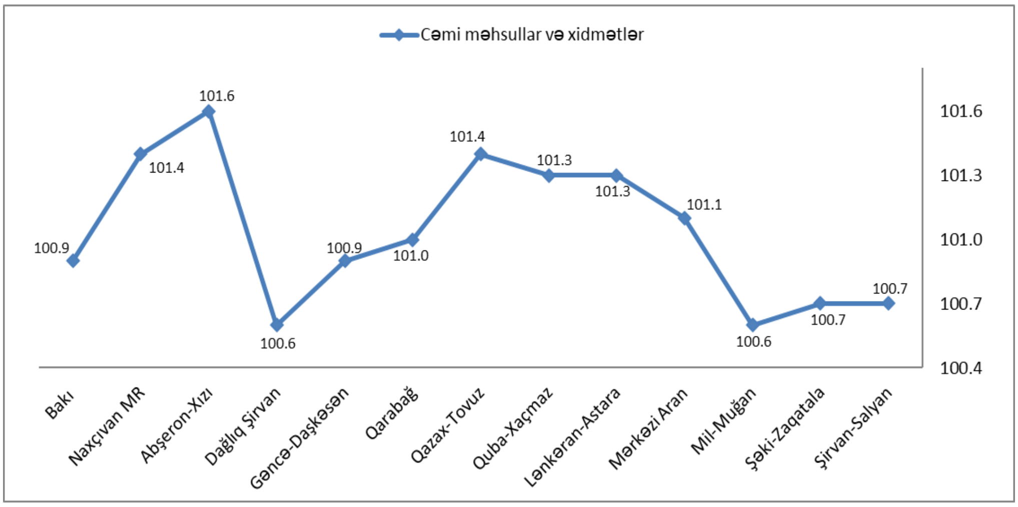

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2022-ci ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 92,1 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 88,3 faiz, emal sənayesi üzrə 99,6 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

2022-ci ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə istehsalçı qiymət indeksi neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə 89,1 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə isə 100,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 47

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2022-ci ilin dekabr ayı 2022-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin dekabr ayı 2021-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	**92,1**	**115,5**	**184,3**
neft-qaz sənayesi	89,1	115,7	205,9
qeyri neft-qaz sənayesi	100,2	110,6	117,2
mədənçıxarma sənayesi	88,3	113,9	211,3
emal sənayesi	99,6	115,4	122,3
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0	112,6
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0	102,8

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2022-ci ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 101,1 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 102,4 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 99,9 faiz təşkil etmişdir.

2022-ci ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 103,9 faiz, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 102,1 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 48

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2022-ci ilin dekabr ayı 2022-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin dekabr ayı 2021-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	**101,1**	**110,2**	**115,9**
bitkiçilik məhsulları	102,4	108,2	118,8
heyvandarlıq məhsulları	99,9	112,0	113,2
Meşə təsərrüfatı məhsulları	**103,9**	**104,2**	**103,2**
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	**102,1**	**104,0**	**102,4**

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2022-ci ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi 100,4 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 99,9 faiz, nəqliyyatda sərnişindaşıma xidmətləri üzrə 106,7 faiz, yardımçı nəqliyyat xidmətləri üzrə 100,0, anbar təsərrüfatı xidmətləri üzrə isə 96,9 faiz təşkil etmişdir.

2022-ci ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə rabitə, poçt, kuryer və İKT xidmətlərinin qiymət indeksi 100,0 faiz, reklam xidmətlərinin qiymət indeksi 99,9 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 49

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri

	2022-ci ilin dekabr ayı 2022-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin dekabr ayı 2021-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	**100,4**	**106,8**	**101,8**
yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	99,9	104,7	100,4
sərnişindaşıma nəqliyyatı xidməti	106,7	130,7	115,9
yardımçı nəqliyyat xidməti	100,0	100,0	100,1
anbar təsərrüfatı xidməti	96,9	100,1	106,7
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	**100,0**	**150,3**	**150,7**
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	**100,0**	**99,8**	**99,9**
İKT xidmətlərinin qiymət indeksi	**100,0**	**99,2**	**109,7**
Reklam xidmətlərinin qiymət indeksi	**99,9**	**103,1**	**101,9**

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2022-ci ilin noyabr ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 102,1 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 123,4 faiz, 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 2021-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən isə 122,2 faiz təşkil etmişdir.

Dekabr ayında ölkəyə idxal edilmiş ərzaqlıq buğdanın 1 tonunun orta qiyməti 551,08 manat təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2022-ci ilin noyabr ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 95,2 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 122,7 faiz, 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 2021-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən isə 163,6 faiz təşkil etmişdir.

İxrac olunan qeyri neft-qaz məhsullarının qiymət indeksi 2022-ci ilin noyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə 100,0 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 100,2 faiz, 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 2021-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən isə 108,7 faiz təşkil etmişdir.

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. 2022-ci ilin IV rübündə mənzil bazarında qiymət indeksi əvvəlki rüb ilə müqayisədə 102,7 faiz, o cümlədən ilkin mənzil bazarı üzrə 102,6 faiz, təkrar mənzil bazarı üzrə 102,7 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

	2022-ci ilin IV rübü 2022-ci ilin III rübünə nisbətən, faizlə	2022-ci ilin IV rübü 2021-ci ilin IV rübünə nisbətən, faizlə	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Mənzil bazarında qiymət indeksi	**102,7**	**108,0**	**105,8**
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	102,6	107,2	106,1
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	102,7	108,0	105,8

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumata görə 2022-ci il dekabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 21,1 faiz artaraq, milli valyuta ekvivalentində 20218,7 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 16312,5 milyon manatı və ya 80,7 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 97,3 faizi banklar, 2,7 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği il ərzində 18,4 faiz azalaraq 641,3 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 3,2 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 51

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2022-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	20218,7	121,1
o cümlədən:		
qısamüddətli	3906,2	122,9
uzunmüddətli	16312,5	120,6
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	641,3	81,6
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, faizlə	3,2	x

Qrafik 19

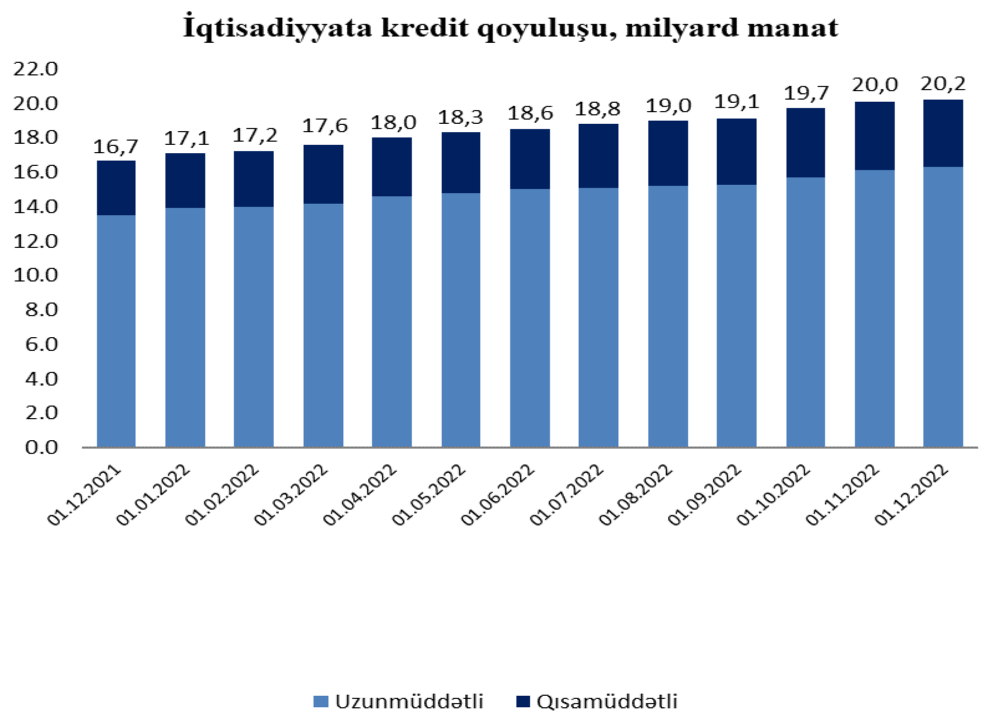

Məşğulluq və işsizlik

2023-cü il yanvarın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5358,4 min nəfər olmuş, onlardan 5056,2 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

2022-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə muzdla çalışan işçilərin sayı 1732,5 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 903,3 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 829,2 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 31,6 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1700,9 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda muzdla çalışan işçilərin 23,7 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,5 faizi emal sənayesində, 7,2 faizi tikintidə, 3,6 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 1,9 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,9 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,6 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 19,3 faizi təhsil, 18,6 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,2 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,5 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,0 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,2 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,1 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 2,0 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 2,0 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

Cədvəl 52

2022-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə muzdla çalışan işçilərin sayı
(min nəfər)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	**1 732,5**	**903,3**	**829,2**
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	63,1	25,3	37,8
Mədənçıxarma sənayesi	33,1	11,7	21,4
Emal sənayesi	129,4	17,2	112,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	27,5	27,0	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	33,4	30,3	3,1
Tikinti	125,5	25,8	99,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	321,2	2,3	318,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	73,6	43,2	30,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	34,1	1,4	32,7
İnformasiya və rabitə	31,6	14,1	17,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	34,7	6,9	27,8
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	17,0	5,5	11,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	60,2	31,2	29,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	86,8	66,0	20,8
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	111,9	106,4	5,5
Təhsil	334,3	320,4	13,9
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	142,0	117,2	24,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	53,7	48,7	5,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	19,4	2,7	16,7

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 148,8 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 53

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	150,4
Mədənçıxarma sənayesi	146,7
Emal sənayesi	148,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	153,0
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	153,4
Tikinti	153,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	154,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	145,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	147,9
İnformasiya və rabitə	149,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	151,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	145,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	145,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	152,3
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	154,4
Təhsil	141,9
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	143,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	151,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	141,2

Dövlət büdcəsi

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları da nəzərə alınmaqla 29091,7 milyon manat, xərcləri isə 25975,5 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 54

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2022-ci ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manat *	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	**29091,67**	**100,0**	**23,95**
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	1297,54	4,46	1,07
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	8362,64	28,75	6,89
Torpaq vergisi	41,73	0,14	0,03
Əmlak vergisi	213,92	0,74	0,18
Əlavə dəyər vergisi	6384,98	21,95	5,26
Sadələşdirilmiş vergi	302,96	1,04	0,25
Aksiz	1194,71	4,11	0,98
Yol vergisi	135,33	0,47	0,11
Mədən vergisi	134,90	0,46	0,11
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	1439,17	4,95	1,18
Digər daxilolmalar	9583,79	32,94	7,89

*- Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla

Daxilolmaların 28,7 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 22,0 faizi əlavə dəyər vergisi, 5,0 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,5 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 4,1 faizi aksizlər, 1,0 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,8 faizi vergilərin digər növləri, 32,9 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 55

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	2022-ci ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	**25975,46**	**100,0**	**21,39**
o cümlədən: Ümumi dövlət xidmətləri	3476,50	13,38	2,86
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	3945,20	15,19	3,25
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	1969,80	7,58	1,62
Təhsil	3105,50	11,96	2,56
Səhiyyə	1370,42	5,28	1,13
Sosial müdafiə və sosial təminat	3140,42	12,09	2,59
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	355,23	1,37	0,29
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	192,94	0,74	0,16
Kənd təsərrüfatı	716,73	2,76	0,59
Ətraf mühitin mühafizəsi	217,63	0,84	0,18
İqtisadi fəaliyyət	5475,96	21,08	4,51
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	2009,13	7,73	1,65

Büdcə vəsaitlərinin 21,1 faizi iqtisadi fəaliyyətin, 17,2 faizi təhsil və səhiyyənin, 15,2 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 13,4 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 12,1 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 21,0 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Qrafik 20

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

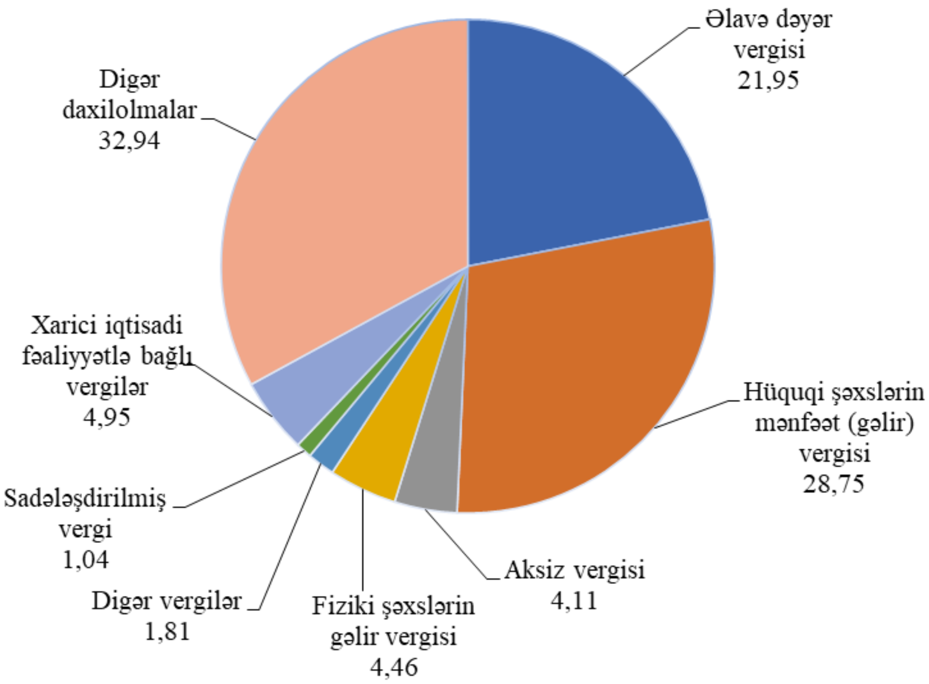

Qrafik 21

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

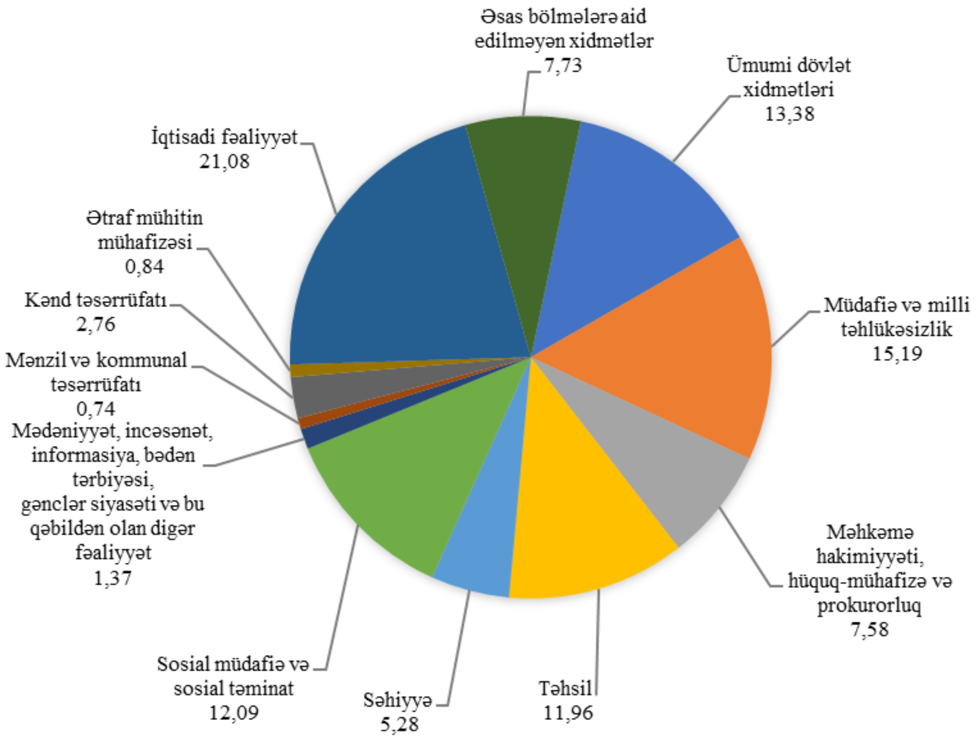

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2022-ci ilin yanvar-dekabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 30660,6 milyon manat, xərcləri 32008,3 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 1347,7 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 1,0 faizi qədər kəsir yaranmışdır.

Xarici ticarət

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 184 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 121 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 172 ölkədən idxal olunmuşdur.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 51229,2 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 38347,7 milyon dollar, idxalın dəyəri 12881,5 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 25466,2 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2021-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 62,7 faiz, real ifadədə 7,9 faiz, o cümlədən ixrac 11,2 faiz, idxal isə 1,2 faiz artmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 91,3 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, Hindistan, İsrail, Yunanıstan, Almaniya, Birləşmiş Krallıq, Xorvatiya, İspaniya, Çexiya, Portuqaliya, Gürcüstan, İndoneziya, Ukrayna, Qazaxıstan, ABŞ, Vyetnam, İsveçrə, Tunis, İran, Rumıniya, Türkmənistan və İrlandiya ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 18,7 faizi Rusiyanın, 15,9 faizi Türkiyənin, 14,5 faizi Çinin, 4,5 faizi Almaniyanın, 3,6 faizi Qazaxıstanın, 3,4 faizi ABŞ-ın, 3,3 faizi İranın, 3,2 faizi Türkmənistanın, 2,3 faizi İtaliyanın, 2,0 faizi Yaponiyanın, hər biri 1,8 faiz olmaqla Belarus, Ukrayna və Koreyanın, 1,7 faizi Birləşmiş Krallığın, 1,6 faizi Fransanın, 1,5 faizi Hindistanın, 1,3 faizi Braziliyanın, hər biri 1,0 faiz olmaqla Finlandiya və Özbəkistanın, 0,9 faizi Gürcüstanın, 0,8 faizi Polşanın, 13,4 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

Qrafik 22

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında idxalda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri

(milyon ABŞ dolları ilə)

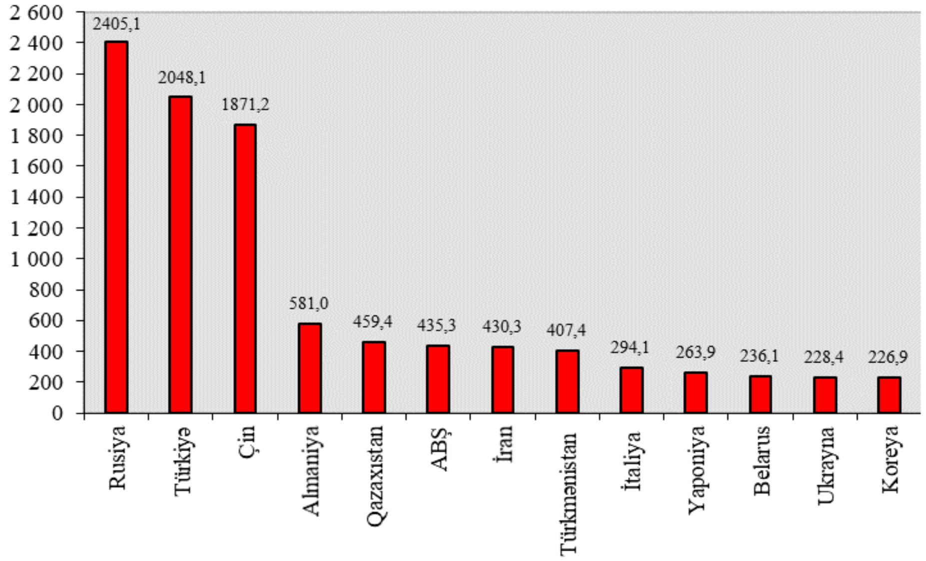

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, nəqliyyat vasitələrinin, kimya sənayesi məhsullarının, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, mineral məhsulların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, bitki mənşəli məhsulların, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, toxuculuq materialları və məmulatlarının dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxal olunan malların 61,9 faizini avtomobil, 18,9 faizini dəmir yolu, 10,3 faizini hava, 8,1 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,8 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında mühüm məhsul növlərindən buğda idxalı 14,8 faiz, xam şəkər – 9,8 faiz, təzə meyvə – 5,1 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 24,3 faiz, unlu qənnadı məmulatları – 10,9 faiz, çay – 3,8 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 10,0 faiz, dərman vasitələri – 24,7 faiz, polad prokatı – 35,0 faiz, rezin şinlər – 1,9 faiz, sintetik yuyucu

vasitələr – 7,1 faiz, mebellər – 12,3 faiz, məişət kondisionerləri – 42,1 faiz, polietilen – 69,2 faiz, qara metallardan çubuqlar – 2,7 faiz, avtobuslar – 75,6 faiz, polipropilen – 13,4 faiz, sement – 30,8 faiz artmış, bitki yağları idxalı isə 6,3 faiz, şokolad və şokolad məhsulları – 5,8 faiz, kartof – 4,8 faiz, mal əti – 22,8 faiz, təzə tərəvəz – 33,1 faiz, siqaretlər – 73,6 faiz, minik avtomobilləri – 19,3 faiz, qara metallardan borular –12,5 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 22,1 faiz, yük avtomobilləri – 9,3 faiz, mineral gübrələr – 21,3 faiz, paltaryuyan maşınlar – 20,0 faiz, qara metallardan künclüklər – 9,4 faiz, məişət soyuducuları – 44,1 faiz azalmışdır.

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkəyə 61637 ədəd minik avtomobili, 4556 ədəd yük avtomobili, 374 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 48,0 faizini İtaliyaya, 9,1 faizini Türkiyəyə, 4,6 faizini Hindistana, 4,3 faizini İsrailə, 3,7 faizini Yunanıstana, 2,6 faizini Xorvatiyaya, 2,4 faizini Rusiyaya, 2,3 faizini İspaniyaya, 2,1 faizini Birləşmiş Krallığa, hər biri 2,0 faiz olmaqla Portuqaliya və Çexiyaya, 1,7 faizini İndoneziyaya, 1,6 faizini Almaniyaya, 1,5 faizini Gürcüstana, 1,2 faizini Tunisə, hər biri 1,1 faiz olmaqla Vyetnam, İrlandiya, İsveçrə və Rumıniyaya, 1,0 faizini Ukraynaya, 0,8 faizini Bolqarıstana, 0,7 faizini Tailanda, 4,0 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

Qrafik 23

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ixracda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri
(milyon ABŞ dolları ilə)

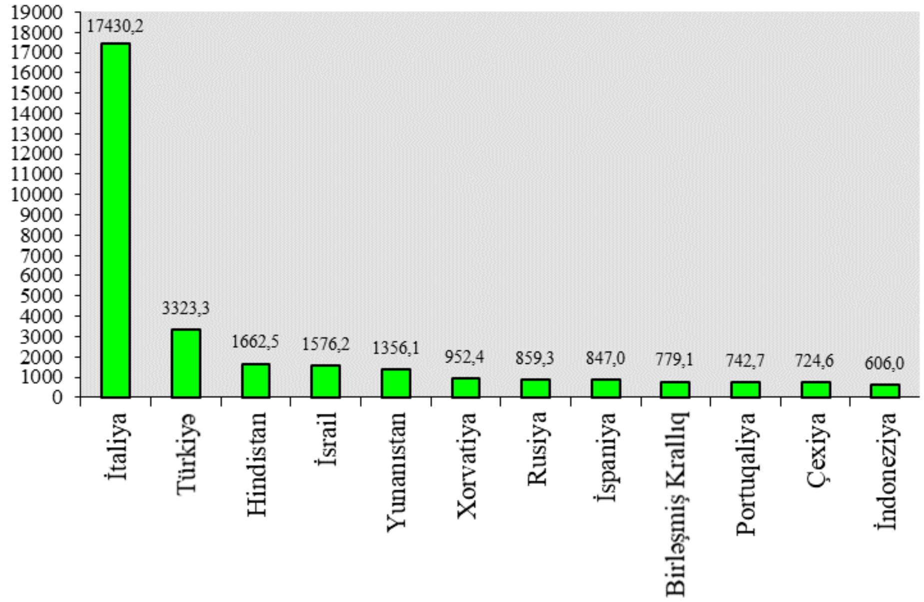

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ixracın 91,5 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 4,4 faizini avtomobil, 3,0 faizini dəmir yolu, 0,9 faizini hava, 0,2 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz və neft-qaz məhsullarının, meyvə və tərəvəzlərin, kimya sənayesi məhsullarının, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların, pambıq lifi və ipliyinin, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, şəkərin, bitki yağlarının, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin payı üstünlük təşkil etmişdir.

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 2021-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə

meyvə ixracı 6,5 faiz, tütün – 48,6 faiz, çay – 70,6 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 17,5 faiz, mineral gübrələr – 14,5 faiz, emal olunmamış alüminium – 44,3 faiz, qara metallardan çubuqlar – 50,1 faiz, sement klinkerləri – 11,6 faiz, qara metallardan borular – 24,8 faiz artmış, təzə tərəvəz ixracı isə 2,2 faiz, kartof – 14,9 faiz, şəkər – 16,6 faiz, bitki yağları – 29,9 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 11,7 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 3,4 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 35,0 faiz, pambıq lifi – 39,8 faiz, polietilen – 18,4 faiz, polipropilen – 5,5 faiz, pambıq ipliyi – 52,6 faiz, qara metallardan yarımfabrikatlar – 47,9 faiz, bentonit gili – 4,7 faiz azalmışdır.

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2021-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 13,9 faiz, real ifadədə 4,8 faiz artaraq 2688,4 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Rusiyaya (30,5 faiz), Türkiyəyə (23,5 faiz), Gürcüstana (6,8 faiz), İsveçrəyə (6,2 faiz), Qazaxıstana (3,3 faiz), ABŞ-a (2,5 faiz), Niderlanda (2,4 faiz), Rumıniyaya (2,2 faiz), Bolqarıstana (2,0 faiz), İtaliyaya (1,8 faiz), Özbəkistana (1,5 faiz), Ukraynaya (1,4 faiz), Belarusa (1,2 faiz), Hindistana (1,1 faiz), Çinə (1,1 faiz), Latviyaya (1,0 faiz), Birləşmiş Krallığa (1,0 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

Qrafik 24

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

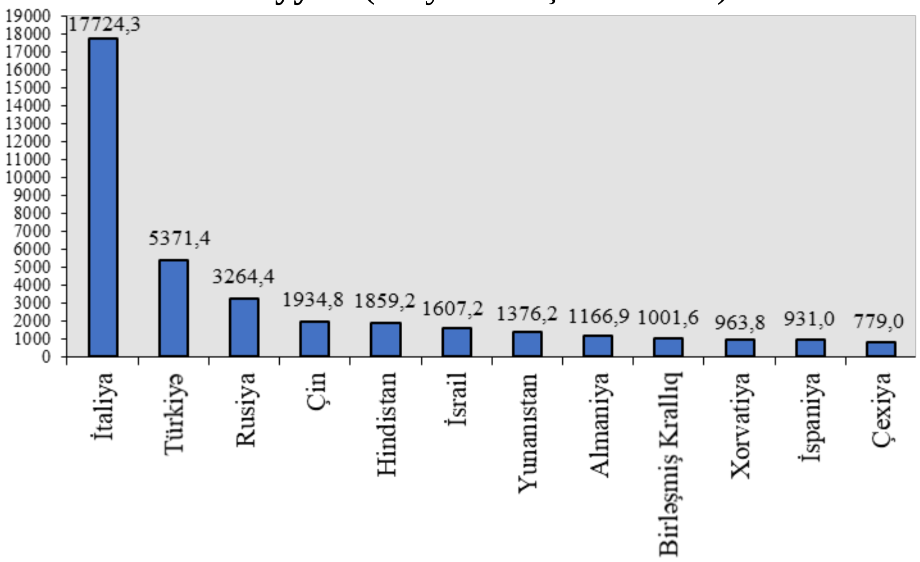

Qrafik 25

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

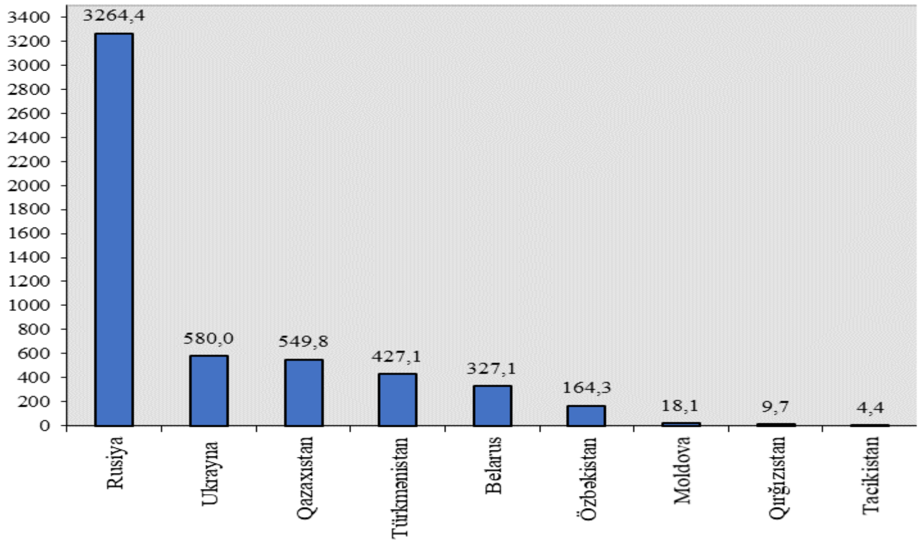

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2022-ci il ərzində statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı 9,4 faiz artaraq 2023-cü il yanvarın 1-i vəziyyətinə 182837 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın "Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə", "Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı", "İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi", "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri", "İnformasiya və rabitə", "Peşə, elmi və texniki fəaliyyət", "Emal sənayesi" və "Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı" sahələrində nəzərəçarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 56

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayı
(fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

Fəaliyyət növünün		01.01.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi saya görə, faizlə	01.01.2022-ci il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərf işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
	CƏMİ	**182837**	**165434**	**100,0**	**109,4**
	o cümlədən:				
A	Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	12282	11531	6,7	102,9
B	Mədənçıxarma sənayesi	1026	1026	0,6	104,2
C	Emal sənayesi	10340	10329	5,6	110,7
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	368	335	0,2	107,3
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	743	643	0,4	110,4
F	Tikinti	16985	16924	9,3	106,9
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	55319	55303	30,3	113,3
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4838	4819	2,6	118,2
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	4396	4379	2,4	119,9

...ardı

Fəaliyyət növünün		01.01.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi saya görə, faizlə	01.01.2022-ci il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərf işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
J	İnformasiya və rabitə	5263	5204	2,9	112,6
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2235	2188	1,2	108,1
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2581	2356	1,4	109,1
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	12926	12195	7,1	111,9
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	9844	9717	5,4	117,9
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4910	0	2,7	100,2
P	Təhsil	5548	3386	3,0	109,4
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2831	2329	1,5	109,1
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2509	2034	1,4	109,9
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27794	20736	15,2	101,4
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	99	0	0,1	100,0

*Bu və sonrakı cədvəllərdə statistik vahidlərin sayına dair son tarixə olan məlumatlarda əvvəlki dövrlərdə yaranmış və ya ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı ilə bağlı inzibati mənbələrdən əldə edilmiş məlumatlar əsasında aparılmış dəqiqləşmələr də öz əksini tapmışdır.

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” sahələrindəki statistik vahidlərin xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Qrafik 26

Fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayının strukturu, yekuna nisbətən

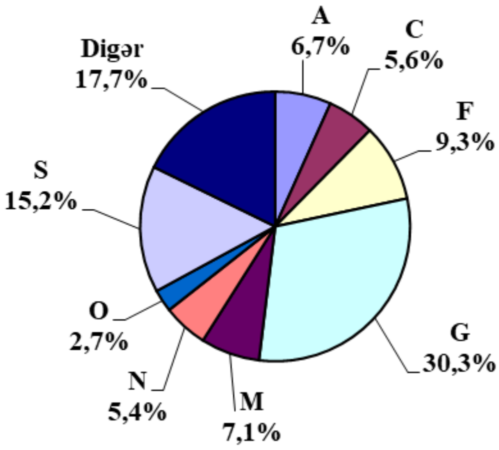

Cədvəl 57

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin sayının iqtisadi fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü

(2023-cü il yanvarın 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
							Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	**10740**	**5,9**	**1744**	**0,9**	**170353**	**93,2**	**16450**	**9,0**	**3450**	**1,9**
o cümlədən: **A**	549	4,5	71	0,6	11662	94,9	232	1,9	127	1,0
B	38	3,7	1	0,1	987	96,2	232	22,6	38	3,7
C	210	2,0	9	0,1	10121	97,9	851	8,2	457	4,4
D	278	75,5	0	0,0	90	24,5	13	3,5	7	1,9
E	225	30,3	4	0,5	514	69,2	38	5,1	26	3,5
F	501	3,0	18	0,1	16466	96,9	1472	8,7	390	2,3

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

…ardı

Fəaliy-yət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
							Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
G	698	1,3	1	0,0	54620	98,7	4632	8,4	980	1,8
H	247	5,1	3	0,1	4588	94,8	488	10,1	99	2,0
İ	44	1,0	1	0,0	4351	99,0	1652	37,6	164	3,7
J	226	4,3	1	0,0	5036	95,7	430	8,2	123	2,3
K	187	8,4	2	0,1	2046	91,5	150	6,7	89	4,0
L	110	4,3	0	0,0	2471	95,7	149	5,8	54	2,1
M	635	4,9	3	0,0	12288	95,1	1789	13,8	299	2,3
N	240	2,4	5	0,1	9599	97,5	2184	22,2	193	2,0
O	3303	67,3	1607	32,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
P	2228	40,2	0	0,0	3320	59,8	228	4,1	53	1,0
Q	481	17,0	0	0,0	2350	83,0	184	6,5	48	1,7
R	417	16,6	5	0,2	2087	83,2	111	4,4	36	1,4
S	122	0,4	13	0,1	27659	99,5	1519	5,5	267	1,0
U	1	1,0	0	0,0	98	99,0	96	97,0	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan statistik vahidlərin əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (32,1%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (16,2%), “Tikinti” (9,7%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,2%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (6,8%), “Emal sənayesi” (5,9%) və “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” (5,6%) sahələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

Qrafik 27

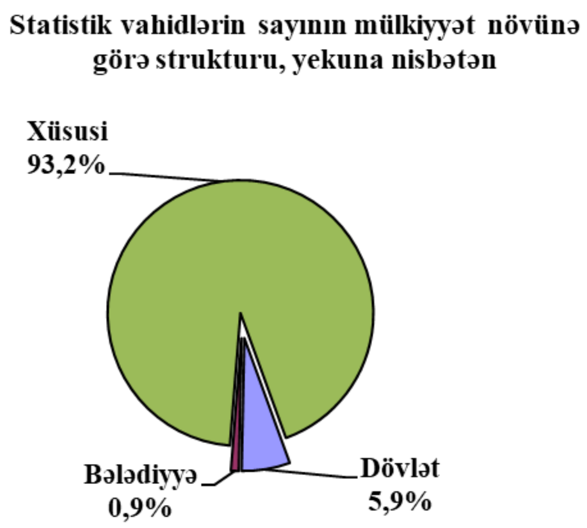

Qrafik 28

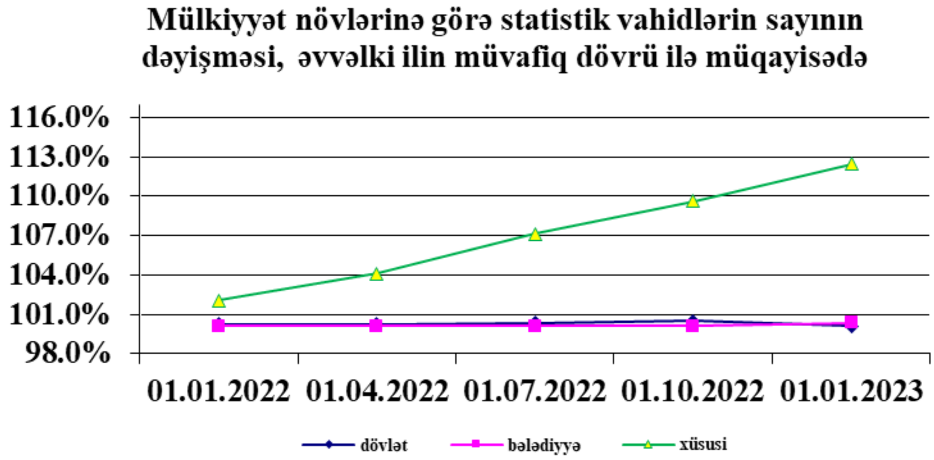

Qrafik 29

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

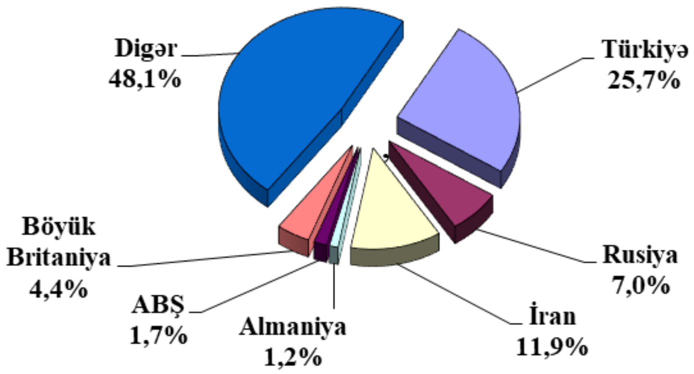

Reyestrdə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (25,7%), İran (11,9%), Rusiya (7,0%), Böyük Britaniya (4,4%), ABŞ (1,7%) və Almaniya (1,2%) kimi ölkələrin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 58

Statistik vahidlərin demoqrafiyası

Fəaliyyət növləri	01.01.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2022-ci il ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2022-ci il ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	**182837**	**16254**	**8,9**	**557**	**0,3**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	12282	383	3,1	27	0,2
Mədənçıxarma sənayesi	1026	50	4,9	7	0,7
Emal sənayesi	10340	1012	9,8	32	0,3

…ardı

Fəaliyyət növləri	01.01.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2022-ci il ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2022-ci il ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	368	16	4,3	1	0,3
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	743	79	10,6	6	0,8
Tikinti	16985	1128	6,6	56	0,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	55319	6510	11,8	122	0,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4838	755	15,6	15	0,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	4396	745	16,9	13	0,3
İnformasiya və rabitə	5263	595	11,3	18	0,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2235	182	8,1	10	0,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2581	199	7,7	18	0,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	12926	1416	11,0	67	0,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	9844	1530	15,5	33	0,3
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4910	47	1,0	19	0,4
Təhsil	5548	502	9,0	11	0,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2831	241	8,5	7	0,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2509	230	9,2	7	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27794	633	2,3	88	0,3
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	99	1	1,0	0	0,0

2022-ci il ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin 21,9 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 15,8 faizi “Digər

sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi", 12,0 faizi "Peşə, elmi və texniki fəaliyyət", 10,1 faizi "Tikinti", 5,9 faizi "İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi", 5,7 faizi "Emal sənayesi", 4,8 faizi "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq" sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 40,1 faizi "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri", 9,4 faizi "İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi", 8,7 faizi "Peşə, elmi və texniki fəaliyyət", 6,9 faizi "Tikinti", 6,2 faizi "Emal sənayesi" sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 59

Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayının mülkiyyət növlərinə görə strukturu

Mülkiyyət növləri	01.01.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2022-ci il ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2022-ci il ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	**182837**	**16254**	**8,9**	**557**	**0,3**
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10740	135	1,3	106	1,0
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1744	5	0,3	0	0,0
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	170353	16114	9,5	451	0,3
ondan: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	16450	3284	20,0	60	0,4
birgə müəssisələr	3450	280	8,1	6	0,2

2022-ci il ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin 99,1 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 20,2 faizi tam xarici investisiyalı, 1,7 faizi birgə mülkiyyətli) müəssisələrin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

Cədvəl 60

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

İqtisadi rayonlar	01.01.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2022-ci il ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2022-ci il ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	**182837**	**16254**	**8,9**	**557**	**0,3**
Bakı şəhəri	116702	13633	11,7	373	0,3
Naxçıvan Muxtar Respublikası	2092	70	3,3	19	0,9
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	11983	913	7,6	36	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2506	69	2,8	7	0,3
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	5344	257	4,8	10	0,2
Qarabağ iqtisadi rayonu	4851	173	3,6	13	0,3
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	4041	155	3,8	11	0,3
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	4847	121	2,5	11	0,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	7658	217	2,8	14	0,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	5447	180	3,3	21	0,4
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	5747	106	1,8	19	0,3
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5719	196	3,4	10	0,2
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	1051	42	4,0	2	0,2
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	4849	122	2,5	11	0,2

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin 63,8 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 83,9 faizi Bakıda, 5,6 faizi Abşeron-Xızı, 1,6 faizi Gəncə-Daşkəsən, 1,3 faizi Lənkəran-Astara, 1,2 faizi Şəki-Zaqatala, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyata alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Bakı şəhərində (11,7%), Abşeron-Xızı iqtisadi rayonunda (7,6%), Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonunda (4,8%), Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda (4,0%), Qazax-Tovuz iqtisadi rayonunda (3,8%) və Qarabağ iqtisadi rayonunda (3,6%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 373, Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu üzrə 36, Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu üzrə 21, Naxçıvan Muxtar Respublikası və Mil-Muğan iqtisadi rayonunun hər biri üzrə 19, Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu üzrə 14, Qarabağ

iqtisadi rayonu üzrə 13, Qazax-Tovuz, Quba-Xaçmaz və Şirvan-Salyan iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 11, Gəncə-Daşkəsən və Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 10, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 7 və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu üzrə 2 statistik vahid ləğv edilmişdir.

2023-cü il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 21 dekabr tarixli 556 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsü meyarları"na uyğun olaraq işçilərin orta siyahı sayı və illik gəliri meyarı əsasında müəyyən edilmişdir.

Cədvəl 61

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.01.2023-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	**153197**	**100,0**	**92,6**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	10967	7,2	95,1
Mədənçıxarma sənayesi	802	0,5	78,1
Emal sənayesi	8936	5,8	86,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	146	0,1	43,6

…ardı

Fəaliyyət növləri	01.01.2023-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	477	0,3	74,2
Tikinti	15227	9,9	90,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	51872	33,9	93,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4209	2,8	87,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	3997	2,6	91,3
İnformasiya və rabitə	4772	3,1	91,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1703	1,1	77,8
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2065	1,4	87,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	11390	7,4	93,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	9324	6,1	96,0
Təhsil	3118	2,0	92,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1883	1,2	80,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1862	1,2	91,5
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	20447	13,4	98,6

Göründüyü kimi, 2023-cü il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 92,6 faizini mikro sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (33,9%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (13,4%), tikinti (9,9%), peşə, elmi və texniki fəaliyyət (7,4%) və kənd təsərrüfatı (7,2%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 62

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.01.2023-cü il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında kiçik sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	**8316**	**100,0**	**5,0**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	374	4,5	3,3
Mədənçıxarma sənayesi	131	1,6	12,8
Emal sənayesi	884	10,6	8,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	47	0,6	14,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	57	0,7	8,9
Tikinti	1032	12,4	6,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	2474	29,7	4,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	381	4,6	7,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	273	3,3	6,2
İnformasiya və rabitə	282	3,4	5,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	397	4,8	18,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	221	2,7	9,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	608	7,3	5,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	303	3,6	3,1
Təhsil	187	2,2	5,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	301	3,6	12,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	121	1,5	6,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	243	2,9	1,2

2023-cü il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 5,0 faizini kiçik sahibkarlıq

subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (29,7%), tikinti (12,4%), emal sənayesi (10,6%) və peşə, elmi və texniki fəaliyyət (7,3%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 63

Orta sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.01.2023-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	**3105**	**100,0**	**1,9**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	165	5,3	1,4
Mədənçıxarma sənayesi	51	1,6	5,0
Emal sənayesi	383	12,3	3,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	122	3,9	36,4
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	92	3,0	14,3
Tikinti	481	15,5	2,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	815	26,2	1,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	179	5,8	3,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	93	3,0	2,1
İnformasiya və rabitə	125	4,0	2,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	57	1,8	2,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	57	1,8	2,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	157	5,1	1,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	69	2,2	0,7
Təhsil	70	2,3	2,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	105	3,4	4,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	45	1,5	2,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	39	1,3	0,2

2023-cü il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 1,9 faizini orta sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (26,2%), tikinti (15,5%), emal sənayesi (12,3%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (5,8%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 64

İri sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.01.2023-cü il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	**816**	**100,0**	**0,5**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	25	3,1	0,2
Mədənçıxarma sənayesi	42	5,1	4,1
Emal sənayesi	126	15,4	1,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	20	2,5	6,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	17	2,1	2,6
Tikinti	184	22,5	1,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	142	17,4	0,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	50	6,1	1,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	16	2,0	0,4
İnformasiya və rabitə	25	3,1	0,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	31	3,8	1,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	13	1,6	0,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	40	4,9	0,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	21	2,6	0,2
Təhsil	11	1,3	0,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	40	4,9	1,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	6	0,7	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	7	0,9	0,0

2023-cü il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 0,5 faizini iri sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi tikinti (22,5%), ticarət (17,4%), emal sənayesi (15,4%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (6,1%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 65

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2023-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**153197**	**100,0**
Bakı şəhəri	102572	67,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	934	0,6
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	10432	6,8
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1734	1,1
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	3976	2,6
Qarabağ iqtisadi rayonu	3517	2,3
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	2842	1,9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3747	2,4
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	6216	4,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	3831	2,5
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	4652	3,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	4218	2,8
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	675	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	3851	2,5

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin 67,0 faizi Bakıda, 6,8 faizi Abşeron-Xızı, 4,1 faizi Lənkəran-Astara, 3,0 faizi Mil-Muğan, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 66

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2023-cü il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**8316**	**100,0**
Bakı şəhəri	5637	67,8

…ardı

İqtisadi rayonlar	01.01.2023-cü il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
Naxçıvan Muxtar Respublikası	147	1,8
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	556	6,7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	109	1,3
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	281	3,4
Qarabağ iqtisadi rayonu	178	2,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	186	2,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	200	2,4
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	185	2,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	266	3,2
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	151	1,8
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	237	2,9
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	31	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	152	1,8

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin 67,8 faizi Bakıda, 6,7 faizi Abşeron-Xızı, 3,4 faizi Gəncə-Daşkəsən, 3,2 faizi Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 67

Orta sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2023-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**3105**	**100,0**
Bakı şəhəri	1951	62,8
Naxçıvan Muxtar Respublikası	91	2,9
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	210	6,8
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	48	1,5
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	102	3,3
Qarabağ iqtisadi rayonu	68	2,2
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	80	2,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	96	3,1
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	73	2,4
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	106	3,4

…ardı

İqtisadi rayonlar	01.01.2023-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	72	2,3
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	115	3,7
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	9	0,3
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	84	2,7

Orta sahibkarlıq subyektlərinin 62,8 faizi Bakıda, 6,8 faizi Abşeron-Xızı, 3,7 faizi Şəki-Zaqatala, 3,4 faizi Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 68

İri sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2023-cü il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**816**	**100,0**
Bakı şəhəri	641	78,6
Naxçıvan Muxtar Respublikası	16	2,0
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	52	6,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	5	0,6
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	22	2,7
Qarabağ iqtisadi rayonu	12	1,5
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	5	0,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	8	1,0
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	8	1,0
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	10	1,2
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	8	1,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	7	0,8
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	7	0,8
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	15	1,8

İri sahibkarlıq subyektlərinin 78,6 faizi Bakıda, 6,4 faizi Abşeron-Xızı, 2,7 faizi Gəncə-Daşkəsən, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2023-cü il yanvarın 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 1 milyon 222 mini keçmişdir.

Cədvəl 69

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.01.2023-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**1222859**	**100,0**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	430222	35,2
Mədənçıxarma sənayesi	1143	0,1
Emal sənayesi	25663	2,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	89	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1095	0,1
Tikinti	25415	2,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	245868	20,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	135862	11,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	46423	3,8
İnformasiya və rabitə	12898	1,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	3585	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	15702	1,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	28286	2,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	25039	2,0
Təhsil	14413	1,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	7801	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	15176	1,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	115364	9,4
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	72815	6,0

Hesabat dövründə hər dörd fərdi sahibkardan üçü "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq", "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri", "Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı" və "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi" sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 70

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2023-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**1222859**	**100,0**
Bakı şəhəri	336950	27,6
Naxçıvan Muxtar Respublikası	35963	2,9
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	66647	5,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	36761	3,0
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	76709	6,3
Qarabağ iqtisadi rayonu	78042	6,4
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	91532	7,5
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	76702	6,3
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	123376	10,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	84302	6,9
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	62473	5,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	81308	6,6
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	4438	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	67656	5,5

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (27,6%), Lənkəran-Astara (10,1%), Qazax-Tovuz (7,5%) və Mərkəzi Aran (6,9%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınmışdır.

Cədvəl 71

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların cins üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	**953539**	**100,0**	**269320**	**100,0**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	324332	34,0	105890	39,3

…ardı

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
Mədənçıxarma sənayesi	1083	0,1	60	0,0
Emal sənayesi	20778	2,2	4885	1,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	82	0,0	7	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1019	0,1	76	0,0
Tikinti	24589	2,6	826	0,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	193880	20,3	51988	19,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	132436	13,9	3426	1,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	39078	4,1	7345	2,7
İnformasiya və rabitə	10270	1,1	2628	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2678	0,3	907	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	11118	1,1	4584	1,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	18942	2,0	9344	3,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	16094	1,7	8945	3,3
Təhsil	5139	0,5	9274	3,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	4893	0,5	2908	1,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	13108	1,4	2068	0,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	76928	8,1	38436	14,3
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	57092	6,0	15723	5,8

Fərdi sahibkarların 78,0 faizini kişilər, 22,0 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 33,3 faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” fəaliyyət sahəsində 24,6 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 21,1 faizini təşkil edir.

Cədvəl 72

İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların cins üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	**953539**	**100,0**	**269320**	**100,0**
Bakı şəhəri	256331	26,9	80619	29,9
Naxçıvan Muxtar Respublikası	27224	2,9	8739	3,2
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	52633	5,5	14014	5,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	30650	3,2	6111	2,3
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	57317	6,0	19392	7,2
Qarabağ iqtisadi rayonu	64239	6,7	13803	5,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	67681	7,1	23851	8,9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	60488	6,3	16214	6,0
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	95925	10,1	27451	10,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	66733	7,0	17569	6,5
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	52911	5,5	9562	3,6
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	63567	6,7	17741	6,6
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	3602	0,4	836	0,3
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	54238	5,7	13418	5,0

Sahibkar qadınların 29,9 faizi Bakıda, 10,2 faizi Lənkəran-Astara, 8,9 faizi Qazax-Tovuz, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Qazax-Tovuz (26,1%), Gəncə-Daşkəsən (25,3%), Naxçıvan Muxtar Respublikası (24,3%), Bakı (23,9%), Lənkəran-Astara (22,2%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2022-ci il ərzində ölkə əhalisinin gəlirləri əvvəlki ilə nisbətən nominal ifadədə 20,5 faiz artaraq 68914,6 milyon manata çatmışdır.

Bu dövrdə əhalinin hər nəfərinə orta hesabla 6844,9 manatlıq gəlir düşmüşdür.

Əhalinin sərəncamında qalan gəlirləri 61897,7 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 73

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2022-ci il	2021-ci il	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	68914,6	57206,8	120,5
hər nəfərə, manat	6844,9	5710,5	119,9
Sərəncamda qalan gəlirlər, milyon manat	61897,7	51221,9	120,8
hər nəfərə, manat	6148,0	5113,1	120,2

.

Əməkhaqqı

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 14,6 faiz artaraq 829,9 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3388,6 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 781,0 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 783,6 manat, özəl müəssisələrdə isə 881,9 manat olmuşdur.

Cədvəl 74

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı
(manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	**829,9**	**783,6**	**881,9**
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	504,1	473,6	526,0
Mədənçıxarma sənayesi	3 250,1	2 104,3	3 920,6
Emal sənayesi	762,3	1 102,3	710,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	896,3	895,4	937,8
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	645,1	597,9	1 115,1
Tikinti	999,1	852,6	1 040,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	572,3	655,9	571,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 084,4	1 121,2	1 030,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	654,9	1 445,3	623,0
İnformasiya və rabitə	1 340,1	1 127,9	1 527,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2 057,2	2 210,1	2 017,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	750,1	859,1	699,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 395,0	878,5	1 973,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	482,6	431,2	645,6
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	1 175,8	1 215,2	388,2
Təhsil	627,0	619,6	819,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	688,8	705,3	608,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	633,2	571,8	1 257,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	885,7	1 538,9	785,5

Mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, eləcə də informasiya və rabitə sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə əhalinin banklardakı əmanətlərinin məbləği il ərzində 28,0 faiz artaraq 2022-ci il dekabr ayının 1-nə milli valyuta ekvivalentində 11588,6 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 61,1 faizi milli, 38,9 faizi xarici valyutada qoyulmuş, milli valyutada olan əmanətlərin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 34,8 faiz, xarici valyutada qoyulmuş əmanətlərin məbləği isə 18,7 faiz artmışdır.

Cədvəl 75

Əhalinin əmanətləri

	2022-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	11588,6	128,0
o cümlədən:		
milli valyutada	7082,6	134,8
xarici valyutada	4506,0	118,7

Qrafik 30

Əhalinin əmanətləri, milyon manat

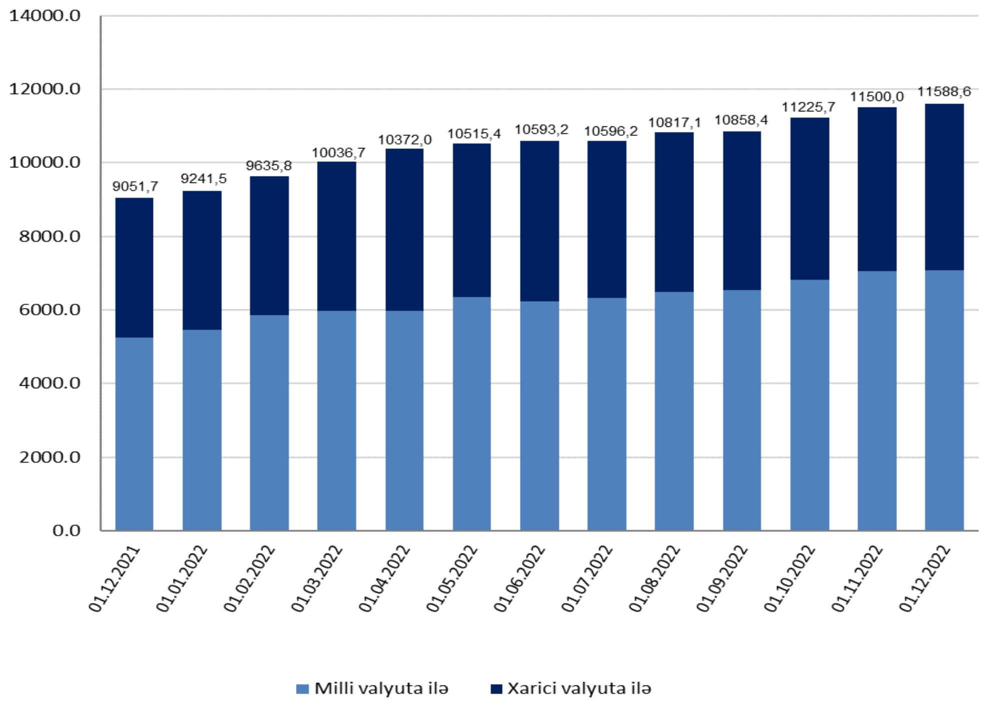

Dekabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 1,80 (1,79) manata, 100 Türk lirəsinə 9,11 (10,43) manata, 100 Rus rubluna 2,59 (2,52) manata bərabər olmuşdur.

Sosial müdafiə

Ölkə əhalisinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir.

İlkin məlumatlara əsasən 2023-cü ilin əvvəlinə ölkədə pensiyaçıların sayı 1115 min nəfərə yaxınlaşaraq ölkə əhalisinin 11,0 faizini təşkil etmişdir. Həmin dövrə 417 min nəfər aylıq sosial müavinət, 382 min nəfər isə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünü almışdır. 2022-ci il ərzində məcburi dövlət sosial sığorta haqları hesabına təyin olunmuşlar da daxil olmaqla birdəfəlik müavinət alanların sayı 186 min nəfərdən çox olmuşdur.

Bunlarla yanaşı, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 23 dekabr tarixli 1513 nömrəli Fərmanı ilə 1997-ci il avqustun 2-dək olan xidmət dövründə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar hərbi xidmət vəzifələrini (xidməti vəzifələrini) yerinə yetirərkən və ya həqiqi hərbi xidmət dövründə xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması və ya xəstələnməsi nəticəsində əlilliyi müəyyən edilmiş hərbi qulluqçuların, daxili işlər orqanlarının əməkdaşlarının, habelə onların ailə üzvlərinin sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədilə, bu kateqoriyadan olan şəxslərə və ya onların vərəsələrinə (vəfat etmiş şəxsin əlillik dərəcəsinə uyğun olaraq) I dərəcə əlilliyə görə 8800 manat, II dərəcə əlilliyə görə 6600 manat, III dərəcə əlilliyə görə 4400 manat birdəfəlik ödəmə müəyyən edilmişdir.

Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 19 aprel tarixli 3218 nömrəli Sərəncamı ilə 1941–1945-ci illərdə İkinci Dünya müharibəsində iştirak etmiş şəxslərə 1500 manat məbləğində, İkinci Dünya müharibəsində həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, həmin dövrdə arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə, İkinci Dünya müharibəsi illərində döyüş cəbhələrinin arxa hüdudları, yaxud döyüşən donanmaların əməliyyat zonaları daxilində ordunun və

donanmanın mənafeyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birləşmələrin işçilərinə, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leninqrad şəhərinin müdafiəsinə görə müvafiq medal və döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə, habelə Leninqrad şəhərinin mühasirəsi iştirakçılarına 750 manat məbləğində birdəfəlik maddi yardım müəyyən edilmişdir.

"Sosial müavinətlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 9 dekabr tarixli 683-VIQD nömrəli Qanununa əsasən Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində işləyən mütəxəssisə ilkin maddi-məişət şəraitinin dəstəklənməsi üçün beş il müddətinə birdəfəlik müavinət təsis edilmiş, 2023-cü il yanvarın 1-dən onun məbləği 600 manat müəyyən olunmuşdur.

İlkin məlumatlara əsasən 2023-cü ilin əvvəlinə 66 minədək aztəminatlı ailənin 292 mindən çox üzvü ünvanlı dövlət sosial yardımı almış və onun bir nəfərə düşən orta aylıq məbləği təxminən 88 manat təşkil etmişdir.

Səhiyyə

Ölkədə sosial yönümlü siyasətin həyata keçirilməsi səhiyyənin inkişaf etdirilməsi və əhalinin sağlamlığının qorunması problemlərinin həll edilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin səmərəsini artırır.

Ötən il qeydə alınmış xəstəliklər arasında tənəffüs, bəzi infeksion və parazitar xəstəlikləri, həzm orqanlarının, qan dövranı sisteminin xəstəlikləri, sidik-cinsiyyət sisteminin xəstəlikləri, göz və gözün əlavə aparatının xəstəlikləri eləcə də qan, qanyaradıcı orqanların xəstəlikləri üstünlük təşkil etmişdir.

Yoluxucu xəstəliklərin profilaktikası və qarşısının alınması məqsədilə inkişaf etmiş Avropa ölkələrində olduğu kimi uşaqlara 11 xəstəliyə qarşı müasir vaksinlərlə peyvənd edilmişdir. Bunun nəticəsi olaraq ayrı-ayrı yoluxucu xəstəliklərin azalmasına, bəzilərinin isə tam ləğv olunmasına nail olunmuşdur.

Səhiyyə Nazirliyinin məlumatına əsasən, ötən ilin yanvar-noyabr aylarında 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ölkədə hepatit A ilə (30,3 faiz), yuxarı tənəffüs yollarının çoxsaylı və ya qeyri-müəyyən lokalizasiyalı kəskin infeksiyaları ilə (28,3 faiz), qazanılmış immunçatışmazlığı (QİÇS) ilə (20,6 faiz), qonokokk infeksiyası ilə (13,3 faiz), viruslu hepatit B ilə (9,1 faiz) xəstələnmə halları azalmışdır. Göyöskürək və malyariya xəstəlikləri, kəskin poliomielit, epidemik parotit, tulyaremiya, anadangəlmə məxmərək sindromu, difteriya, yenidoğulmuşlarda tetanus isə ümumiyyətlə qeydə alınmamışdır.

COVID-19 virusunun Azərbaycan ərazisində yarada biləcəyi təhlükənin qarşısının alınması məqsədi ilə 2020-ci ildə başlayan zəruri qabaqlayıcı və profilaktik tədbirlər 2022-ci ildə də davam etdirilmişdir.

Pandemiyanın fəsadlarının minimuma endirilməsi məqsədilə dövlət tərəfindən həyata keçirilən mühüm tədbir kimi əhali arasında planlı vaksinasiyanın aparılması üçün Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 16 yanvar tarixli 48s nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında COVID-19 xəstəliyi əleyhinə 2021-2022-ci illər

üçün Vaksinasiya Strategiyası"na müvafiq olaraq vaksinasiya tədbirləri 2022-ci ildə də uğurla həyata keçirilmişdir.

Ətraf mühit

Azərbaycanda ətraf mühit problemlərinin həlli istiqamətində genişmiqyaslı işlərin görülməsi, ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş dövlət siyasəti ölkənin uzunmüddətli inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsidir.

2023-cü ilin əvvəlinə flora və faunanın qorunub saxlanması və təkrar istehsalı üçün ölkədə ümumi sahəsi 120,7 min hektar olan 10 dövlət təbiət qoruğu, sahəsi 421,4 min hektar olan 10 milli park və sahəsi 350,8 min hektar olan 24 dövlət təbiət yasaqlığı mövcud olmuşdur. Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri ölkə ərazisinin 10,3 faizini təşkil edir.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin monitorinq xidmətləri tərəfindən 2022-ci ildə 1471 müəssisədə müvafiq müayinələr aparılmış və nəticədə su hövzələrinin çirkləndirilməsi üzrə tədqiq olunmuş müəssisələrin 34,9 faizində, atmosfer havasının çirkləndirilməsi üzrə tədqiq olunmuş müəssisələrin 44,3 faizində, torpaq ehtiyatlarının çirkləndirilməsi üzrə isə müayinəyə cəlb olunmuş müəssisələrin 42,4 faizində atılan tullantıların icazə verilən həddən artıq olması qeydə alınmışdır.

Təbiəti mühafizə qanunvericiliyinin pozulmasına görə ötən il inzibati məsuliyyətə cəlb olunmuş 1521 nəfər vəzifəli şəxs və vətəndaşlardan 1859 min manat məbləğində cərimə tutulmuşdur.

Təhsil

Azərbaycan Respublikasında təhsil sistemi milli, mənəvi ümumbəşəri dəyərlərə əsaslanaraq ümumdünya təhsil sisteminə inteqrasiya yolu ilə inkişaf etməkdədir.

Aparılan uğurlu islahatlar nəticəsində əhalinin təhsil səviyyəsi ilbəil artır və bu gün 15 və yuxarı yaşlı əhalinin hər 1000 nəfərindən 974-ü ali, orta ixtisas və orta təhsilə malikdir.

İlkin məlumatlara əsasən, 2023-cü il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə ölkədə fəaliyyət göstərən 1691 dövlət və 137 qeyri-dövlət məktəbəqədər təhsil müəssisəsində 125 min uşaq tərbiyə alır.

2022/2023-cü tədris ilinin əvvəlinə ölkənin 4399 dövlət və 32 qeyri-dövlət ümumi təhsil müəssisələrində (məktəbəhazırlıq qruplarında təhsilalanlar da daxil olmaqla) 1,7 milyon nəfər təhsil almışdır. Bundan əlavə, sağlamlıq imkanları məhdud olan 6,9 min uşağın təhsil aldığı 16 xüsusi məktəb və ya ümumi təhsil müəssisələrində təşkil edilmiş xüsusi siniflər fəaliyyət göstərmişdir.

Ümumi təhsil müəssisələrində ikinci və üçüncü növbələrdə təhsil alan şagirdlərin xüsusi çəkisi 20,5 faiz olmuşdur.

Qrafik 31

2022/2023-cü tədris ilinin əvvəlinə əyani ümumi təhsil müəssisələri

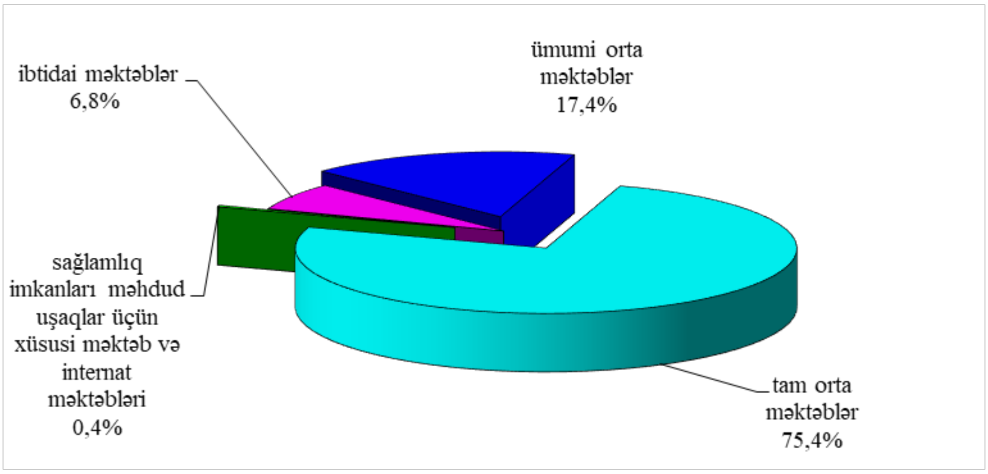

2022/2023-cü tədris ilinin əvvəlinə şagirdlərinin sayı 59,9 min nəfər olan 119 dövlət liseyi və gimnaziyası fəaliyyət göstərmişdir.

2022-ci ildə əyani ümumi təhsil müəssisələrini bitirən 89,9 min nəfər məzundan 89,7 min nəfəri və ya 99,8 faizi tam orta təhsil haqqında attestat almışdır.

2022/2023-cü tədris ilinin əvvəlinə ölkədə fəaliyyət göstərən 59 orta ixtisas təhsili müəssisəsində 64,6 min tələbə təhsil almış, onların 61,9 faizini qadınlar təşkil etmişdir.

Azərbaycanda bakalavr və magistrlərin hazırlanmasını həyata keçirən dövlət və qeyri-dövlət ali təhsil müəssisələrində, eləcə də elmi təşkilatda və tibb müəssisələrində təhsil alanların sayı 222,8 min nəfər olmuşdur ki, onların da 50,1 faizini qadınlar təşkil etmişdir.

Qrafik 32

Dövlət və qeyri-dövlət ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrində tələbə qəbulu və buraxılışı, min nəfər

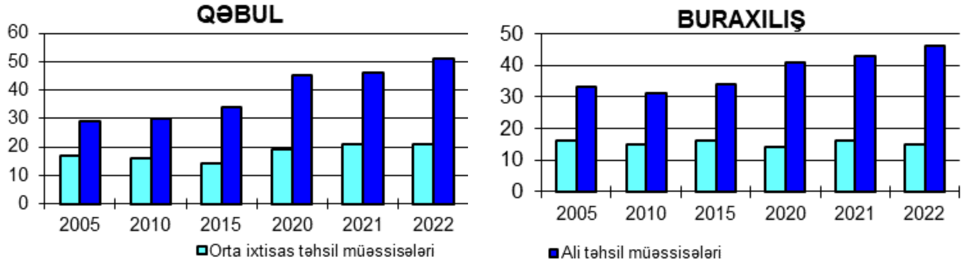

2022-ci ildə ali təhsilin bakalavr səviyyəsinə 50,5 min nəfər tələbə qəbul olunmuş və qəbul geniş profilli ixtisas siyahısına uyğun olaraq həyata keçirilmişdir.

Bakalavriata qəbul olunan tələbələrin ümumi sayında ödənişli əsaslarla təhsilə qəbul olunanların xüsusi çəkisi 51,3 faiz olmuşdur ki, onların da 77,3 faizi dövlət ali təhsil müəssisələrinin payına düşür.

Hazırda dövlət ali təhsil müəssisələrinin əyani şöbələrində oxuyan tələbələrin 51,9 faizi təqaüd alır.

Ölkənin ali təhsil müəssisələrində Azərbaycan vətəndaşları ilə yanaşı 96 xarici ölkədən 7,1 min tələbə də təhsil alır. Əcnəbi

tələbələrin sırasında Türkiyə, İran, Rusiya, Pakistan İslam Respublikası, Gürcüstan, Hindistan, İraq, Suriya Ərəb Respublıkası və Nigeriya vətəndaşları üstünlük təşkil edirlər.

2022/2023-cü tədris ilinin əvvəlinə xarici ölkələrdə dövlət xətti ilə təhsil alan tələbələrin sayı 1004 nəfər təşkil etmişdir. Xaricdə təhsil alan gənclərin 35,0 faizi Bakı, 65,0 faizi isə Azərbaycanın müxtəlif regionlarında yerləşən məktəblərin məzunlarıdır. Tələbələrin əksəriyyəti Türkiyə, Macarıstan, Rusiya və Çin Xalq Respublikasının ali təhsil müəssisələrində təhsil alır.

Elm

İlkin məlumatlara əsasən, 2023-cü ilin əvvəlinə ölkədə müxtəlif elmi-texniki xidmətləri həyata keçirən 134 elmi təşkilat və müəssisə fəaliyyət göstərmişdir. Bu elm ocaqlarında elmi-tədqiqat və işləmələrlə 19,8 mindən artıq mütəxəssis məşğul olur, onların da 72,6 faizi tədqiqatçılardır. Bu mütəxəssislərin 36,3 faizinin elmlər doktoru və ya fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi vardır.

Bundan əlavə, elmi-tədqiqat bölmələrində ştatda olmayan və ali təhsil müəssisələrində çalışan 9 min nəfər elmi pedaqoji işçi elmi-tədqiqat bölmələrində tədqiqat və işləmələri yerinə yetirirlər. Onların da yarıdan çoxu elmlər doktoru və ya fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsinə malikdirlər.

Mədəniyyət

Azərbaycan digər sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyətin inkişafı sahəsində də uğurlu addımlar atır və milli mədəniyyətin inkişafı dövlət siyasətinin prioritet məsələlərindən biri hesab edilir.

Son illər ölkədə mədəniyyət sahəsinin inkişafı ilə əlaqədar bir sıra əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilmiş, milli mədəniyyətimizin dünyada tanıdılması, ölkəmizin dünyanın mədəniyyət məkanına uğurla inteqrasiya olunması, milli mədəni irsimizin, dəyər və sərvətlərimizin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi istiqamətində mühüm nəticələrə nail olunmuşdur.

Dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri də mövcud mədəniyyət ocaqlarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, yeni mədəniyyət obyektlərinin tikintisi, tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin qorunub saxlanmasından ibarətdir.

İlkin məlumatlara əsasən bu gün Azərbaycanda 31 milyon kitabxana fondu olan 2915 kütləvi kitabxana, 2221 klub müəssisəsi, 240 muzey, 29 peşəkar teatr və 351 mədəniyyət və istirahət parkı əhaliyə xidmət göstərir.

İdman

Ölkədə həyata keçirilən uğurlu, məqsədyönlü və davamlı sosial siyasət bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında da mühüm rol oynamış, bu sahədə qazanılan nailiyyətlər artmışdır.

Cari ilin əvvəlinə ölkədə 50-yə yaxın müasir Olimpiya İdman Kompleksi fəaliyyətini davam etdirmişdir.

2022-ci il ərzində ölkədə 232 respublika və 87 beynəlxalq miqyaslı yarış təşkil edilmişdir. Belə ki, Bakıda bədii gimnastika üzrə FİG dünya kuboku yarışları, Şuşada "Shusha Chess-2022" beynəlxalq şahmat turniri, Suqovuşan gölündə başlamış və "Kür" Olimpiya Tədris-İdman Mərkəzində davam etmiş "Mingəçevir reqatası-2022" beynəlxalq avarçəkmə yarışı, cüdo üzrə "Böyük dəbilqə" turniri, Formula 1 Azərbaycan Qran-Pri-si yarışı keçirilmişdir.

Ötən il Azərbaycan idmançıları Avropa və dünya çempionatlarında, kubok yarışlarında, digər rəsmi beynəlxalq turnirlərdə (cəmi 497 yarışda) iştirak edərək 270 qızıl, 224 gümüş və 343 bürünc olmaqla, ümumilikdə 837 medal qazanmışdır. Onlardan 99-u Türkiyənin Konya şəhərində keçirilmiş V İslam Həmrəyliyi Oyunlarında qazanılmış və bu medalların 29-u qızıl, 36-sı gümüş və 34-ü bürünc olmaqla yığmamız ümumi hesabda 4-cü yerə layiq görülmüşdür.

İlkin məlumatlara görə 2023-ci ilin əvvəlinə ölkədə idman qurğularının sayı 12,0 mini keçmişdir. Əhali arasında futbol, voleybol, şahmat, yüngül atletika, basketbol, dama, sərbəst güləş, futzal, cüdo, stolüstü tennis və üzgüçülük kimi idman növlərinə daha çox maraq göstərilir.

Demoqrafik vəziyyət

Ölkə üzrə əhalinin sayı ötən ilin əvvəlindən 58679 nəfər və ya 0,6 faiz artaraq 2022-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə 10215045 nəfərə çatmışdır. Əhalinin 52,9 faizini şəhər, 47,1 faizini kənd sakinləri təşkil etmiş, kişi və qadınların xüsusi çəkiləri isə dəyişməyərək eyni olmuşdur.

Cədvəl 76

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar – noyabr ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə[1)]		
	2022	2021	artım (+) azalma (-)	2022	2021	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	57077	32014	+25063	6,2	3,5	177,1
doğulanlar	112758	101775	+10983	12,2	11,1	109,9
ölənlər	55681	69761	-14080	6,0	7,6	78,9
Nikahlar	57033	50890	+6143	6,2	5,5	112,7
Boşanmalar	14525	15659	-1134	1,6	1,7	94,1

[1)] Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Ötən ilin yanvar-noyabr aylarında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən ölkə üzrə 112758 doğulan körpə qeydə alınmış və 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici 11,1-dən 12,2-yə qədər artmışdır. Doğulan uşaqlar arasında oğlanların xüsusi çəkisi 52,8 faiz, qızların xüsusi çəkisi isə 47,2 faiz olmuşdur. Doğulan körpələrdən 3154-ü əkiz, 150-si üçəm, 8-i isə dördəm olmuşdur.

Qrafik 33

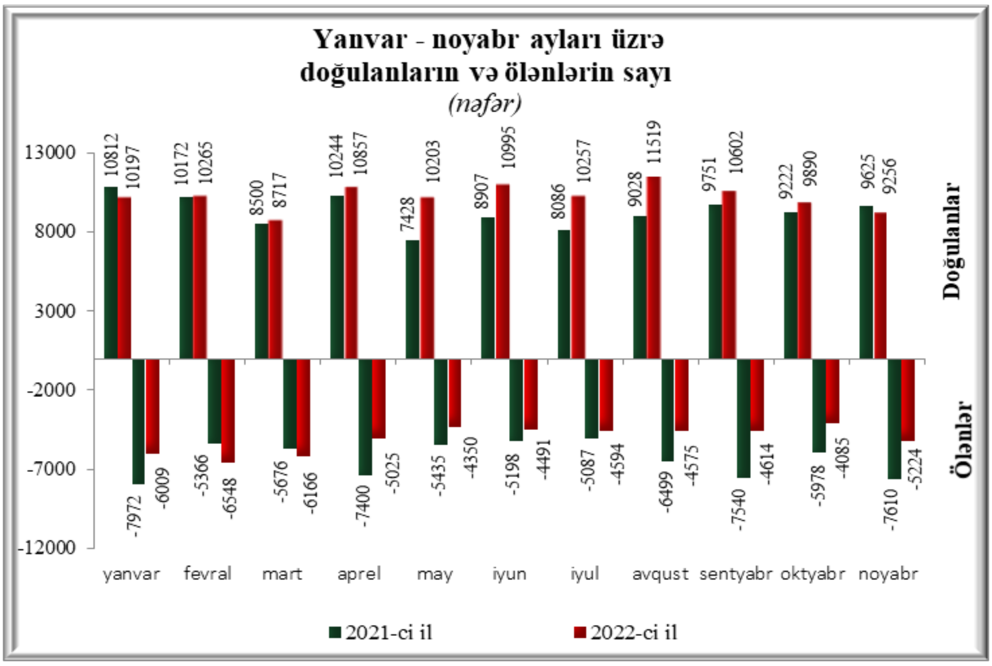

2022-ci ilin 11 ayında ölkə üzrə 55681 ölüm halı qeydə alınmış və 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi azalaraq 7,6-dan 6,0-a düşmüşdür.

Ötən ilin yanvar-noyabr aylarında qeydiyyat şöbələri tərəfindən 57033 nikaha daxilolma və 14525 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nikahların sayı 5,5-dən 6,2-yə qədər artmış, boşanmaların sayı isə azalaraq 1,7-dən 1,6-ya düşmüşdür.

Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri **Tahir Budaqov**

ƏLAVƏLƏR

Cədvəl 77

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
2021-ci il **2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə**				
yanvar	96,6	93,4	103,3	98,6
yanvar-fevral	96,0	103,0	103,7	98,7
yanvar-mart	96,4	121,8	103,9	98,9
yanvar-aprel	96,2	142,2	104,0	100,1
yanvar-may	97,8	152,1	104,2	100,3
yanvar-iyun	99,7	153,7	104,3	101,7
yanvar-iyul	101,1	154,1	104,5	102,6
yanvar-avqust	102,6	152,7	104,8	102,7
yanvar-sentyabr	104,5	153,5	105,2	102,8
yanvar-oktyabr	105,2	158,3	105,7	102,9
yanvar-noyabr	105,5	165,6	106,2	103,0
yanvar-dekabr	105,2	169,6	106,7	103,2
2022-ci il **2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə**				
yanvar	105,4	2,1d.	112,5	102,9
yanvar-fevral	104,6	2,1d.	112,2	103,0
yanvar-mart	103,9	2,2d.	112,2	103,1
yanvar-aprel	102,7	2,2d.	112,4	103,0
yanvar-may	103,3	2,2d.	112,6	103,1
yanvar-iyun	102,1	2,2d.	112,9	102,9
yanvar-iyul	101,5	2,2d.	113,0	102,9
yanvar-avqust	99,9	2,2d.	113,2	102,8
yanvar-sentyabr	99,4	2,1d.	113,4	102,9
yanvar-oktyabr	99,0	2,0d.	113,7	102,9
yanvar-noyabr	98,9	193,6	113,8	103,0
yanvar-dekabr	98,9	184,3	113,9	103,1

Cədvəl 78

Tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)

	2022-ci il	2021-ci ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir: Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	2593,0	124,8
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	31	4,7
Ümumi təhsil müəssisələri, şagird yeri	17874	123,9
Məktəbəqədər təhsil müəssisələri, yer	390	63,9
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	18272,3	105,5
o cümlədən: məhsul istehsalı sahələrinə	10611,3	94,3
xidmət sahələrinə	6735,6	132,6
yaşayış evlərinin tikintisinə	925,4	94,2
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir	13461,5	116,7

Cədvəl 79

Əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və məhsuldarlığı

	2022-ci il	2021-ci il	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən	
			%	+, -
İstehsal, min ton				
Dənlilər və dənli paxlalılar - cəmi	3161,3	3363,0	94,0	-201,7
Pambıq	321,8	287,0	112,1	34,8
Dən üçün günəbaxan[1)]	29,4	25,8	113,8	3,6
Şəkər çuğunduru[1)]	222,7	193,2	115,3	29,5
Tütün	5,1	6,4	79,0	-1,3
Kartof	1074,3	1062,0	101,2	12,3
Tərəvəz	1823,3	1815,5	100,4	7,8
Bostan məhsulları	469,3	459,9	102,0	9,4
Meyvə və giləmeyvə	1253,1	1204,9	104,0	48,2
Üzüm	212,6	209,8	101,3	2,8
Yaşıl çay yarpağı, ton	1000,9	1177,7	85,0	-176,8
Məhsuldarlıq, sent/ha				
Dənlilər və dənli paxlalılar - cəmi	31,3	32,8	95,4	-1,5
Pambıq	30,9	28,5	108,4	2,4
Dən üçün günəbaxan[1)]	23,0	22,3	103,1	0,7
Şəkər çuğunduru[1)]	455,0	391,0	116,4	64
Tütün	20,8	21,3	97,7	-0,5
Kartof	190,0	184,0	103,3	6,0
Tərəvəz	196,0	190,0	103,2	6,0
Bostan məhsulları	233,0	228,0	102,2	5,0
Meyvə və giləmeyvə	71,5	71,5	100,0	0,0
Üzüm	102,7	98,2	104,6	4,5
Yaşıl çay yarpağı	12,2	16,9	72,2	-4,7
Heyvandarlıq məhsulları istehsalı, min ton				
Ət (diri çəkidə)	628,0	610,0	103,0	18,0
Ət (kəsilmiş çəkidə)	368,2[2)]	357,6	103,0	10,6
Süd	2264,7	2223,4	101,9	41,3
Yumurta, milyon ədəd	2018,1	1838,8	109,8	179,3
Yun	15,8	16,1	97,7	-0,3
Barama, ton	341,4	497,4	68,6	-156,0

1) ilkin çəkidə
2) ilkin məlumat

Cədvəl 80

Əsas heyvandarlıq məhsullarının dinamikası

	2022-ci il	2021-ci il	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Ət istehsalı (diri çəkidə), ton			
Yanvar	44 420	43 126	103,0
Yanvar-fevral	87 924	85 364	103,0
Yanvar-mart	134 313	130 401	103,0
Yanvar-aprel	181 620	176 330	103,0
Yanvar-may	220 115	213 704	103,0
Yanvar-iyun	276 845	268 521	103,1
Yanvar-iyul	317 135	307 898	103,0
Yanvar-avqust	364 157	353 895	102,9
Yanvar-sentyabr	411 222	399 632	102,9
Yanvar-oktyabr	470 813	457 544	102,9
Yanvar-noyabr	522 038	507 326	102,9
Yanvar-dekabr	628 029	610 033	103,0
Süd istehsalı, ton			
Yanvar	159 172	157 034	101,4
Yanvar-fevral	318 801	314 228	101,5
Yanvar-mart	493 272	484 033	101,9
Yanvar-aprel	684 976	672 347	101,9
Yanvar-may	890 883	874 698	101,9
Yanvar-iyun	1 093 059	1 075 277	101,7
Yanvar-iyul	1 284 389	1 262 982	101,7
Yanvar-avqust	1 457 626	1 433 848	101,7
Yanvar-sentyabr	1 655 534	1 627 308	101,7
Yanvar-oktyabr	1 837 619	1 809 331	101,6
Yanvar-noyabr	2 036 319	1 999 331	101,9
Yanvar-dekabr	2 264 678	2 223 427	101,9

…ardı

	2022-ci il	2021-ci il	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Yumurta istehsalı, min ədəd			
Yanvar	156 987	152 907	102,7
Yanvar-fevral	306 344	301 655	101,6
Yanvar-mart	476 566	463 684	102,8
Yanvar-aprel	643 105	624 713	102,9
Yanvar-may	824 830	800 837	103,0
Yanvar-iyun	988 802	951 316	103,9
Yanvar-iyul	1 165 107	1 120 745	104,0
Yanvar-avqust	1 323 297	1 269 433	104,2
Yanvar-sentyabr	1 486 506	1 412 202	105,3
Yanvar-oktyabr	1 658 616	1 554 215	106,7
Yanvar-noyabr	1 821 458	1 687 256	108,0
Yanvar-dekabr	2 018 146	1 838 816	109,8
Yun istehsalı, ton			
Yanvar-mart	-	-	-
Yanvar-aprel	2 229	2 282	97,7
Yanvar-may	11 952	12 225	97,8
Yanvar-iyun	14 395	14 647	98,3
Yanvar-iyul	14 786	15 046	98,3
Yanvar-avqust	15 224	15 475	98,4
Yanvar-sentyabr	15 558	15 909	97,8
Yanvar-oktyabr	15 596	15 953	97,8
Yanvar-noyabr	15 602	15 964	97,7
Yanvar-dekabr	15 767	16 138	97,7

Cədvəl 81

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	**o cümlədən inək və camışlar**	**Qoyun və keçilər**
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0
Oktyabr	2 686,5	1 291,0	8 549,4
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7
İyul	2 674,0	1 284,9	8 542,7
Oktyabr	2 669,4	1 284,0	8 451,9
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7
Oktyabr	2 665,0	1 286,7	8 308,6
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2
İyul	2 663,7	1 287,6	8 267,3
Oktyabr	2 666,6	1 289,2	8 197,3
2022			
Yanvar	2 648,8	1 288,0	7 899,7
Aprel	2 666,9	1 295,3	8 168,8
İyul	2 654,5	1 295,2	8 032,5
Oktyabr	2 646,6	1 295,4	7 928,4
2023			
Yanvar	2 628,6	1 288,7	7 772,1

Cədvəl 82

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2022-ci il	2021-ci il	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Cəmi	**218 680,5**	**193 903,2**	**112,8**
o cümlədən:			
Dəmir yolu	18 723,1	15 057,6	124,3
Dəniz	7 519,2	5 468,4	137,5
Hava	406,2	557,1	72,9
Boru kəməri	66 007,4	60 298,1	109,5
neft kəməri	37 781,5	35 018,1	107,9
qaz kəməri	28 225,9	25 280,0	111,7
Avtomobil	126 024,6	112 522,0	112,0

Cədvəl 83

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2022-ci il	2021-ci il	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Cəmi	**90 466,0**	**78 654,1**	**115,0**
o cümlədən:			
Dəmir yolu	7 102,1	5 316,0	133,6
Dəniz	3 453,6	3 093,0	111,7
Hava	2 834,7	2 802,2	101,2
Boru kəməri	65 473,1	58 017,6	112,9
neft kəməri	53 363,9	47 584,8	112,1
qaz kəməri	12 109,2	10 432,8	116,1
Avtomobil	11 602,5	9 425,3	123,1

Cədvəl 84

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2022-ci il	2021-ci il	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Cəmi	**1 621 128,6**	**1 214 152,5**	**133,5**
o cümlədən: Dəmir yolu	5 136,5	2 826,1	181,8
Dəniz	21,4	17,7	120,9
Hava	2 253,8	1 132,5	2,0 d.
Metro	208 696,1	90 232,4	2,3 d.
Avtomobil	1 405 020,8	1 119 943,8	125,5
avtobus	1 321 206,7	1 032 999,8	127,9
taksi	83 814,1	86 944,0	96,4

Cədvəl 85

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi, milyon sərnişin-km

	2022-ci il	2021-ci il	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Cəmi	**28 583,3**	**20 334,2**	**140,6**
o cümlədən: Dəmir yolu	193,6	103,9	186,3
Dəniz	10,2	8,4	121,4
Hava	4 797,4	2 333,9	2,1 d.
Metro	2 463,2	995,6	2,5 d.
Avtomobil	21 118,9	16 892,4	125,0
avtobus	19 560,8	15 222,4	128,5
taksi	1 558,1	1 670,0	93,3

Cədvəl 86

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	2021		2022	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	3154,8	98,6	3630,3	102,9
Fevral	2873,1	98,8	3321,9	103,3
Mart	3496,9	99,1	4046,2	103,0
I rüb	**9524,8**	**98,9**	**10998,4**	**103,1**
Aprel	2498,2	105,5	2928,9	103,3
May	3217,6	100,6	3786,0	103,0
İyun	4142,5	107,3	4807,0	101,9
II rüb	**9858,3**	**104,5**	**11521,9**	**101,5**
Yanvar-iyun	**19383,1**	**101,7**	**22520,3**	**102,9**
İyul	3548,0	107,7	4211,2	103,3
Avqust	3528,9	103,5	4143,0	101,7
Sentyabr	3890,1	103,0	4678,6	103,3
III rüb	**10967,0**	**104,4**	**13032,8**	**101,7**
Yanvar-sentyabr	**30350,1**	**102,8**	**35553,1**	**102,9**
Oktyabr	4083,5	102,8	4849,7	102,1
Noyabr	3893,9	103,4	4708,2	103,8
Dekabr	5890,0	102,7	7060,0	103,5
IV rüb	**13867,4**	**102,2**	**16617,9**	**102,3**
İllik	**44217,5**	**103,2**	**52171,0**	**103,1**

Cədvəl 87

Mal qrupları üzrə pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021				
Yanvar	1665,0	101,8	1489,8	95,2
Fevral	1540,0	102,3	1333,1	95,0
Mart	1972,6	101,9	1524,3	95,6
I rüb	**5177,6**	**102,1**	**4347,2**	**95,3**
Aprel	1426,2	102,8	1072,0	109,2
May	1777,4	101,9	1440,2	99,0
İyun	2055,6	102,6	2086,9	112,3
II rüb	**5259,2**	**102,5**	**4599,1**	**107,2**
Yanvar - iyun	**10436,8**	**102,3**	**8946,3**	**101,1**
İyul	1942,6	103,2	1605,4	113,7
Avqust	1967,5	102,0	1561,4	105,3
Sentyabr	2059,4	101,7	1830,7	104,3
III rüb	**5969,5**	**102,3**	**4997,5**	**107,5**
Yanvar - sentyabr	**16406,3**	**102,4**	**13943,8**	**103,3**
Oktyabr	2195,0	101,5	1888,5	104,4
Noyabr	2149,9	103,0	1744,0	104,0
Dekabr	3280,2	100,0	2609,8	106,0
IV rüb	**7625,1**	**101,4**	**6242,3**	**105,0**
Yanvar - dekabr	**24031,4**	**102,5**	**20186,1**	**103,9**
2022				
Yanvar	1998,0	102,5	1632,3	103,5
Fevral	1856,3	102,8	1465,6	103,7
Mart	2358,0	102,3	1688,2	103,9
I rüb	**6212,3**	**102,6**	**4786,1**	**103,7**
Aprel	1735,7	102,8	1193,2	103,9
May	2178, 3	102,0	1607,7	104,2
İyun	2509,3	101,2	2297,7	102,5
II rüb	**6423,3**	**102,0**	**5098,6**	**103,4**
Yanvar - iyun	**12635,6**	**102,3**	**9884,7**	**103,6**
İyul	2391,2	102,3	1820,0	104,4

…ardı

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Avqust	2399,2	100,9	1743,8	102,6
Sentyabr	2588,1	103,2	2090,5	103,3
III rüb	**7378,5**	**102,2**	**5654,3**	**103,5**
Yanvar - sentyabr	**20014,1**	**102,3**	**15539,0**	**103,6**
Oktyabr	2684,3	101,1	2165,4	103,4
Noyabr	2655,9	102,9	2052,3	105,0
Dekabr	4025,9	103,1	3034,1	103,9
IV rüb	**9366,1**	**102,3**	**7251,8**	**104,0**
Yanvar - dekabr	**29380,2**	**102,3**	**22790,8**	**104,0**

Cədvəl 88

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2021-ci il		2022-ci il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	35 474,2	31,4	89 813,6	223,7
Fevral	42 577,1	37,8	86 634,3	178,8
Mart	59 948,9	104,6	111 576,2	161,4
I rüb	**138 000,2**	**48,8**	**288 024,1**	**182,9**
Aprel	67 167,7	265,4	101 232,9	129,6
May	76 002,8	193,6	114 125,8	129,3
İyun	85 659,7	239,4	147 492,1	146,4
II rüb	**228 830,2**	**228,1**	**362 850,8**	**153,1**
Yanvar-iyun	**366 830,4**	**95,5**	**650 874,9**	**153.8**
İyul	92 128,4	233,3	141 719,5	130,5
Avqust	88 939,0	177,1	139 049,8	131,6
Sentyabr	83 166,5	118,9	135 681,4	134,1
III rüb	**264 233,9**	**165,9**	**416 450,7**	**131,9**
Yanvar-sentyabr	**631 064,3**	**115,9**	**1 067 325,6**	**144,8**
Oktyabr	96 293,2	117,4	148 933,0	125,4
Noyabr	96 389,1	113,5	162 680,1	137,0
Dekabr	155 304,5	180,1	207 046,8	110,9
IV rüb	**347 986,8**	**137,4**	**518 659,9**	**122,0**
İllik	**979 051,1**	**123,2**	**1 585 985,5**	**137,0**

Cədvəl 89

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

	2021-ci il		2022-ci il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	620,3	74,9	734,2	106,6
Fevral	593,2	96,3	670,0	103,3
Mart	611,0	99,8	708,1	105,3
I rüb	**1 824,5**	**88,6**	**2 112,3**	**105,2**
Aprel	576,8	130,9	717,5	112,9
May	547,7	121,5	682,3	112,9
İyun	586,1	117,1	677,5	104,2
II rüb	**1 710,6**	**122,9**	**2 077,3**	**104,0**
Yanvar-iyun	**3 535,1**	**102,3**	**4 189,6**	**107,4**
İyul	626,0	117,0	720,9	105,8
Avqust	616,6	110,1	730,8	108,2
Sentyabr	625,0	102,1	775,0	111,3
III rüb	**1 867,6**	**109,4**	**2 226,7**	**108,4**
Yanvar-sentyabr	**5 402,7**	**104,6**	**6 416,3**	**107,8**
Oktyabr	721,4	105,3	810,5	100,3
Noyabr	740,2	103,1	902,8	110,2
Dekabr	893,9	105,4	1 123,8	114,1
IV rüb	**2 355,5**	**104,8**	**2 837,1**	**108,6**
İllik	**7 758,2**	**104,8**	**9 253,4**	**108,0**

Cədvəl 90

Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri*		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021-ci il				
Yanvar	2320,9	126,1	1231,9	87,8
Fevral	1709,0	95,4	2237,9	116,1
Mart	1707,1	40,6	2054,0	106,7
I rüb	**5737,0**	**73,2**	**5523,8**	**105,1**
Aprel	2498,4	141,7	2004,2	99,6
May	1505,5	152,9	1838,2	86,5
İyun	2020,3	135,1	2224,3	95,1
II rüb	**6024,2**	**142,0**	**6066,7**	**93,7**
İyul	2314,9	117,7	2091,0	86,7
Avqust	1898,2	95,2	1945,3	87,9
Sentyabr	1974,3	97,9	2085,3	91,2
III rüb	**6187,4**	**103,5**	**6121,6**	**88,6**
Oktyabr	2363,7	72,9	2472,6	118,9
Noyabr	2491,3	120,5	2124,8	147,5
Dekabr	3828,1	141,2	5102,9	120,0
IV rüb	**8683,1**	**108,3**	**9700,3**	**124,8**
2022-ci il				
Yanvar	2750,5	118,5	983,4	79,8
Fevral	1879,1	110,0	1701,8	76,0
Mart	2383,5	139,6	2944,3	143,3
I rüb	**7013,1**	**122,2**	**5629,5**	**101,9**
Aprel	3678,4	147,2	2539,2	126,7
May	1754,7	116,6	2281,2	124,1
İyun	1843,0	91,2	2486,7	111,8
II rüb	**7276,1**	**120,8**	**7307,1**	**120,4**
İyul	3727,3	161,0	2398,2	114,7
Avqust	2281,4	120,2	2817,1	144,8
Sentyabr	2216,8	112,3	2318,8	111,2
III rüb	**8225,5**	**132,9**	**7534,1**	**123,1**
Oktyabr	4628,0	195,8	2735,4	110,6
Noyabr	1949,0	78,2	2769,4	130,3

*-Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla

Cədvəl 91

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycanın tərəfdaş ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri*

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	**49217015,8**	**12881466,2**	**36335549,6**
o cümlədən:			
İtaliya	17724254,3	294103,0	17430151,3
Türkiyə	5371393,1	2048138,9	3323254,2
Rusiya	3264444,7	2405120,6	859324,1
Çin	1934761,8	1871218,9	63542,9
Hindistan	1859158,9	196623,3	1662535,6
İsrail	1607180,6	30977,0	1576203,6
Yunanıstan	1376217,6	20078,8	1356138,8
Almaniya	1166857,1	580972,6	585884,5
Birləşmiş Krallıq	1001641,6	222544,4	779097,2
Xorvatiya	963800,7	11404,0	952396,7
İspaniya	931002,4	84005,2	846997,2
Çexiya	778954,7	54362,3	724592,4
Portuqaliya	754474,2	11741,7	742732,5
Gürcüstan	682860,8	120361,5	562499,3
İndoneziya	681669,0	75625,5	606043,5
Ukrayna	580002,1	228411,4	351590,7
Qazaxıstan	549813,9	459360,2	90453,7
Amerika Birləşmiş Ştatları	525048,3	435338,0	89710,3
Vyetnam	496348,5	94869,1	401479,4
İsveçrə	462079,3	63536,8	398542,5
Tunis	458388,9	5029,6	453359,3
İran	455417,1	430340,6	25076,5
Rumıniya	453978,5	67343,0	386635,5
Türkmənistan	427079,2	407437,6	19641,6
İrlandiya	423539,7	23651,3	399888,4
Digər ölkələr	4286648,8	2638870,9	1647777,9

*Gömrük məlumatı

Cədvəl 92

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2022-ci il			2021-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	2109,6	-35,8	2145,4	833,7	3,4	830,3
Fevral	1883,3	-63,8	1947,1	341,4	-85,6	427,0
Mart	1060,3	-137,5	1197,8	431,6	-168,2	599,8
I rüb	5053,2	-237,1	5290,3	**1606,7**	**-250,4**	**1857,1**
Aprel	2725,5	-248,4	2973,9	1227,6	-110,6	1338,2
May	2497,8	-294,9	2792,7	200,4	-52,1	252,5
İyun	1841,1	-226,3	2067,4	387,0	-74,2	461,2
II rüb	7064,4	-769,6	7834,0	**1815,0**	**-236,9**	**2051,9**
I y/illik	12117,6	-1006,7	13124,3	**3421,7**	**-487,3**	**3909,0**
İyul	2948,8	-206,9	3155,7	1675,0	-114,8	1789,8
Avqust	2305,6	-295,3	2600,9	490,1	-62,3	552,4
Sentyabr	1852,0	-358,3	2210,3	699,2	-75,5	774,7
III rüb	**7106,4**	**-860,5**	**7966,9**	**2864,3**	**-252,6**	**3116,9**
9 aylıq	**19224,0**	**-1867,2**	**21091,2**	**6286,0**	**-739,9**	**7025,9**
Oktyabr	3895,6	-294,8	4190,4	1227,2	-85,2	1312,4
Noyabr	334,4	-229,7	564,1	1875,6	-134,1	2009,7
Dekabr				1112,1	-176,3	1288,4
lV rüb				**4214,9**	**-395,6**	**4610,5**
İllik				**10500,9**	**-1135,5**	**11636,4**

Cədvəl 93

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ixrac olunan mühüm növ məhsullar

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-noyabr ayları		2021-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, ton	152864,8	164975,8	97,8	104,4
Təzə meyvə, ton	323434,4	381026,2	106,5	110,4
Kartof, ton	78215,5	35085,8	85,1	88,0
Çay, ton	1719,4	10976,3	170,6	143,0
Bitki yağları, ton	7042,1	13342,8	70,1	99,6
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	1836,8	3501,7	65,0	88,4
Şəkər, ton	43731,8	30825,6	83,4	110,7
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	7308,6	9022,7	96,6	106,7
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	9851,6	12491,4	88,3	92,6
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	259,7	4636,3	117,5	138,7
Tütün, ton	6299,5	18831,4	148,6	169,6
Bentonit gili, ton	151069,3	11869,6	95,3	130,9
Sement klinkerləri, ton	636950,9	30178,4	111,6	140,4
Mineral gübrələr, ton	335481,4	198649,8	114,5	2,1 d.
Xam neft, min ton	24318,4	18318642,5	95,2	149,1
Xam neft, min ton (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	24067,7	17847984,8	93,6	140,8
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	107852,7	121023,6	137,4	2,7 d.
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, ton	463078,7	236860,6	45,3	47,7
Maye qaz, ton	21291,0	5674,9	32,3	26,9
Təbii qaz, mlyn. kub metr	18647,6	14807620,5	102,1	3,3 d.
Təbii qaz, mlyn. kub metr (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	20543,9	17290454,7	120,2	3,2 d.
Neft koksu, ton	152089,0	57498,0	58,5	2,5 d.
Polietilen, ton	105161,3	131438,5	81,6	82,1

…ardı

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-noyabr ayları		2021-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Polipropilen, ton	93778,9	129149,8	94,5	87,7
Pambıq lifi, ton	68369,7	161122,6	60,2	85,9
Pambıq ipliyi, ton	7984,5	31388,4	47,4	61,0
Qara metallardan borular, ton	24847,5	26614,5	124,8	156,6
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	27427,0	18488,6	52,1	64,4
Qara metaldan çubuqlar, ton	67788,7	48647,0	150,1	156,0
Emal olunmamış alüminium, ton	40508,4	114012,7	144,3	165,1

Cədvəl 94

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında idxal olunan mühüm növ məhsullar

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-noyabr ayları		2021-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	3913,4	17190,7	77,2	85,8
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	30043,4	48018,5	110,0	133,2
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	16755,4	96765,2	124,3	138,0
Kartof, ton	181747,4	50787,0	95,2	102,4
Təzə tərəvəz, ton	23602,9	14569,6	66,9	80,5
Təzə meyvə, ton	115525,8	113365,1	105,1	109,6
Çay, ton	13155,4	68802,2	103,8	123,9
Buğda, ton	1167957,2	398009,9	114,8	138,4
Bitki yağları, ton	106566,5	183569,4	93,7	117,8

…ardı

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-noyabr ayları		2021-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Xam şəkər, ton	297332,2	160853,6	109,8	125,5
Şokolad və şokolad məhsulları, ton	24416,0	83125,1	94,2	107,3
Unlu qənnadı məmulatları, ton	37162,2	88074,3	110,9	128,8
Siqaretlər, mlyn. ədəd	180,6	3608,4	26,4	25,1
Sement, ton	26152,7	5029,0	130,8	153,0
Dərman vasitələri, ton	23932,9	463682,3	124,7	126,4
Mineral gübrələr, ton	96506,8	80306,2	78,7	195,3
Sintetik yuyucu vasitələr, ton	77601,4	77937,3	107,1	111,6
Polietilen, ton	43153,0	63646,3	169,2	187,5
Polipropilen, ton	11936,3	20978,3	113,4	119,6
Rezin şinlər, ədəd	1983195	88577,4	101,9	117,6
Polad prokatı, ton	259897,2	259260,0	135,0	128,2
Qara metallardan çubuqlar, ton	66416,1	54868,1	102,7	112,0
Qara metallardan künclüklər, ton	23241,2	24740,2	90,6	87,2
Qara metallardan borular, ton	96454,3	172120,3	87,5	91,8
Məişət kondisionerləri, ədəd	200828	64282,2	142,1	172,9
Məişət soyuducuları, ədəd	22661	8161,4	55,9	64,0
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	149617	38803,7	80,0	93,6
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, ədəd	507896	120370,1	77,9	101,5
Minik avtomobilləri, ədəd	61637	743019,8	80,7	105,4
Avtobuslar, ədəd	374	50883,8	175,6	156,1
Yük avtomobilləri, ədəd	4556	95456,0	90,7	117,5
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, ədəd	736619	67521,0	112,3	115,5

Cədvəl 95

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər (ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə; dəyər göstəriciləri sabit qiymətlərlə; milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıs-tan	Qırğızıs-tan	Moldova	Rusiya	Tacikis-tan	Türk-mənistan	Özbəkis-tan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	104,8	112,6[1)]	95,3	103,0[1)]	107,0	95,9[1)]	98,4[1)]	107,8[1)2)]	106,2	105,8[1)]	69,2[3)]
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	98,9	108,4	94,4	101,4	114,0	96,3[4)]	99,9	115,0	…	105,4	…
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	193,6	102,9	115,4	129,0	106,4	126,6	112,8	101,4	…	116,7	…
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	108,2	113,9	81,0	106,6	101,3	90,8[1)]	105,9[1)]	110,0	…	105,0[1)]	…
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	125,8	112,3	…	98,3	104,1	126,9[1)]	96,4	106,8	…	102,7[1)]	…
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	103,0	103,8	96,6	102,0	109,9	…	93,8	111,0	…	111,4	…
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,6	104,7	97,3	102,5	110,6	102,3[5)]	93,7	113,1	…	117,5	…
İstehlak qiymətlərinin indeksi	113,8	108,7	115,4	114,5	113,8	128,6	113,9	106,9	…	111,4	119,6
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	120,5[6)]	…	112,2[4)]	…	…	…	112,3*	…	…	…	…
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	118,7[6)]	…	…	…	…	…	110,3*	…	…	…	…
Sərəncamda qalan real gəlirlər	106,2[6)]	…	96,1[4)]	…	…	…	98,3*	…	…	…	…
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	114,5[4)]	114,8	113,1	121,9*	129,5[4)]	114,6[1)]	112,7[4)]	112,9[4)]	…	125,4[1)]	…
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	…	…	90,6[1)]	100,2*	…	…	84,9[7)]	…	…	…	…
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	…	86,0	93,1	127,3	97,1	100,7	70,0[7)]	101,5[4)]	…	…	…

2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər (ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə; dəyər göstəriciləri sabit qiymətlərlə; milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)

…ardı

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıs-tan	Qırğızıs-tan	Moldova	Rusiya	Tacikis-tan	Türk-mənistan	Özbəkis-tan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	113,3[8)]	175,2	96,4[4)]	144,8[4)]	76,9[4)]	147,8[4)]	…	109,0	…	117,3[4)]	67,7[4)]
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	77,2	2,6 d.	110,1	122,9	172,9	222,4	…	144,8	…	131,9	…
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	115,3	136,7	76,8	150,4	25,3	134,5	…	95,8	…	110,1	…
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	101,7[8)]	163,6	90,9[4)]	118,4[4)]	176,4[4)]	130,8[4)]	…	125,8	…	119,0[4)]	76,8[4)]
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	123,2	146,2	93,1	103,2	122,4	129,9	…	126,7	…	113,8	…
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	94,7	174,0	87,4	133,5	241,9	131,1	…	124,4	…	122,5	…

1) 2022-ci iln yanvar-sentyabrı 2021-ci ilin yanvar-sentyabrına nisbətən.
2) Tacikistan Respublikasının İqtisadi inkişaf və ticarət nazirliyinin məlumatlarına əsasən.
3) 2022-ci ilin III rübü 2021-ci ilin III rübünə nisbətən.
4) 2022-ci iln yanvar-oktyabrı 2021-ci ilin yanvar-oktyabrına nisbətən.
5) 2022-ci iln yanvar-oktyabrı 2021-ci ilin yanvar-oktyabrına nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri.
6) Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.
7) 2022-ci ilin noyabrı 2021-ci ilin noyabrına nisbətən.
8) 2022-ci iln yanvar-oktyabrı 2021-ci ilin yanvar-oktyabrına nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.
* Qiymətləndirmə
Qeyd: Ukrayna üzrə məlumatlar Ukraynanın Dövlət statistika xidmətinin rəsmi saytından, Türkmənistan üzrə isə ölkənin dövlət təşkilatının saytından götürülmüşdur.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərlə ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni muzdlu işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsini, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

-əlavə dəyər vergisi (ƏDV);

-aksizlər, satışa görə vergilər və s;

-ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);

-dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);

-idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcminə - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusiləşdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərüffatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcminin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində "əlavə dəyər" göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanmasında mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

2022-ci ilin yanvar-dekabr aylarının məlumatları 2021-ci ilin illik dəqiqləşdirilmiş məlumatları ilə müqayisə olunmuşdur.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhalinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədənkənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər

xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər - xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərdir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitar qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və

ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məsullarının (yemlik kökümeyvəlilər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma

üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasından əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitar kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların nəqliyyat vasitələrinin daşıdığı yükün həcmini daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindaşıma nəqliyyatının işinin həcmini məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişi ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş muzdlu işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən

və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədavüldə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmini və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhalinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işaxtaran kimi qeydiyyata alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhalinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsini səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici

müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhalinin istehlak xərclərinin ümumi məbləğinin dəyişməsini əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanılır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçılarının qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - "Tikinti" iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikası sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və "tərkib elementləri" metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı

seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin 10-cu baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikası yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ-2022

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən 2022-ci ildə görülmüş işlərlə bağlı hesabat

Əvvəlki illərdə olduğu kimi, 2022-ci ildə də Dövlət Statistika Komitəsi rəsmi statistika məlumatlarının müasir tələblərə uyğun hazırlanmasını, milli statistika sisteminin inkişafı məsələlərini diqqət mərkəzində saxlamış və öz fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti ilə razılaşdırılaraq təsdiq edilmiş 2022-ci il üçün statistik işlər proqramı, metodoloji və məlumat istifadəçiləri ilə, iqtisadi təhlil üzrə iş planları əsasında qurmuş, "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər"in təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamından, Açıq hökumətin təşviqinə dair 2020-2022-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planından, Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planından, Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyasından, 2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafına dair Dövlət Proqramından, Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramından, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2016-cı il 16 dekabr tarixli, 517 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyaalınmasına hazırlıq və onun keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı"ndan, digər normativ hüquqi aktlardan, BMT Baş Assambleyasının qətnaməsi ilə qəbul edilmiş "Dünyamızın transformasiyası: 2030-cu ilədək dayanıqlı inkişaf sahəsində Gündəlik"dən irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsinə yönəltmişdir.

"2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafına dair Dövlət Proqramı" üzrə 2022-ci ildə 8 tədbirin icrası tam başa çatdırılaraq ümumilikdə 25 iş yerinə yetirilmiş, Komitənin digər dövlət proqramları üzrə icraçı kimi çıxış etdiyi tədbirlərin icrası təmin edilmişdir.

"2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyaalınmasının hazırlanıb keçirilməsi üzrə təqvim planı"na əsasən Dövlət Statistika Komitəsinin elektron məlumat sisteminə

daxil edilmiş siyahıyaalma məlumatları əsasında 30 cilddən ibarət məcmuə nəşr etdirilmiş və istifadəçilərə çatdırılmışdır.

Biznes mühiti və beynəlxalq reytinqlər üzrə Komissiyanın 2022-ci il üçün nəzərdə tutulmuş fəaliyyət planlarında Dövlət Statistika Komitəsinin icraçısı olduğu tədbirlərin icrası təmin edilmiş, bununla bağlı müvafiq məlumatlar əlaqələndirici qurumlara təqdim olunmuşdur.

2022-ci ildə Dövlət Statistika Komitəsinin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri metodoloji bazanın möhkəmləndirilməsi olmuş, BMT, Avrostat, BVF, İƏİT, BƏT və digər beynəlxalq təşkilatların metodologiyalarına uyğunlaşdırılmaqla 85 metodoloji material hazırlanmışdır. Statistika məlumatlarının keyfiyyətinin beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılması məqsədilə statistik hesabat formalarının təkmilləşdirilməsi işi davam etdirilmişdir. Dövlət Statistika Komitəsinin elmi-metodoloji şurasının 2022-ci ildə keçirilmiş 11 iclasında 45 məsələ müzakirə olunmuşdur. Dövlət Statistika Komitəsinin təşəbbüsü və aidiyyəti dövlət qurumları ilə razılaşdırılmaqla il ərzində 1 yeni hesabat forması təsdiq edilmiş, 69 formaya isə aktuallığını itirmiş göstəricilərin çıxarılması, tələbata uyğun yenilərinin əlavə edilməsi ilə yenidən baxılmışdır.

Milli statistik təsnifatlar sisteminin inkişafı sahəsində işlər davam etdirilmiş, "Tullantıların statistik təsnifatı"nın yeni versiyası hazırlanmış və ona dair metaməlumatlar aktuallaşdırılmış, "Vaxtdan istifadə statistikası üçün fəaliyyətlərin təsnifatı"na dair metaməlumat hazırlanmışdır.

Dövlət qurumlarının məlumat bazalarının Dövlət Statistika Komitəsinin statistik məlumat bazasına "Elektron hökumət" şlüzü vasitəsilə inteqrasiyasına dair Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi, Ədliyyə, Elm və Təhsil nazirlikləri və Dövlət Miqrasiya Xidməti ilə imzalanmış Razılaşmalar əsasında aidiyyəti məlumatların Dövlət Statistika Komitəsinin statistik məlumat bazasına ötürülməsi prosesi çərçivəsində zəruri tədbirlər həyata keçirilmiş, Elm və Təhsil Nazirliyi və Dövlət Miqrasiya Xidməti ilə Dövlət Statistika Komitəsi arasında inzibati məlumatların inteqrasiyası təmin edilmişdir. Digər qurumlarla bu sahədə işlər davam etdirilməkdədir.

Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 11 fevral tarixli 930 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş

“Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi ilə Koreya Statistika Komitəsi arasında statistika sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu” əsasında Koreya Statistika Komitəsi ilə birgə həyata keçirilən “İnteqrasiya olunmuş inzibati məlumat bazalarının idarə olunması sisteminin yaradılması” layihəsi çərçivəsində Dövlət Statistika Komitəsində “İnzibati məlumatların idarə olunması sistemi - ADİS” yaradılmışdır. 2022-ci il 16 noyabr tarixində Dövlət Statistika Komitəsində aidiyyəti dövlət qurumlarının əməkdaşlarının iştirakı ilə adı çəkilən informasiya sisteminin təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Statistika məlumatlarının toplanmasında, emalında və yayımlanmasında istifadə olunan informasiya texnologiyalarının tətbiqi imkanlarının genişləndirilməsi, statistik informasiya sisteminin inkişaf etdirilməsi üçün son illər Dövlət Statistika Komitəsində bir sıra işlər görülmüş, respondentlərin yerli statistika orqanlarına gəlmədən hesabat məlumatlarını elektron formada təqdim etmələri üçün zəruri tədbirlər həyata keçirilmiş və nəticədə rəsmi statistika hesabatlarının onlayn rejimdə elektron formada qəbulu 95,0 faizi ötmüş, statistik hesabatları elektron formada internet vasitəsilə təqdim etmək üçün 2022-ci il ərzində 5,1 milyon müraciət daxil olmuş, bununla da vətəndaş-məmur təmaslarının səviyyəsi minimuma endirilmiş, eyni zamanda statistik məlumatların işlənməsi və təhlili imkanları yüksəlmişdir.

2022-ci ildə Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən sahibkarlıq subyektlərinin aid olduqları kateqoriyanın müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı sahibkarların 4593 sorğusuna aidiyyəti üzrə baxılmış və vaxtında cavablandırılmışdır. Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən göstərilən digər elektron xidmətlərlə yanaşı, sahibkarlıq subyektinə ölçüsünə görə aid olduğu kateqoriyaya dair arayışın təqdim edilməsi prosesinin də avtomatlaşdırılması məqsədilə 2022-ci ildə yeni “Sahibkarlıq subyektinə ölçüsünə görə aid olduğu kateqoriyaya dair elektron arayışın verilməsi” elektron xidmət yaradılaraq “Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reyestri”nə daxil edilmiş və Komitənin rəsmi internet səhifəsində yerləşdirilmişdir.

Komitənin veb-səhifəsi (www.stat.gov.az) istifadəçilərin maraqlarının təmin edilməsi baxımından müntəzəm olaraq

təkmilləşdirilmiş və yenilənmiş, məlumat bazaları əsas sosial-iqtisadi göstəricilər üzrə çoxsaylı cədvəlləri, təhlil və metodoloji materialları əhatə etmişdir. 2022-ci ildə internet səhifəsinə 82,0 faizi ölkə ərazisindən, 18,0 faizi isə xarici ölkələrdən olmaqla hər gün orta hesabla 11612 və ya 2021-ci illə müqayisədə 15,6 faiz çox istifadəçi daxil olmuşdur.

Mütəmadi olaraq veb-səhifənin monitorinqi aparılmış və aşkar olunan çatışmazlıqların aradan qaldırılması təmin edilmişdir. Veb-səhifədə yerləşdirilmiş məlumat bazaları, sahələr üzrə dinamika sıraları, metodoloji sənədlər, keyfiyyət məruzələri, hesabat formalarına və göstəricilərinə dair metaməlumatlar aktuallaşdırılmışdır. Veb-səhifədən istifadə olunması ilə bağlı vəziyyətin, məlumat istifadəçilərinə göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin, yayımlanan məlumatların dolğunluğunun və s. qiymətləndirilməsi məqsədilə 2022-ci il ərzində Dövlət Statistika Komitəsinin internet səhifəsində onlayn rejimdə istifadəçilərlə sorğu keçirilmişdir. Kütləvi informasiya vasitələrinin və vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayəndələrinin də iştirak etdiyi bu sorğunun nəticələri Dövlət Statistika Komitəsinin internet səhifəsində yerləşdirilmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən göstərilən elektron xidmətlərin "Elektron hökumət" portalı vasitəsilə təqdimatına dair vətəndaşlar arasında ictimai maarifləndirmə tədbirlərinin həyata keçirilməsi məqsədilə Komitənin internet səhifəsinin "E-xidmətlər" bölməsində bu xidmətlər haqqında ətraflı məlumatlar yerləşdirilmiş, "Facebook", "Youtube", "Tvitter" və "İnstagram" sosial şəbəkələrində Dövlət Statistika Komitəsinin səhifəsinin aktiv fəaliyyəti təmin edilmişdir. Həmçinin Komitənin internet səhifəsinin mobil versiyasının mütəmadi olaraq təkmilləşdirilməsi və statistik məlumatların vaxtlı-vaxtında yenilənməsi davam etdirilmişdir.

Sahibkarların statistika orqanları ilə münasibətlərində qarşılaşdıqları problemlərin öyrənilməsi və həlli məqsədilə Komitənin veb-səhifəsində mütəmadi olaraq "Sahibkarlar üçün 7 sual" rəy sorğusu keçirilmiş, rəy və təkliflərin gələcəkdə nəzərə alınması üçün cavablar ümumiləşdirilərək təhlil edilmişdir.

Komitə tərəfindən göstərilən elektron xidmətlərin təkmilləşdirilməsi istiqamətində də bir sıra tədbirlər həyata

keçirilmiş, o cümlədən elektron xidmətlərin təhlükəsizliyini və dayanıqlığını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidmətinin yeni "Hosting V2" infrastrukturunun tələblərinə uyğun olaraq server və proqram təminatı yenilənmiş, nizamlama işləri görülmüş, uyğunsuzluqlar aradan qaldırılmış, elektron xidmətlərin monitorinqi aparılaraq yeni infrastrukturun tələblərinə uyğun istismarı təmin edilmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən göstərilən xidmətlər "Dövlət qurumlarında elektron xidmətlərin, informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin qiymətləndirilməsi" qaydalarına uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin apardığı qiymətləndirmənin nəticələrinə əsasən 273 adda xidmət göstərən 28 dövlət qurumu arasında 3-cü yerdə olmuş, qurumların elektronlaşma dərəcəsinin reytinq matrisində isə 100 % nəticə ilə üst sıralarda yerləşmişdir.

Elektron xidmətlərdən istifadə qaydaları barədə inzibati reqlamentlərə yenidən baxılmış, xidmətlər üzrə yeni bildiriş formaları hazırlanaraq onların avtomatik rejimdə sorğu edən şəxslərə göndərilməsi tam təmin edilmişdir. "Rəsmi statistik hesabatların təqdim edilməsi" elektron xidmətində rəsmi statistika hesabatı formaları və statistik işlərlə bağlı 17 iş üzrə yeni proqram təminatı hazırlanmış, mövcud informasiya sistemləri əsasında yeni icmal məlumatlarının (cədvəllərin) alınması və s. bu kimi işlər üzrə 24 proqram təminatında müvafiq dəyişikliklər edilmişdir. "Statistik nəşrlərin (kitabların) onlayn satışı" elektron xidmətində müraciətlərin vəziyyətini izləmək, eləcə də sifarişlərin vaxtında yerinə yetirilməsini təmin etmək məqsədilə "Sifarişlər cədvəlinə baxış **https://www.azstat.org/xidmetler/neshrler_v3.0/baxish.php**" veb-səhifəsi hazırlanmışdır. Sözügedən elektron xidmətin Komitənin mövcud sənəd dövriyyəsi sisteminə inteqrasiyası həyata keçirilmiş, müraciətlərin avtomatik qeydə alınması və icra vəziyyətinin izlənməsi imkanı yaradılmışdır.

Bundan əlavə, Dövlət Statistika Komitəsinin internet səhifəsində onlayn əlaqə vasitəsi (çat) yaradılmışdır ki, istifadəçilər bu xidmətdən istifadə edərək sorğuları iş günləri saat

09:00-dan 18:00-dək (nahar fasiləsi istisna olmaqla) real vaxt rejimində göndərə və cavab ala bilərlər.

Dövlət Statistika Komitəsi seçmə statistik müayinələr vasitəsilə ev təsərrüfatları arasında sorğu yolu ilə əldə edilən məlumatların istehsalını davam etdirmiş, 2022-ci il ərzində müxtəlif mövzular üzrə 23 statistik müayinə keçirilmiş, yerli statistika orqanları seçməyə düşmüş respondentlərin siyahısı, müayinə formaları, təlimat və göstərişlərlə təmin edilərək onların keçirilməsini təşkil etmiş, müayinələr nəticəsində əldə edilmiş məlumatlar icmallaşdırılaraq nəşr edilmiş, istifadəçilərə çatdırılmış və Komitənin internet səhifəsində yerləşdirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Hasilat sənayesində şəffaflıq üzrə hesabatlılığın tətbiqi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” 2020-ci il 28 iyul tarixli 1114 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar aidiyyəti dövlət qurumlarından, hasilat sənayesində fəaliyyət göstərən müəssisələrdən məlumatlar toplanılmış, yoxlanılmış və həmin məlumatlar əsasında “Hasilat sənayesində şəffaflıq üzrə məcmu hesabat” adlı toplu hazırlanaraq “Hasilat Sənayesində Şəffaflıq” portalında yerləşdirilmişdir.

Hakimiyyət orqanlarının və digər statistik məlumat istifadəçilərinin cari tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə 2022-ci ildə müxtəlif mövzular üzrə 33 adda illik statistik məcmuə və digər nəşrlər çap etdirilmiş, 49 (onlardan 12-si kompleks) təhlili məruzə və 125 mətbu-məlumat hazırlanmışdır. Yerli statistika orqanları tərəfindən də rayon və şəhərlər üzrə illik statistik məcmuələr nəşr edilmiş, 264 kompleks təhlili məruzə hazırlanmışdır. Məcmuə və bülletenlərin elektron versiyaları Komitənin internet səhifəsində yerləşdirilmişdir.

“2022-ci il üçün metodoloji və məlumat istifadəçiləri ilə iş planı”na uyğun olaraq, metodoloji, təhlil və digər məsələlərlə bağlı statistik məlumat istifadəçilərinin (müxtəlif nazirlik, komitə, digər təşkilat, informasiya agentlikləri və KİV nümayəndələrinin) iştirakı ilə Komitədə əhali, əmək, energetika və ətraf mühit, əhalinin həyat səviyyəsi, milli hesablar, sənaye və tikinti, kənd təsərrüfatı, ticarət, nəqliyyat, informasiya və rabitə, təhsil, dayanıqlı inkişaf, qiymət statistikası, Komitənin internet səhifəsində yaradılan “Mənim ASİS-im” bölməsindən istifadə məsələləri və s. mövzulara həsr olunmuş seminar-görüşlər

keçirilmişdir. Ümumilikdə, il ərzində Komitədə 187 istifadəçinin iştirakı ilə 13 görüş keçirilmişdir.

İl ərzində istifadəçilərdən Komitəyə daxil olan sorğular mütəmadi olaraq təhlil edilmiş, onların daha çox müraciət etdikləri statistika sahələrinin göstəriciləri müəyyənləşdirilmiş və hazırlanmış mətbu-məlumatların istifadəçilərin sorğularına uyğunluğu təmin edilmişdir.

2022-ci ildə Dövlət Statistika Komitəsinin fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən birini də beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq təşkil etmişdir. BMT və onun regional təşkilatları, Avropa İttifaqı, BVF, BƏT, UNICEF, UNESCO, Dünya Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, İƏİT, İƏT, Avrostat, MDB Dövlətlərarası Statistika Komitəsi və bir sıra digər beynəlxalq təşkilatlarla, həmçinin dünya ölkələrinin milli statistika xidmətləri ilə qarşılıqlı məlumat mübadiləsi davam etdirilmişdir. Milli metodologiyaların beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, təcrübə mübadiləsinin aparılması, inkişaf etmiş ölkələrin qabaqcıl təcrübəsinin öyrənilməsi və tətbiqi, beynəlxalq məlumat portallarında Azərbaycan Respublikasına aid statistik məlumatların yoxlanılması, aşkar edilmiş uyğunsuzluqların aradan qaldırılması istiqamətində beynəlxalq təşkilatlarla və onların Azərbaycandakı nümayəndəlikləri ilə işlər davam etdirilmişdir.

2022-ci ildə "Biznes statistikası sahəsində məlumatların toplanması, işlənilməsi, təhlili, nəşri və yayımlanması işlərini gücləndirmək məqsədilə Dövlət Statistika Komitəsinə və İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinə dəstək" Tvinninq layihəsi çərçivəsində 3 ekspert missiyası baş tutmuş, Dövlət Statistika Komitəsi nümayəndə heyətlərinin Litva Statistika Departamentinə və Finlandiya Statistika İdarəsinə təlim səfərləri təşkil olunmuşdur. Aprel ayında Bakı şəhərində Tvinninq layihəsinin bağlanış mərasiminə həsr olunan konfrans keçirilmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsi ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Uşaq Fondunun (UNICEF) Azərbaycan Respublikasındakı Nümayəndəliyi arasında "2022-ci ildə Azərbaycan Respublikasında Çoxgöstəricili Klaster Sorğusunun (MICS) keçirilməsinə dair Anlaşma Memorandumu" və "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi ilə

Finlandiya Statistika İdarəsi arasında statistika sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu" imzalanmışdır.

BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının "Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin göstəriciləri və kənd təsərrüfatının siyahıyaalınmasının rəqəmsallaşdırılması üzrə Dövlət Statistika Komitəsinin potensialının gücləndirilməsi" layihəsinə başlanılmış, niyyət məktubu imzalanmış və Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 3 noyabr tarixli, 660s nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi ilə Koreya Statistika Komitəsi arasında statistika sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu çərçivəsində işlər davam etdirilmiş, koreyalı mütəxəssislərin Dövlət Statistika Komitəsinə səfərləri təşkil edilmiş, sentyabr ayında isə Dövlət Statistika Komitəsinin nümayəndə heyəti "İnteqrasiya olunmuş inzibati məlumat bazalarının idarə olunması sisteminin yaradılması" layihəsi çərçivəsində Koreyaya səfər etmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsinin sədri Tahir Budaqov Azərbaycanda səfərdə olan Koreya Statistika Komitəsinin (KOSTAT) nümayəndələri ilə görüşmüşdür. Görüşdə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 11 fevral tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi ilə Koreya Statistika Komitəsi arasında statistika sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu"ndan irəli gələn məsələlər, o cümlədən Koreya Statistika Komitəsi ilə birgə həyata keçirilən növbəti "İnteqrasiya olunmuş inzibati məlumat bazalarının idarə olunması sisteminin yaradılması" layihəsi çərçivəsində 2022-ci ildə görülən işlər haqqında danışılmış, "ADİS" informasiya sisteminin və bu məqsədlə Dövlət Statistika Komitəsində quraşdırılmış serverlərin istifadəyə verilməsinin mühüm əhəmiyyəti vurğulanmış, gələcəkdə iki tərəf arasında əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə olunmuşdur.

Çoxgöstəricili Klaster Sorğusu (MICS) ilə bağlı işlər cari ildə davam etdirilmişdir. Aidiyyəti dövlət orqanlarının, UNICEF-in ekspertlərinin, regional və mərkəzi ofisinin rəy və təklifləri nəzərə alınmaqla MICS-in sorğu anketlərinin layihələri yenilənmiş, UNICEF-in ekspertlərinin iştirakı ilə 4 təlim seminarı keçirilmiş, MICS-lə bağlı seçmə planı hazırlanmış, seçməyə

düşmüş klasterlər üzrə xəritələr yenilənmiş, ev təsərrüfatları üzvlərinin siyahıları tərtib edilmiş, seçilmiş ərazilərdə uşaqların və yaşı 49-dan yuxarı olmayan anaların iştirakı ilə sorğu anketləri sınaqdan keçirilmiş, sorğu məlumatlarının elektron informasiya sisteminə daxiletmə proqramının (Kompüter Dəstəkli Fərdi Sorğu - CAPI) sorğu anketlərinə uyğunlaşdırılması istiqamətində işlər aparılmışdır. "Çoxgöstəricili Klaster Sorğusunun (MICS) keçirilməsi ilə əlaqədar İstiqamətləndirici Komitənin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 17 avqust tarixli, 526s nömrəli Sərəncamına əsasən MICS-lə əlaqədar İstiqamətləndirici Komitə və Texniki Komitə yaradılmış və hər iki Komitənin cari ildə 2 iclası keçirilmişdir. İstiqamətləndirici Komitənin 2022-ci il 1 noyabr tarixli iclasının qərarı ilə MICS-in Tədbirlər Planı, sorğu anketləri və büdcəsi təsdiq olunmuşdur. MICS çərçivəsində işlər 2023-cü ildə davam etdiriləcəkdir.

2022-ci ildə Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri (DİM) göstəriciləri üzrə statistik məlumat bazasının genişləndirilməsi istiqamətində zəruri addımlar atılmış, müvafiq dövlət orqanları ilə birgə əlavə olaraq 5 yeni göstərici üzrə məlumatların hazırlanmasına nail olunmuş və bununla da məlumat istehsalı təmin olunan DİM göstəricilərinin sayı 112-yə çatdırılmışdır ki, onlardan da 86-sı milli prioritet kimi müəyyən edilmiş göstəricilərdir.

Yekun olaraq qeyd edilməlidir ki, Dövlət Statistika Komitəsi ölkə rəhbərliyi tərəfindən statistika orqanları qarşısında qoyulmuş vəzifələrin vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirilməsinə əsasən nail olmuş və 2023-cü ildə də bu istiqamətdə öz səylərini əsirgəməyəcəkdir